

**Akademia
Humanistyczno
Ekonomiczna w Łodzi**

KARTY ZAJĘĆ

dla kierunku

pedagogika

studia drugiego stopnia

profil ogólnoakademicki

Spis treści

I rok	4
Nazwa zajęć: Antropologia kulturowa	5
Nazwa zajęć: Arteterapia dla seniorów	8
Nazwa zajęć: Arteterapia w biegu życia człowieka	11
Nazwa zajęć: Gerontologia społeczna	14
Nazwa zajęć: Lektorat języka angielskiego	17
Nazwa zajęć: Lektorat języka niemieckiego	20
Nazwa zajęć: Metodologia badań	23
Nazwa zajęć: Pedagogika ogólna	26
Nazwa zajęć: Projektowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej	29
Nazwa zajęć: Propedeutyka pisanie pracy magisterskiej	32
Nazwa zajęć: Więzy i role grupowe	35
Nazwa zajęć: Współczesne problemy socjologii	38
Subject name: Intellectual Property Protection	41
Nazwa zajęć: Ochrona własności intelektualnej	44
Nazwa zajęć: Projekt własnego przedsięwzięcia	47
Nazwa zajęć: Logika	50
Nazwa zajęć: Współczesne problemy psychologii	53
Nazwa zajęć: Współczesne koncepcje filozofii i etyki	56
Nazwa zajęć: Seminarium magisterskie	59
II rok	62
Nazwa zajęć: Aktualne problemy pedagogiki pracy	63
Nazwa zajęć: Andragogika	66
Nazwa zajęć: Pedagogika porównawcza	70
Nazwa zajęć: Pedeutologia	73
Nazwa zajęć: Dydaktyka ogólna	76
Nazwa zajęć: Metodyka pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	79
Specjalność: Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z arteterapią	83
Nazwa zajęć: Formy opieki zastępczej	84
Nazwa zajęć: Gerontologia społeczna	87
Nazwa zajęć: Pedagogiczne aspekty opieki	90
Nazwa zajęć: System pomocy społecznej w Polsce	93
Nazwa zajęć: Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży	96
Nazwa zajęć: Psychologia wychowawczo-społeczna	99
Nazwa zajęć: Psychologiczne podstawy niepowodzeń szkolnych	102
Nazwa zajęć: Metody pracy socjalnej	105
Nazwa zajęć: Pedagogika ulicy	108
Nazwa zajęć: Podstawy pedagogiki resocjalizacyjnej	111
Nazwa zajęć: Podstawy pracy pedagoga szkolnego	114
Specjalność: Pedagogika resocjalizacyjna	117
Nazwa zajęć: Elementy prawa karnego	118
Nazwa zajęć: Podstawy pedagogiki penitencjarnej	121

Nazwa zajęć: Wybrane zagadnienia z kryminologii 1, 2	124
Nazwa zajęć: Psychologia niedostosowania społecznego	127
Nazwa zajęć: Patologie i profilaktyka zagrożeń społecznych	130
Nazwa zajęć: Resocjalizacja w środowisku otwartym	133
Nazwa zajęć: Terapie w resocjalizacji	136
Nazwa zajęć: Współczesne tendencje w pedagogice resocjalizacyjnej 1, 2	139
Nazwa zajęć: Diagnostyka w resocjalizacji 1, 2	142
Nazwa zajęć: Metodyka nauczania resocjalizacyjnego 1, 2	145
Nazwa zajęć: Metodyka wychowania resocjalizacyjnego	148
Nazwa zajęć: Podstawy pracy socjoterapeutycznej i społeczności korekcyjnej	151
Nazwa zajęć: Psychologia resocjalizacyjna 1, 2	154
Specjalność: Terapia pedagogiczna z arteterapią	157
Nazwa zajęć: Diagnoza i terapia dzieci z trudnościami w czytaniu i pisaniu	158
Nazwa zajęć: Drama i teatr w terapii pedagogicznej	161
Nazwa zajęć: Logopedia	164
Nazwa zajęć: Psychologiczne podstawy trudności niepowodzeń szkolnych	167
Nazwa zajęć: Teoretyczne podstawy oddziaływań arteterapeutycznych	170
Nazwa zajęć: Wprowadzenie do terapii pedagogicznej	173
Nazwa zajęć: Praktyki specjalnościowe	176
Nazwa zajęć: Biblioterapia i bajkoterapia w pracy pedagoga terapeuty	179
Nazwa zajęć: Biografia i storytelling w arteterapii	182
Nazwa zajęć: Diagnoza i terapia dzieci w spektrum autyzmu	186
Nazwa zajęć: Diagnoza i terapia integracji sensorycznej	189
Nazwa zajęć: Elementy surdopedagogiki	192
Nazwa zajęć: Elementy tyflopädagogiki	195
Nazwa zajęć: Arteterapia osób z niepełnosprawnościami	198
Nazwa zajęć: Choreoterapia – taniec leczniczy	201
Nazwa zajęć: Kreatywne pisanie w terapii	204
Nazwa zajęć: Muzykoterapia	207
Nazwa zajęć: Terapie logopedyczne	210
Nazwa zajęć: Wykorzystanie technik plastycznych w terapii pedagogicznej	213

I rok

Kierunek: pedagogika

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Antropologia kulturowa

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: I

Forma zaliczenia przedmiotu: wykład – egzamin

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład	30	16	6
Ćwiczenia			
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinary (zajęcia synchroniczne)			6
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			4
Praca własna studenta	45	59	
RAZEM	75	75	
Punkty ECTS	3	3	

CELE PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów ze specyfiką antropologii kulturowej jako nauki zajmującej się kulturowymi aspektami ludzkiej egzystencji.
 Kreowanie u studentów postawy otwartości na świat i akceptacji pluralizmu kulturowego.
 Kształtowanie światopoglądu wolnego od stereotypów i uprzedzeń kulturowych, rasowych, etnicznych, narodowych, religijnych i płciowych.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Zna i rozumie w stopniu pogłębionym współczesne tendencje w rozwoju kultury i potrafi je odnieść w sposób uporządkowany do dylematów współczesnej cywilizacji oraz kulturowych rozwoju społecznego.	K_W02, K_W06, K_W10
W02	Zna w stopniu pogłębionym kulturowe uwarunkowania i zasady funkcjonowania i tworzenia struktur społecznych, instytucji życia społecznego oraz procesów społecznych.	K_W03, K_W08, K_W10
W03	Student przywołuje pogłębioną wiedzę na temat rozwoju człowieka zarówno w aspekcie antropogenetycznym, kulturowym, społecznym, jak i biopsychicznym.	K_W04, K_W07, K_W09

W zakresie umiejętności		
U01	Posługuje się ujęciami teoretycznymi, paradygmatami badawczymi i pojęciami właściwymi dla antropologii kultury.	K_U01, K_U03, K_U05, K_U06
U02	Rozpoznaje i porównuje ze sobą zjawiska kulturowe pochodzące z różnych obszarów kulturowych z zastosowaniem odpowiednich metod.	K_U02, K_U04, K_U07
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Akceptuje pluralizm kulturowy, różnorodność postaw światopoglądowych tworzenia i odbioru dóbr kultury.	K_K01, K_K04, K_K05

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	U korzeni etnologii i antropologii kulturowej. Natura i kultura. Popularne i naukowe rozumienie kultury.
2.	Myślenie pierwotne, myślenie naukowe. Obrzędy, symbole, znaki. Świat symboli. Religia.
3.	Procesy nabywania kultury. Genetyczne a kulturowe przekazywanie informacji. Treści kultury. Wartości, normy, sankcje
4.	Język i myślenie. Język i języki. Od zapisu graficznego (pismo, alfabet, książka) po zapis mechaniczny i cyfrowy. Kultura wysoka, niska. Kultura ludowa, kultura popularna. Subkultury.
5.	Rasy i klasy społeczne. Swój i inny, etnocentryzm. Kręgi cywilizacyjne, „barbarzyńcy”.
6.	Migracje ludności. Rodzina i społeczeństwo. Płeć osobnicza, płeć „mózgu”. Relatywizm kulturowy. Style życia.
7.	Uniwersalizm i względność kultur. Równość i różność kultur. Konflikty aksjologiczne.
8.	Cywilizacje. Globalizacja i lokalność. Globalna wioska. Regionalizm. Wielokulturowość i etniczność.
9.	Teorie i symboliki antropologiczne: (teoria symbolu; funkcje i typy mitów; teoria obrzędów przejścia; archaiczny, ludowy i współczesny mechanizm obrazowania świata; symbolika graniczna; symbolika solarna; symbolika lunarna; symbolika akwaticzna; symbolika chthoniczna; symbolika tanatologiczna).
10.	Męskość–kobiecość jako wymiar kultury. Dwa paradygmaty męskości w kulturze współczesnej. Płeć jako konstrukt kulturowy. Przemiany obyczajów a płeć.
11.	Przesłanki zmiany paradygmatu współczesnej kultury. Ponowoczesność, rewolucja informatyczna, kryzys scjentyzmu.
12.	Przemiany stylów życia i sposobów uczestnictwa w kulturze. Antropologia współczesności — antropologia codzienności.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramowe; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- klasyczna metoda problemowa
- wykład problemowy
- wykład konwersatoryjny
- dyskusja dydaktyczna

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie z literaturą przedmiotu
- przygotowanie do zajęć
- przygotowanie do egzaminu
- przygotowanie prac zaliczeniowych

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Boski P., *Kulturowe ramy zachowań społecznych : podręcznik autorski*, PWN, Warszawa 2022.
2. Deliege R., *Historia antropologii. Szkoły, autorzy, teorie*, Oficyna Naukowa, Warszawa 2011.
3. Piątkowska, K., *Estetyczne i etyczne aspekty współczesnej antropologii*, Wydawnictwo UŁ, Łódź 2017.
4. Karwowska M., Grabowski M., *Trwała obecność mitu w literaturze i kulturze*, Wydawnictwo UŁ, Łódź 2016.
5. *Etno-grafie, kulturo-grafie*, red. K. Kozakowski, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2020.
6. Nowicka E., *Świat człowieka, świat kultury*, PWN, Warszawa 2009.
7. Bartmiński J., *Słownik stereotypów i symboli ludowych*, t. I, cz. 1-2, UMCS, Lublin 2012

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Benedict R., *Wzory kultury*, Muza, Warszawa 2008.
2. Mencwel A., *Antropologia kultury. Zagadnienia i wybór tekstów*, UW, Warszawa 2005.
3. Eliade M., *Sacrum i profanum. O istocie religijności*, Aletheia Warszawa 2008.
4. Fromm E., *Patologia normalności : przyczynek do nauki o człowieku*, Vis-à-vis/Etiuda, Kraków 2019.
5. Haviland W.A., *Cultural Anthropology*, Harcourt Colledge Publishers, 2002.
6. Kita B., *Kultury obrazu – tabu – edukacja*, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2018.
7. *Słownik wiedzy o kulturze*, red. K. Kubalska-Sulkiewicz et al., Wydawnictwo Arkady, Warszawa 2009.

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

Efekt uczenia się	Metoda weryfikacji efektów uczenia się
Wiedza	Egzamin pisemny, praca pisemna, aktywność na zajęciach
Umiejętności	Egzamin pisemny, praca pisemna, aktywność na zajęciach
Kompetencje	Egzamin pisemny, praca pisemna, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0%-59,99%	60%-74,99%	75%-79,99%	80%-88,99%	89%-94,99%	95%-100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: pedagogika

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Arteterapia dla seniorów

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: I

Forma zaliczenia przedmiotu: ćwiczenia – zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			
Ćwiczenia	15	8	3
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinary (zajęcia synchroniczne)			3
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			2
Praca własna studenta	10	17	
RAZEM	25	25	
Punkty ECTS	1	1	

CELE PRZEDMIOTU:

Rozwijanie umiejętności budowania poczucia wartości u siebie i seniorów.
Poznanie technik arteterapeutycznych wykorzystywanych na zajęciach z seniorami.
Rozwinięcie umiejętności motywowania siebie i innych do rozwoju.
Budowanie lepszego samopoczucia uczestników poprzez wiarę we własne możliwości.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student ma pogłębioną wiedzę z zakresu stosowania różnych technik: teatralnych, sztuk wizualnych, fotografoterapii, filmoterapii itp., w pracy pedagogicznej	K_W01, K_W05, K_W08, K_W09
W02	Student ma pogłębioną wiedzę w zakresie prowadzenia edukacji arteterapeutycznej dla seniorów i ich rodzin	K_W07, K_W08, K_W09, K_W10
W03	Student ma pogłębioną wiedzę na temat określania okresu stosowania arteterapii i jej etapów, przebiegu oraz wykorzystywanych metod i technik arteterapeutycznych	K_W04, K_W05, K_W08

W zakresie umiejętności		
U01	Student potrafi opracować plan zajęć arteterapeutycznych oraz zasad współpracy z podopiecznym i jego rodziną	K_U02, K_U06, K_U07, K_U08, K_U12
U02	Student potrafi współpracować z zespołem interdyscyplinarnym w zakresie pomocy w diagnozie stanu pacjenta /podopiecznego	K_U02, K_U08, K_U12, K_U13
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Student jest gotów do poddawania ocenie i korygowania własnych postaw i zachowań, w tym do ciągłego przeglądu własnych osiągnięć i oddziaływania na pacjentów / podopiecznych	K_K01, K_K02, K_K03, K_K06

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Zapoznanie uczestników z pojęciem seniora i wieku senioralnego
2.	Analiza potrzeb seniorów
3.	Praca nad motywacją wewnętrzną i zewnętrzną seniorów
4.	Arteterapia w życiu człowieka
5.	Zapoznanie uczestników z propozycjami ćwiczeń przeznaczonych dla seniorów

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramowe; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- dyskusja dydaktyczna,
- analiza indywidualnego przypadku
- praca w grupach,
- praca indywidualna

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami;
- przygotowanie prac zaliczeniowych

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Karolak W., Karolak B., *Arteterapia. Projekty*, Difin, Warszawa 2022.
2. *Kreatywność w arteterapii*, red. E. Janicka-Olejniczak i W. Strzelecki, Wydawnictwo AHE, Łódź 2019.
3. Karolak W., Karolak B., *Autoarteterapia w sytuacjach kryzysowych : ćwiczenia uważności*, Difin, Warszawa 2021.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. *Arteterapia. Cz. 4, Arteterapia indywidualna*, red. B. Łoza i A. Chmielnicka-Plaskota, Difin, Warszawa 2020.
2. Kwiatkowska-Tybulewicz B., *Wychowawcze aspekty sztuki współczesnej. Z perspektywy pedagogiki krytycznej*, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2020.
3. Karolak W., *Arteterapia : przystępna i porządek*, Difin, Warszawa 2017.

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	Zadania domowe, aktywność na zajęciach
Umiejętności	Zadania domowe, aktywność na zajęciach
Kompetencje	Zadania domowe, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0%-59,99%	60%-74,99%	75%-79,99%	80%-88,99%	89%-94,99%	95%-100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: pedagogika

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Arteterapia w biegu życia człowieka

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: I

Forma zaliczenia przedmiotu: wykład – zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład	30	16	6
Ćwiczenia			
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinary (zajęcia synchroniczne)			6
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			4
Praca własna studenta	20	34	
RAZEM	50	50	
Punkty ECTS	2	2	

CELE PRZEDMIOTU:

Wskutek odbytych zajęć student będzie posiadał zrozumienie wartości arteterapii jako metody profilaktyki, wsparcia rozwoju człowieka, metody mające różnorodne zastosowania: w edukacji, pracy nad sobą, terapii z grupami dzieci, młodzieży, dorosłych i seniorów.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student definiuje w stopniu pogłębionym koncepcję biegu życia człowieka w kontekście zadań współczesnego pedagoga	K_W01, K_W03, K_W07, K_W08
W02	Student posiada pogłębioną wiedzę dotyczącą etapów i faz rozwoju człowieka w ciągu życia i wskazuje wyzwania rozwojowe, które stanowią podstawę projektowania działań arteterapeutycznych.	K_W04, K_W05, K_W07, K_W09
W03	Rozróżnia w stopniu pogłębionym najważniejsze obszary i metody arteterapii, określa ich zastosowanie w pracy pedagoga w kontekście współczesnych wyzwań rozwojowych i egzystencjalnych	K_W06, K_W08, K_W10, K_W11

W zakresie umiejętności		
U01	Potrafi wyjaśnić znaczenie arteterapii w stymulowaniu rozwoju jednostki na różnych etapach jej życia w konfrontacji z różnymi potrzebami indywidualnymi, problemami i wyzwaniami współczesnego świata	K_U01, K_U02, K_U03, K_U06, K_U07
U02	Projektuje twórcze rozwiązania sytuacji pedagogicznych w oparciu o wiedzę i metody arteterapeutyczne, uwzględnia zróżnicowane potrzeby wychowanków	K_U02, K_U06, K_U07, K_U12, K_U13
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Student jest gotów do spotykania się z różnymi wyzwaniami społecznymi i szukania innowacyjnych i twórczych rozwiązań pracy pedagogicznej.	K_K01, K_K03, K_K04, K_K05
K02	Student jest gotów do wykorzystania arteterapii w aktywizacji potencjału wychowanków, uwzględniając ich zróżnicowane potrzeby	K_K02, K_K04, K_K06

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Czym jest koncepcja biegu życia w psychologii i jakie ma zastosowanie w pedagogice i arteterapii? Definiowanie najważniejszych pojęć dotyczących treści wykładu. Arteterapia, bieg życia człowieka, rozwój całościowy, autokreacja.
2.	Fazy i etapy rozwoju człowieka w różnych koncepcjach naukowych jako podstawa projektowania działań arteterapeutycznych.
3.	Wyzwania stawiane edukacji w kontekście potrzeb rozwojowych i współczesnych zagrożeń egzystencjalnych. Potrzeba kreowania własnej drogi życia, rozumienia i poszukiwanie sensu. Pojęcie „jakości życia”.
4.	Najważniejsze obszary i metody arteterapii, ich zastosowanie do podejmowania różnych wyzwań rozwojowych i egzystencjalnych
5.	Arteterapia i life – coaching. Artecoaching jako efektywne wsparcie jednostki pomagające w planowaniu, stawianiu celów i samorealizacji.
6.	Rola arteterapii w stymulowaniu rozwoju jednostki na różnych etapach życia – w nawiązywaniu lepszego kontaktu ze sobą i poznawania siebie, w rozwijaniu zasobów emocjonalnych np. poczucia własnej wartości, rozwijaniu inteligencji emocjonalnej, rozwijaniu kreatywności, budowaniu wsparcia społecznego i poczucia wspólnoty, w aktywizacji społecznej, kształtowanie potrzeby autokreacji.
7.	Możliwości arteterapii w przełamywaniu barier ograniczających rozwój (profilaktyka, terapia, resocjalizacja). Praktyczne zastosowania i przykłady.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramowe; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- wykład konwersatoryjny
- klasyczna metoda problemowa,
- dyskusja dydaktyczna
- analiza indywidualnego przypadku
- praca w grupach
- praca indywidualna

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu
- przygotowanie do zaliczenia

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Brzezińska A., (red.), *Psychologia rozwoju człowieka*, GWP, Sopot 2023.
2. Karolak W., Kaczorowska B., *Arteterapia: od rozważań nad teorią do zastosowań praktycznych*, Wydawnictwo Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej, Łódź 2011.
3. Konieczna E. J., *Arteterapia w teorii i praktyce*, Impuls, Kraków 2007.
4. Szulc W., *Arteterapia : narodziny idei, ewolucja teorii, rozwój praktyki*, Difin, 2011

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Lasocińska K., *Doświadczenia autobiograficzne jako możliwość wspomagania twórczego rozwoju*, [w:] A. Glińska-Lachowicz (red.), *Arteterapia w działaniu. Propozycje warsztatów i działań arteterapeutycznych*, Engram Difin, Warszawa 2016, s. 98–115.
2. Pawlak J., *Autokreacja. Psychologiczna analiza zjawiska i jego znaczenie w rozwoju człowieka*, Wydawnictwo WAM, Kraków 2009.
3. Kwiatkowska-Tybuliewicz B., *Wychowawcze aspekty sztuki współczesnej. Z perspektywy pedagogiki krytycznej*, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2020.

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

Efekt uczenia się	Metoda weryfikacji efektów uczenia się
Wiedza	Praca pisemna, zadania domowe, aktywność na zajęciach
Umiejętności	Praca pisemna, zadania domowe, aktywność na zajęciach
Kompetencje	Praca pisemna, zadania domowe, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0%-59,99%	60%-74,99%	75%-79,99%	80%-88,99%	89%-94,99%	95%-100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: pedagogika

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Gerontologia społeczna

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: I

Forma zaliczenia przedmiotu: wykład – zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład	15	8	3
Ćwiczenia			
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinary (zajęcia synchroniczne)			3
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			2
Praca własna studenta	10	17	
RAZEM	25	25	
Punkty ECTS	1	1	

CELE PRZEDMIOTU:

Pogłębienie wiedzy związanej z problematyką starości i starzenia. Poznanie ogólnych założeń gerontologii jako dyscypliny naukowej. Nabycie umiejętności dostrzegania potrzeb społecznych i edukacyjnych osób starszych. Zapoznanie z metodą biograficzną będącą specyficznym rodzajem terapii dla osób starszych. Pogłębienie wiedzy na temat specyfiki funkcjonowania poszczególnych form opieki nad osobami starszymi. Rozwinięcie wiedzy na temat aspektów edukacyjnych związanych z osobami starszymi

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Wyjaśnia w sposób pogłębiony uwarunkowania aksjologiczne działalności pedagogicznej wśród osób starszych oraz zasady tworzenia różnych form edukacji z uwzględnieniem teorii i praktyki gerontologicznej.	K_W06, K_W08, K_W10, K_W11
W02	Ma pogłębioną wiedzę o różnych środowiskach wychowawczych i ich procesach, a także obszarach planowania i projektowania praktycznej działalności pedagogicznej wśród osób starszych.	K_W08, K_W01, K_W10
W03	Przywołuje pogłębioną wiedzę na temat rozwoju człowieka w okresie późnej dorosłości zarówno w aspekcie społecznym, biopsychicznym, kulturowym i edukacyjnym.	K_W07, K_W04, K_W02

W zakresie umiejętności		
U01	Dobiera i wdraża stosowny dla gerontologa sposób postępowania (indywidualnego i grupowego w ramach pracy zespołowej), dobierając odpowiednie w danej sytuacji strategie działań oraz metody, formy i środki szeroko pojętej pracy pedagogicznej w celu udzielania pomocy, opieki i wsparcia osobom starszym.	K_U02, K_U07, K_U12, K_U08
U02	Zastosowuje pogłębione umiejętności diagnostyczne powiązane z rzetelnym i racjonalnym ocenianiem złożonych warunków edukacyjno-wychowawczych wśród osób starszych.	K_U08, K_U06, K_U04
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Jest gotowy do tworzenia i rozwijania wzorów właściwego postępowania w środowisku życia i pracy gerontologa oraz podejmowania inicjatyw, korygowania wszelkich nieprawidłowości, szukając optymalnych rozwiązań, krytycznej oceny wiedzy, treści, siebie oraz zespołów, instytucji i organizacji w których uczestniczy.	K_K01, K_K02, K_K03, K_K06

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Gerontologia jako interdyscyplinarna nauka o starości w wymiarze indywidualnym i społecznym. Wybrane pojęcia: gerontologia, geriatra, starość, starzenie się, wiek kalendarzowy, biologiczny, socjalny, ekonomiczny, psychologiczny, wiek produkcyjny i poprodukcyjny.
2.	Teorie starzenia się. Funkcjonalizm oraz funkcjonalizm strukturalny i ich gerontologiczne interpretacje, interakcjonizm symboliczny w gerontologii, gerontologia krytyczna, postmodernistyczna wizja starzenia się i starości,
3.	Starość jako kolejny etap życia – analiza okresu w kontekście wybranych całościowych koncepcji rozwoju człowieka. Starość – mity a rzeczywistość, źródła stereotypów.
4.	Psychologiczny obraz starości – udział czynników psychologicznych w przebiegu procesu starzenia się i ich wpływ na ogólny obraz starości w indywidualnym przypadku.
5.	Demograficzny obraz starości – Istota i przyczyny starzenia się ludności, skale starości demograficznej, konsekwencje starzenia się ludności dla struktury społecznej. Implikacje pedagogiczne.
6.	Instytucje wspierające – aktywność społeczna i edukacyjna jako kontynuacja wcześniejszych form aktywności. Organizacje samopomocowe dla ludzi starych – ogólna charakterystyka i przykłady.
7.	Zdrowie w starości – problemy interdyscyplinarne – implikacje pedagogiczne. Instytucje opiekuńcze – opieka zdrowotna i socjalna wobec osób starszych
8.	Wybrane problemy i trudności życia osób starszych – ageizm, przemoc, wykluczenie społeczne, cyfrowe. Przygotowanie do starości. Pomyślne starzenie się, Bilans życia jako podstawa satysfakcji i zadowolenia w starości.
9.	Fazy życia i zadania rozwojowe w okresie późnej dorosłości – czynniki kształtujące fazy życia i grupy wieku, starość – opis fazy życia, problemy przystosowania do starości.
10.	Miejsce człowieka starszego w społeczeństwie. Polityka społeczna wobec ludzi starszych i wobec starości. Miejsce człowieka starszego w rodzinie – czynniki określające i modyfikujące pozycję człowieka w rodzinie. Pomoc otrzymywana ze strony rodziny i świadczona rodzinie przez osoby starsze.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramowe; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- klasyczna metoda problemowa
- wykład konwersatoryjny
- dyskusja dydaktyczna
- analiza indywidualnego przypadku

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu
- przygotowanie na zaliczenie
- przeprowadzenie wywiadu z osobą starszą
- opracowanie i analiza indywidualnego przypadku

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. *Obrazy starości : analiza interdyscyplinarna*, red. P. Bełtowska, M. Szulc, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2024.
2. Kilian M., *Funkcjonowanie osób w starszym wieku*, Difin, Warszawa 2020.
3. Steuden S., *Psychologia starzenia się*, PWN, Warszawa 2022.
4. Fabiś A., Wawrzyniak J.K., Chabior A., *Ludzka starość. Wybrane zagadnienia współczesnej gerontologii*, Impuls, Kraków 2015.
5. Kliszcz J., *Psychologia potrzeb osób starszych : potrzeby psychospołeczne po 65. roku życia*, Difin, Warszawa 2019.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Piekarska J., Piekarski W., *Senior sprawny intelektualnie : ćwiczenia, zadania, gra edukacyjna*, Difin, Warszawa 2019.
2. Zych A., *Leksykon gerontologii*, Impuls, Warszawa 2019.
3. Szatur-Jaworska B., Błędowski P., Dziegielewska M., *Podstawy gerontologii społecznej*, Aspra, Warszawa 2006.

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

Efekt uczenia się	Metoda weryfikacji efektów uczenia się
Wiedza	Praca pisemna, aktywność na zajęciach
Umiejętności	Praca pisemna, aktywność na zajęciach
Kompetencje	Praca pisemna, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0%-59,99%	60%-74,99%	75%-79,99%	80%-88,99%	89%-94,99%	95%-100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: pedagogika

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Lektorat języka angielskiego

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język angielski

Semestr studiów: I, II

Forma zaliczenia przedmiotu: sem. I – zaliczenie, sem. II – egzamin

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			
Ćwiczenia	60	32	12
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinary (zajęcia synchroniczne)			12
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			8
Praca własna studenta	40	68	
RAZEM	100	100	
Punkty ECTS	4	4	

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Osiągnięcie przez studentów biegłości językowej na poziomie B2 wg ESKOJ:

Znajomość języka angielskiego na poziomie B-2, według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Osoba posługująca się językiem na tym poziomie rozumie znaczenie głównych wątków przekazu zawartego w złożonych tekstach na tematy konkretne i abstrakcyjne, łącznie z rozumieniem dyskusji na tematy techniczne z zakresu jej specjalności. Potrafi porozumiewać się na tyle płynnie i spontanicznie, by prowadzić normalną rozmowę z rodzimym użytkownikiem danego języka, nie powodując przy tym napięcia u którejkolwiek ze stron. Potrafi formułować przejrzyste wypowiedzi ustne i pisemne w szerokim zakresie tematów, a także wyjaśniać swoje stanowisko w sprawach będących przedmiotem dyskusji, rozważając wady i zalety różnych rozwiązań.

CELE PRZEDMIOTU:

Osiągnięcie biegłości językowej na poziomie B2+ wg ESKOJ:

Osoba posługująca się językiem na poziomie B2+ rozumie obszerne specjalistyczne teksty w swojej dziedzinie oraz specjalistyczne artykuły z innych dziedzin, w razie potrzeby z użyciem słownika. Potrafi odczytać intencje autora oraz dostrzec logikę tekstu.

Potrafi zrozumieć główne zagadnienia wykładów, przemówień i innych złożonych form prezentacji akademickich/zawodowych, identyfikując postawy i opinie mówców.

Potrafi wyrażać się jasno, z dobrym opanowaniem gramatyki, popełniając okazjonalne błędy, które czasami sama koryguje. Zna i stosuje różne stopnie formalności wypowiedzi. Wyraża swoje opinie precyzyjnie i płynnie, przedstawiając i reagując przekonująco na złożoną argumentację. Nadaża za tokiem myślenia i uczestniczy w ożywionej dyskusji na tematy ogólne i specjalistyczne.

Potrafi formułować przejrzyste i szczegółowe wypowiedzi pisemne, typu raport, esej, list formalny, przestrzegając konwencji gatunku. Stosuje spójną argumentację w złożonym tekście, odpowiednio wyróżniając główne zagadnienia i ilustrując je przykładami.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie umiejętności		
U01	potrafi porozumiewać się w języku specjalności na poziomie B2+ wg europejskiego systemu kształcenia opisu językowego (CEFR)	K_U10
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	potrafi pracować w grupie, przyjmując w niej różne role	K_K03

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
SEMESTR I	
1.	Tłumaczenie i dyskusja na temat tekstów sepcjalistycznych w zakresie specjalizacji z wykorzystaniem narzędzi internetowych.
SEMESTR II	
2.	Tłumaczenie i dyskusja na temat tekstów sepcjalistycznych w zakresie specjalizacji z wykorzystaniem narzędzi internetowych.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramatyczne; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- ćwiczenia rozwijające umiejętności pisania, czytania, słuchania i mówienia w zakresie realizowanych tematów
- ćwiczenia poszerzające słownictwo w zakresie realizowanych tematów
- odgrywanie ról
- analiza tekstów
- dyskusja dydaktyczna
- burza mózgów
- metoda warsztatowa

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- przygotowywanie prac domowych, ćwiczeń
- przygotowywanie się do zaliczeń, egzaminów
- wykonywanie ćwiczeń interaktywnych z płyty CD oraz ze strony internetowej

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Teksty specjalistyczne ze źródeł online.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Wielki słownik polsko-angielski, wyd. PWN, OUP
2. Wielki słownik angielsko-polski, wyd. PWN, OUP
3. New English File Advanced by Christina Latham-Koenin and Clive Oxenden.

NETOGRAFIA:

1. www.howstuffworks.com

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Umiejętności	Egzamin pisemny, egzamin ustny, kolokwium, praca pisemna, zadania domowe, aktywność na zajęciach
Kompetencje	Aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: pedagogika

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Lektorat języka niemieckiego

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język niemiecki

Semestr studiów: I, II

Forma zaliczenia przedmiotu: sem. I – zaliczenie, sem. II – egzamin

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			
Ćwiczenia	60	32	12
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinary (zajęcia synchroniczne)			12
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			8
Praca własna studenta	40	68	
RAZEM	100	100	
Punkty ECTS	4	4	

WYMAGANIA WSTĘPNE:

Osiągnięcie przez studentów biegłości językowej na poziomie B2 wg ESKOJ:

Znajomość języka niemieckiego na poziomie B-2, według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Osoba posługująca się językiem na tym poziomie rozumie znaczenie głównych wątków przekazu zawartego w złożonych tekstach na tematy konkretne i abstrakcyjne, łącznie z rozumieniem dyskusji na tematy techniczne z zakresu jej specjalności. Potrafi porozumiewać się na tyle płynnie i spontanicznie, by prowadzić normalną rozmowę z rodzimym użytkownikiem danego języka, nie powodując przy tym napięcia u którejkolwiek ze stron. Potrafi formułować przejrzyste wypowiedzi ustne i pisemne w szerokim zakresie tematów, a także wyjaśniać swoje stanowisko w sprawach będących przedmiotem dyskusji, rozważając wady i zalety różnych rozwiązań.

CELE PRZEDMIOTU:

Osiągnięcie biegłości językowej na poziomie B2+ wg ESKOJ:

Osoba posługująca się językiem na poziomie B2+ rozumie obszerne specjalistyczne teksty w swojej dziedzinie oraz specjalistyczne artykuły z innych dziedzin, w razie potrzeby z użyciem słownika. Potrafi odczytać intencje autora oraz dostrzec logikę tekstu.

Potrafi zrozumieć główne zagadnienia wykładów, przemówień i innych złożonych form prezentacji akademickich /zawodowych, identyfikując postawy i opinie mówców.

Potrafi wyrażać się jasno, z dobrym opanowaniem gramatyki, popełniając okazjonalne błędy, które czasami sama koryguje. Zna i stosuje różne stopnie formalności wypowiedzi. Wyraża swoje opinie precyzyjnie i płynnie, przedstawiając i reagując przekonująco na złożoną argumentację. Nadaża za tokiem myślenia i uczestniczy w ożywionej dyskusji na tematy ogólne i specjalistyczne.

Potrafi formułować przejrzyste i szczegółowe wypowiedzi pisemne, typu raport, esej, list formalny, przestrzegając konwencji gatunku. Stosuje spójną argumentację w złożonym tekście, odpowiednio wyróżniając główne zagadnienia i ilustrując je przykładami.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie umiejętności		
U01	potrafi porozumiewać się w języku specjalności na poziomie B2+ wg europejskiego systemu kształcenia opisu językowego (CEFR)	K_U10
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	potrafi pracować w grupie, przyjmując w niej różne role	K_K03

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
SEMESTR I	
1.	Tłumaczenie i dyskusja na temat tekstów specjalistycznych w zakresie specjalizacji z wykorzystaniem narzędzi internetowych.
SEMESTR II	
2.	Tłumaczenie i dyskusja na temat tekstów specjalistycznych w zakresie specjalizacji z wykorzystaniem narzędzi internetowych.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramatyczne; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- ćwiczenia rozwijające umiejętności pisania, czytania, słuchania i mówienia w zakresie realizowanych tematów
- ćwiczenia poszerzające słownictwo w zakresie realizowanych tematów
- odgrywanie ról
- analiza tekstów
- dyskusja dydaktyczna
- burza mózgów
- metoda warsztatowa

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- przygotowywanie prac domowych, ćwiczeń
- przygotowywanie się do zaliczeń, egzaminów
- wykonywanie ćwiczeń interaktywnych z płyty CD oraz ze strony internetowej

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Teksty specjalistyczne ze źródeł online.

NETOGRAFIA:

1. <https://www.dw.com/de/themen/s-9077>

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Umiejętności	Egzamin pisemny, egzamin ustny, kolokwium, praca pisemna, zadania domowe, aktywność na zajęciach
Kompetencje	Aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0%-59,99%	60%-74,99%	75%-79,99%	80%-88,99%	89%-94,99%	95%-100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: pedagogika

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Metodologia badań

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: I

Forma zaliczenia przedmiotu: wykład – egzamin, ćwiczenia – zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład	30	16	6
Ćwiczenia	30	16	6
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinary (zajęcia synchroniczne)			12
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			8
Praca własna studenta	65	93	
RAZEM	125	125	
Punkty ECTS	5	5	

CELE PRZEDMIOTU:

Przekazanie wiadomości i umiejętności pozwalających studentom na konceptualizację, projektowanie i realizowanie własnych badań naukowych, na użytek pracy dyplomowej oraz tekstu naukowego. Zapoznanie studentów z metodologiczną bazą współczesnych nauk społecznych.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student ma pogłębioną wiedzę o projektowaniu, opisywaniu i prowadzeniu badań społecznych.	K_W01
W02	Student ma pogłębioną wiedzę na temat współczesnej metodologii nauk społecznych w ramach dyscypliny oraz w ujęciu interdyscyplinarnym	K_W01, K_W02
W03	Student definiuje w stopniu pogłębionym pojęcia z zakresu nauk społecznych oraz wymienia w pogłębionym stopniu procesy, zjawiska i fakty będące przedmiotem badań.	K_W05, K_W06

W zakresie umiejętności		
U01	Student potrafi stosować rozwinięte umiejętności badawcze oraz korzystać z dorobku i innych badań zarówno w obszarze dyscypliny jak i interdyscyplinarnych; potrafi wysuwać wnioski, analizować, interpretować i prezentować badania własne i innych.	K_U04
U02	Student potrafi zaprojektować własne badania naukowe w paradygmatach ilościowym i jakościowym, wykazując się rozumieniem różnic pomiędzy dwiema strategiami.	K_U01, K_U04, K_U05
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Student jest gotów do samodzielnego podejmowania decyzji, adekwatnej oceny działań własnych oraz zespołowych, a także ponoszenia odpowiedzialności za ich skutki.	K_K02, K_K05

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Wprowadzenie w problematykę przedmiotu: wąskie i szerokie rozumienie przedmiotu metodologii nauk, przedmiot metodologii nauk społecznych, struktura orientacji metodologicznej
2.	Metodologiczna baza współczesnych nauk społecznych – orientacja pozytywistyczna i humanistyczna. Dystynktywne cechy ontologiczne, epistemologiczne i metodologiczne doktryny pozytywistycznej i humanistycznej.
3.	Rozumienie paradygmatu i jego funkcje. Paradygmat jako model regulujący procesy eksploracji naukowej.
4.	Ilościowe i jakościowe badania zjawisk społecznych. Geneza i historyczna zmienność ilościowych i jakościowych procedur badawczych – spór o metodologiczną komplementarność badań ilościowych i jakościowych. Próby łączenia badań ilościowych i jakościowych w odcięciu paradygmatycznym.
5.	Jakościowe badania zjawisk społecznych. Wspólne cechy współczesnych badań jakościowych – społeczne tworzenie rzeczywistości.
6.	Strategia jakościowa w badaniach społecznych metody badań: etnografia, metody wizualne, analiza dokumentarna, metoda biograficzna, badania w działaniu, monografia pedagogiczna, metoda indywidualnego przypadku, autoetnografia, wywiady narracyjne i skoncentrowany wokół problemu (ustrukturyzowany)
7.	Strategia ilościowa w badaniach społecznych: metody badań: eksperyment pedagogiczny, metoda sondażu diagnostycznego; techniki i narzędzia badawcze: ankieta, pomiar w badaniach ilościowych (skale pomiarowe); analiza materiału empirycznego w strategii ilościowej (zasady i reguły analizy), przygotowanie raportu z badania, opracowanie wniosków
8.	Metody statystyczne w naukach społecznych. Wybrane pojęcia statystyki. Pomiar – istota i właściwości. Rodzaje skal pomiarowych. Prezentacja materiału empirycznego charakteryzującego procesy i zjawiska społeczne. Budowa tabel i wykresów. Opis i interpretacja rozkładu zmiennej; wskaźniki struktury.
9.	Warsztat naukowy badacza. Wymagania stawiane publikacji naukowej (pracy dyplomowej) – struktura, język, zawartość merytoryczna, strona formalna pracy. Dobór i wykorzystanie źródeł. Przypisy bibliograficzne.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramowe; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- wykład
- wykład konwersatoryjny
- klasyczna metoda problemowa
- dyskusja dydaktyczna

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie z literaturą

- przygotowanie do zajęć
- przygotowanie do egzaminu
- opracowanie przykładu koncepcji badań

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Denzin N., Lincoln Y., *Metody badań jakościowych*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2010, t. 1, 2.
2. Yin R. K., *Studium przypadku w badaniach naukowych. Projektowanie i metody*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2015.
3. Gibbs G., *Analizowanie danych jakościowych*, PWN, Warszawa 2015.
4. Creswell J. W., *Projektowanie badań naukowych : metody jakościowe, ilościowe i mieszane*, WUJ, Kraków 2013.
5. *Metodologiczne problemy tworzenia wiedzy w pedagogice : oblicza akademickiej praktyki*, red. J. Piekarski, D. Urbaniak-Zajac, K. J. Szmidt, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2010.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Rubacha K., *Metodologia badań nad edukacją*, WAiP, Warszawa, 2016.
2. Kubinowski D., Nowak M., *Metodologia pedagogiki zorientowanej humanistycznie*, Impuls, Kraków 2006
3. Urbaniak-Zajac D., *Metodologiczna rekonstrukcja warunków tworzenia wiedzy – wybrane zagadnienia*, Wyd. UŁ, Łódź 2022.
4. Silverman D., *Interpretacja danych jakościowych*, PWN, Warszawa 2007

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

Efekt uczenia się	Metoda weryfikacji efektów uczenia się
Wiedza	Egzamin pisemny, zadania domowe, aktywność na zajęciach
Umiejętności	Zadania domowe, aktywność na zajęciach
Kompetencje	Zadania domowe, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0%-59,99%	60%-74,99%	75%-79,99%	80%-88,99%	89%-94,99%	95%-100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: pedagogika

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Pedagogika ogólna

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: I

Forma zaliczenia przedmiotu: wykład – egzamin, ćwiczenia – zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład	45	16	6
Ćwiczenia	30	16	6
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinary (zajęcia synchroniczne)			12
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			8
Praca własna studenta	50	93	
RAZEM	125	125	
Punkty ECTS	5	5	

CELE PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z językiem, pojęciami i odmianami współczesnej pedagogiki. Poznanie cywilizacyjno-kulturowych uwarunkowań wiedzy naukowej z pedagogiki. Poznanie ewolucji relacji między teorią a praktyką edukacyjną oraz czym jest dialog interdyscyplinarny. Rozwijanie umiejętności pedagogicznego odczytywania i interpretowania różnych społecznych dyskursów edukacyjnych oraz potocznych narracji.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student w pogłębionym stopniu zna i rozumie pojęcia i zjawiska pedagogiczno-społeczne, umie wyłonić koncepcje i teorie, wyjaśnić złożone zależności między nimi oraz przynależne do nich aspekty metodologiczne	K_W01
W02	Student w pogłębionym stopniu umie określić miejsce i znaczenie pedagogiki w systemie nauk oraz wyjaśnić dyskurs interdyscyplinarny wobec innych nauk, objaśnia nieodzowność współdziałania teorii z praktyką w pedagogice, orientuje się w kolejnych etapach rozwoju pedagogiki jako nauki	K_W03, K_W02, K_W05
W03	Student w pogłębionym stopniu rozumie złożoną tematykę moralnych i etycznych dylematów w pracy pedagoga w różnych środowiskach wychowawczych, charakteryzuje środowiska wychowawcze, dziedziny wychowania oraz czym jest ideał wychowania.	K_W08, K_W10

W zakresie umiejętności		
U01	Student potrafi formułować i rozwiązywać złożone problemy psychospołeczne w ujęciu teoretycznym, jak również jest zdolny do samodzielnego analizowania tekstów, krytycznej ich oceny oraz argumentacji własnego stanowiska i podejmowania przez pedagoga adekwatnych działań edukacyjnych.	K_U01, K_U02
U02	Student wykorzystując zdobytą wiedzę potrafi w sposób innowacyjny i twórczy rozwiązywać różne problemy pedagogiczne, odpowiednio dobierać źródła informacji, oceniać i interpretować zjawiska za pomocą dobranych metod i technik	K_U02, K_U03
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Student jest gotowy do krytycznej oceny przyswajanych treści pedagogicznych, do współpracy w zakresie różnych działań pedagogicznych oraz jest przekonany o wartości teoretycznej wiedzy pedagogicznej i jej subdyscyplin.	K_K01

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Poznanie potoczne, przednaukowe i naukowe. Metateoria, hierarchiczność teorii.
2.	Pedagogika jako nauka. Pedagogika: jej geneza i rozwój. Etapy historycznego rozwoju pedagogiki. Działy pedagogiki.
3.	Związek pedagogiki z innymi naukami. Interdyscyplinarny dialog pedagogiki. Wybrane nauki pedagogiczne.
4.	Teoria a praktyka edukacyjna. Cele wychowania, taksonomia i operacjonalizacja celów wychowania.
5.	Aksjologiczne spory w sprawie celowościowych procesów edukacyjnych, autorytet pedagogiczny. Sytuacja wychowawcza i moment decydowania w wychowaniu.
6.	Koncepcja wychowania wg Stefana Kunowskiego, Dwu – i trójczynnikowe teorie wychowania. Trzy możliwości w wychowaniu.
7.	Przedmiot badań w pedagogice – metodologiczne paradygmaty wytwarzania wiedzy pedagogicznej. Metody humanistyczne i przyrodnicze w pedagogice. Cztery orientacje badawcze w pedagogice.
8.	Metody i strategie w wychowaniu.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramowe; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną
- dyskusja dydaktyczna
- praca w grupach
- praca z materiałami źródłowymi

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- analiza i interpretacja tekstu źródłowego
- wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną
- dyskusja dydaktyczna
- praca w grupach
- praca z materiałem źródłowym

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Kwieciński Z., Śliwowski B., *Pedagogika: podręcznik akademicki*. T. 1 i 2, PWN, Warszawa 2019.
2. Śliwowski B., *Pedagogika ogólna. Podstawowe prawidłowości*, Impuls, Kraków 2020.
3. Śliwowski B., *Współczesne teorie i nurty wychowania*, Impuls, Kraków 2015.

4. Śliwerski B., *Współczesne teorie i nurty wychowania*, Impuls, Kraków 2015.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Gnitecki J., *Wprowadzenie do pedagogiki ogólnej*, WSPiA, Poznań 2006.
2. Jaworska-Witkowska M., *Ku kulturowej koncepcji pedagogiki*, Impuls, Kraków 2009.
3. Kruger H.-H., *Wprowadzenie w teorie i metody badawcze nauk o wychowaniu*, GWP, Gdańsk 2005.
4. Nalaskowski A., *Pedagogiczne złudzenia, zmyślenia, fikcje*, Impuls, Kraków 2009

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

Efekt uczenia się	Metoda weryfikacji efektów uczenia się
Wiedza	Egzamin pisemny, zadania domowe, prezentacja na zadany temat, aktywność na zajęciach
Umiejętności	Egzamin pisemny, zadania domowe, prezentacja na zadany temat, aktywność na zajęciach
Kompetencje	Egzamin pisemny, zadania domowe, prezentacja na zadany temat, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0%-59,99%	60%-74,99%	75%-79,99%	80%-88,99%	89%-94,99%	95%-100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: pedagogika

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Projektowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: I

Forma zaliczenia zajęć: projekt – zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			
Ćwiczenia			
Projekt	20	12	5
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinaria (zajęcia synchroniczne)			4
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			3
Praca własna studenta	5	13	
RAZEM	25	25	
Punkty ECTS	1	1	

CELE ZAJĘĆ:

Projektowanie ścieżki rozwoju wybranej kompetencji.
Poznanie swoich mocnych stron i obszarów do rozwoju.
Rozwinięcie umiejętności motywowania siebie i uczestników do rozwoju.
Budowanie poczucia własnej wartości i umiejętności samooceny oraz wiary w swoje możliwości.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Dysponuje pogłębioną wiedzą na temat rozwoju człowieka zarówno w aspekcie edukacyjnym jak i zawodowym.	K_W07
W02	Ma pogłębioną wiedzę o różnych środowiskach wychowawczych, instytucjach oświaty, szkolnictwa i kształcenia ustawicznego, o obszarach planowania i projektowania działalności zawodowej.	K_W08
W03	Ma pogłębioną wiedzę w zakresie sposobów motywowania adekwatnych do sytuacji psychicznej, społecznej i rynkowej podopiecznego wpływających na rozwijanie jego zainteresowań	K_W09

W zakresie umiejętności		
U01	Potrafi odpowiednio wybrać i wdrożyć stosowny dla pedagoga o określonej specjalności sposób działania edukacyjnego, zawodowego i przedsiębiorczego, dobierając odpowiednie w danej sytuacji metody, formy i strategie działań.	K_U02
U02	Potrafi wykorzystywać wiedzę i umiejętności badawcze do innowacyjnego i twórczego rozwiązywania złożonych problemów edukacyjnych i zawodowych w warunkach zaplanowanych i w warunkach zmiennych.	K_U03
U03	Potrafi odpowiednio dobrać źródła informacji, poddać je analizie, syntezie, ocenie i interpretacji za pomocą właściwych metod i technik właściwych pracy pedagoga.	K_U04
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Jest gotów do tworzenia i rozwijania wzorów właściwego postępowania w środowisku pracy i znajdowania optymalnych rozwiązań,	K_K01
K02	Gotów jest do krytycznej oceny treści kształcenia oraz podejmowanych sposobów działania.	K_K02
K03	Gotów jest do działania w sposób przedsiębiorczy z nastawieniem na samorozwój i poszerzanie profesjonalnej wiedzy zawodowej oraz adekwatnych umiejętności.	K_K04

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Definicja i klasyfikacja kompetencji.
2.	Drabina rozwoju kompetencji.
3.	Motywacja wewnętrzna i zewnętrzna.
4.	Analiza słabych i mocnych stron w odniesieniu do predyspozycji, kompetencji zawodowych i otoczenia społecznego
5.	Zaprojektowanie i działań w obszarze rozwoju edukacyjnego i zawodowego.
6.	Ewaluacja osiągniętych efektów podczas realizacji projektu służącemu rozwinięciu wybranej kompetencji.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramowe; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- wykład konwersatoryjny,
- klasyczna metoda problemowa,
- dyskusja dydaktyczna,
- analiza indywidualnego przypadku.

PRACA WŁASNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; trening kompetencji; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami;
- przygotowanie prac zaliczeniowych;

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Pocztowski A., *Zarządzanie zasobami ludzkimi*, PWE, Warszawa 2018.
2. Oleksyn T., *Zarządzanie kompetencjami. Teoria i praktyka*, Wolters Kluwer, Warszawa 2017.
3. Sobotka B., *Kompetencje jutra, czyli czego przyszłość będzie wymagał od naszych dzieci*, Osmpower, Warszawa 2020.
4. Hunziker D., *Kompetencje bez tajemnic. Rozwijanie kompetencji to nie czary*, Dobra literatura, Słupsk 2018.
5. Smółka P., *Kompetencje społeczne Metody pomiaru i doskonalenia umiejętności interpersonalnych*, Wolters Kluwer,

Warszawa 2016.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Biblioteka PUW, *Modele doradztwa zawodowego*, Agnieszka Rutkowska, Joanna Surlejewska, 2019, skrypt.
2. Krajewska A., Musiałkiewicz J., *Kompetencje personalne i społeczne*, Wydawnictwo Ekonomik, Warszawa 2021.
3. Opolska A., *Osobowość, kompetencje społeczne i inteligencja emocjonalna menedżerów : determinanty stylu kierowania*, CeDeWu, Warszawa 2021.

NETOGRAFIA:

1. <https://zsl.ipiss.com.pl/>

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	Projekt
Umiejętności	Projekt
Kompetencje	Projekt, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0–59,99%	60–74,99%	75–79,99%	80–88,99%	89–94,99%	95–100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: pedagogika

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Propedeutyka pisania pracy magisterskiej

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: I

Forma zaliczenia przedmiotu: ćwiczenia – zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			
Ćwiczenia	15	8	3
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinary (zajęcia synchroniczne)			3
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			2
Praca własna studenta	35	42	
RAZEM	50	50	
Punkty ECTS	2	2	

CELE PRZEDMIOTU:

Wyposażenie studentów w wiedzę i umiejętności z zakresu pisania pracy magisterskiej.

Zdobycie kompetencji samodzielnej organizacji procesu tworzenia tekstu naukowego w zakresie pisania pracy magisterskiej oraz artykułu naukowego.

Pogłębienie umiejętności posługiwania się językiem naukowym oraz argumentowania, wywodzenia logicznych wniosków, uzasadnień i konkluzji.

Budowanie umiejętności konstruowania ramy teoretycznej prowadzonych badań empirycznych.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student zna i rozumie w stopniu pogłębionym miejsce i znaczenie pedagogiki w systemie nauk, posiada wiedzę dotyczącą relacji łączących nauki społeczne i humanistyczne, które budują teoretyczne zaplecze tekstu naukowego, w tym pracy magisterskiej	K_W03, K_W05
W02	Student zna i rozumie w sposób pogłębiony współczesne kierunki rozwoju myśli pedagogicznej i innych nauk społecznych, a także ma wiedzę dotyczącą nowych podejść do procesu organizacji, planowania i rozwoju osobistego, w tym zarządzania sobą w czasie	K_W02, K_W06, K_W09

W03	Student zna i rozumie w pogłębionym stopniu prawne i aksjologiczne uwarunkowania działalności pedagogicznej, w tym zasady własności intelektualnej i prawa autorskiego	K_W10, K_W11
W zakresie umiejętności		
U01	Student potrafi podejmować twórcze i kreatywne działania zarówno w obszarze praktyki jak i teorii, odnosząc się do analizowanych tekstów naukowych. Jest w stanie logicznie argumentować oraz prowadzić krytyczną refleksję.	K_U01, K_U03, K_U09
U02	Student posiada umiejętność planowania i organizowania procesu badawczego, potrafi budować zespół badawczy oraz umiejętnie dąży do wyznaczonych celów osiągając zamierzone efekty w wyznaczonym czasie	K_U05, K_U12, K_U13
U03	Student Potrafi wypowiadać się w mowie i piśmie, konstruować pracę badawczą i pisać tekst naukowy w sposób jasny, klarowny i logiczny, z zastosowaniem poznanych ujęć teoretycznych, korzystając z dorobku i tradycji myśli pedagogicznej	K_U09, K_U04, K_U06
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Jest gotów do tworzenia i rozwijania właściwych wzorców prowadzenia procesu badawczego, podejmowania inicjatyw i korygowania błędnych postępowań z nastawieniem na osiągnięcie zamierzonych celów	K_K01, K_K03
K02	Jest gotów do odpowiedzialnego rozwijania swoich kompetencji pedagogicznych oraz szerzenia etosu zawodu pedagoga z uwzględnieniem problemów etycznych związanych ze społeczną odpowiedzialnością badawczą i praktyczną.	K_K06, K_K04
K03	Jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu pedagogiki oraz innych nauk, w tym nauk humanistycznych i nauk o zarządzaniu, w rozwiązywaniu praktycznych i teoretycznych problemów związanych z procesem badawczym.	K_K02, K_K05, K_K04

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Planowanie i organizacja samodzielnej pracy w procesie pisania pracy magisterskiej. Praca indywidualna i budowanie zespołu badawczego. Wskazówki dotyczące wyboru tematu pracy i poszukiwania literatury koniecznej do tworzenia bibliografii
2.	Zaplecze teoretyczne w pracy magisterskiej. Implikacje do nowych ujęć i problematyzowania w zakresie wybranego tematu. Praktyka i teoria w badaniach pedagogicznych
3.	Metody pracy z literaturą przedmiotu i pomysłem badawczym – mapa myśli, fiszki, kreatywne notatki, wykorzystanie własnych doświadczeń oraz unikanie błędów podczas pisania pracy dyplomowej.
4.	Warsztat pisania tekstu naukowego – analiza wybranych artykułów naukowych polskich i zagranicznych, samodzielne tworzenie tekstu o charakterze naukowym. Zasady konstruowania abstraktu i streszczenia artykułu.
5.	Proces pisania pracy dyplomowej – zarządzanie sobą w czasie. Określanie priorytetów i osiąganie celów. Zasady pracy wg S. R. Covey'a
6.	Etyka badań naukowych: prawda i wartości uniwersalne wobec relatywizmu moralnego i etycznego. Pierwsze pytanie pedagogiki – pytanie o wychowanie i kształcenie we współczesnych badaniach naukowych. Obiektywizm i subiektywne podejście we współczesnych badaniach w naukach społecznych. Odpowiedzialność badacza wobec społeczeństwa.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramatyczne; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- metoda warsztatowa
- wykład konwersatoryjny
- dyskusja dydaktyczna
- praca indywidualna

- techniki dramowe
- praca w grupach
- rozwiązywanie zadań problemowych

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu
- czytanie, analiza i interpretacja tekstów naukowych
- tworzenie własnego tekstu o charakterze naukowym
- warsztat zarządzania sobą w czasie – wykonywanie zadań

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Zenderowski R., *Praca magisterska, licencjat : przewodnik po metodologii pisania i obrony pracy dyplomowej*, CeDeWu, Warszawa 2022.
2. *The thesis writing journeys of bachelor's and master's students : transnational European perspective*, ed. by B. Petrić and M. Castelló, Bristol, Jackson, Multilingual Matters 2025.
3. Siuda P., Wasylczyk P., *Publikacje naukowe : praktyczny poradnik : dla studentów, doktorantów i nie tylko*, PWN, Warszawa 2021.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. J. Lipiec, *Etyka badań naukowych*, [w:] red. S. Palka, *Podstawy metodologii badań w pedagogice*, GWP, Gdańsk 2010, s. 357–369.
2. Gibbs G., *Analizowanie danych jakościowych*, PWN, Warszawa 2015.
3. Creswell J. W., *Projektowanie badań naukowych : metody jakościowe, ilościowe i mieszane*, WUJ, Kraków 2013.

NETOGRAFIA:

1. https://ekulczycki.pl/teoria_komunikacji/jak-napisac-dobry-artykul-naukowy-czyli-naukowo-o-pisaniu/

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	Zadania domowe, aktywność na zajęciach
Umiejętności	Zadania domowe, aktywność na zajęciach
Kompetencje	Zadania domowe, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0%-59,99%	60%-74,99%	75%-79,99%	80%-88,99%	89%-94,99%	95%-100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: pedagogika

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Więzy i role grupowe

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: I

Forma zaliczenia przedmiotu: projekt – zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			
Ćwiczenia			
Projekt	45	24	9
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinary (zajęcia synchroniczne)			9
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			6
Praca własna studenta	30	51	
RAZEM	75	75	
Punkty ECTS	3	3	

CELE PRZEDMIOTU:

Rozwijanie umiejętności nawiązywania więzi z innymi.
 Uświadomienie własnych zasobów jako uczestnika grupy.
 Uświadomienie sobie procesu budowania relacji, więzi wewnątrz grupy.
 Uświadomienie funkcjonowania w grupie i związanych z tym ograniczeń oraz możliwości.
 Analiza procesów grupowych.
 Organizacja pracy zespołowej.
 Identyfikacja ról grupowych.
 Projektowanie zadań wspomagających rozwijanie kompetencji społecznych.
 Kształtowanie postawy empatycznej.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Rozumie w stopniu pogłębionym znaczenie swojego uczestnictwa w grupie, określa czynniki wpływające na budowanie więzi w zespole.	K_W07, K_W08
W02	Rozumie w stopniu pogłębionym znaczenie ról grupowych w pracy zespołowej	K_W08, K_W09
W03	Wymienia w stopniu pogłębionym reguły skutecznej współpracy i podstawy efektywności grupy oraz jej spójności. Wie jak zorganizować efektywną pracę w	K_W08

	grupie	
W zakresie umiejętności		
U01	Potrafi zaprojektować zadanie wspomagające kompetencje społeczne i zawierające elementy profilaktyki społecznej	K_U02, K_U07
U02	Realizuje zadanie w praktyce współpracując z innymi. Określa swoją rolę w grupie, zakres odpowiedzialności i miejsce w grupie	K_U12, K_U06
U03	Prezentuje rezultaty pracy zespołowej. Umie dokonać samooceny swojej pracy w grupie i efektów działań projektowych	K_U09, K_U13
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Jest świadomy odpowiedzialności za udział w pracy zespołowej	K_K01, K_K03
K02	Jest empatyczny i wrażliwy na potrzeby innych	K_K05, K_K06

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Zagadnienia do ustalenia w pracy nad projektem: Wyjaśnienie pojęć – grupa i jej rodzaje, skuteczna grupa projektowa.
2.	Analiza indywidualnego potencjału uczestników (zasoby indywidualne i grupowe). Przekształcanie grupy w zespół projektowy
3.	Budowanie relacji i więzi z innymi – kształtowanie i pogłębianie więzi i relacji grupowych (zespołowych).
4.	Współpraca i pomoc wewnątrz grupy – określanie zasad i kontraktu grupowego. Moje miejsce w grupie. Identyfikacja ról grupowych. Określanie zakresu odpowiedzialności.
5.	Planowanie zadań grupowych, podnoszenie efektywności pracy grupy – określanie celów grupowych.
6.	Umiejętność podejmowania decyzji, skuteczna komunikacja w grupie, rozwiązywanie konfliktów i problemów grupowych.
7.	Etapy rozwoju grupy – analiza pracy grupowej i kolejnych etapów procesu grupowego.
8.	Projektowanie i realizacja zadań zespołowych zawierających aspekty profilaktyki społecznej i wspomagających podnoszenie kompetencji społecznych – wypracowywanie spójności i efektywności
9.	Ewaluacja pracy zespołu projektowego.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramowe; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- praca w grupach
- metoda projektowa
- burza mózgów

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów
- przygotowanie się do zaliczenia

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Doliński D., Grzyb T., *Sto technik wpływu społecznego. Kiedy i dlaczego wywieranie wpływu na innych jest skuteczne*, Smak Słowa, Sopot 2022.
2. Aronson E., *Człowiek istota społeczna*, PWN, Warszawa 2020.
3. Matras J., Żak R., *Trener w rolach głównych: podręcznik pracy trenera*, PWN, Warszawa 2020.
4. Belbin R. M., *Nie tylko zespół*, Oficyna a Wolters Kluwer Business, Warszawa 2014.
5. Rzeszutek M., *Sukces wychowania: jak budować dobre relacje w grupie : poradnik dla nauczycieli, trenerów i pedagogów*, Difin, Warszawa 2018.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Adams K., Galanes G. J., *Komunikacja w grupie*, PWN, Warszawa 2008.
2. Clutterbuck D., *Coaching zespołowy*, Rebis, Poznań 2009.
3. Wojciszke B., Grzyb T., *Psychologia społeczna*, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2025.
4. Cacioppo S., Cacioppo J. T., *Neuronauka społeczna : wprowadzenie*, PWN, Warszawa 2022.

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

Efekt uczenia się	Metoda weryfikacji efektów uczenia się
Wiedza	Projekt, zadania domowe, aktywność na zajęciach
Umiejętności	Projekt, zadania domowe, aktywność na zajęciach
Kompetencje	Projekt, zadania domowe, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0%-59,99%	60%-74,99%	75%-79,99%	80%-88,99%	89%-94,99%	95%-100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: pedagogika

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Współczesne problemy socjologii

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: I

Forma zaliczenia przedmiotu: wykład – egzamin, ćwiczenia – zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład	30	8	3
Ćwiczenia	30	16	6
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinary (zajęcia synchroniczne)			9
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			6
Praca własna studenta	65	101	
RAZEM	125	125	
Punkty ECTS	5	5	

CELE PRZEDMIOTU:

Przygotowanie studentów do posługiwania się najnowszą terminologią wypracowaną w toku badań społecznych i pedagogicznych nad przemianami kultury, współczesnej rodziny oraz problemami szkolnictwa.
Przygotowanie do praktycznego wykorzystania wiedzy socjologicznej do samodzielnej krytycznej oceny zjawisk społecznych.
Rozwijanie umiejętności obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student zna i rozumie w pogłębionym stopniu zasady funkcjonowania człowieka w życiu społecznym, funkcjonowania instytucji życia społecznego oraz kulturowego uwarunkowania procesów edukacyjnych.	K_W07
W02	Ma pogłębioną wiedzę o różnych środowiskach wychowawczych, obszarach planowania i projektowania działalności pedagogicznej określonej specjalnością.	K_W08
W03	Rozumie w pogłębionym stopniu dylematy współczesnej cywilizacji i kulturowe uwarunkowania procesów edukacyjnych oraz wychowawczych	K_W10

W zakresie umiejętności		
U01	Potrafi odpowiednio wybrać i wdrożyć stosowny dla pedagoga o określonej specjalności sposób postępowania (indywidualnego i grupowego w ramach pracy zespołowej), dobierając odpowiednie w danej sytuacji strategie działań oraz metody, formy i środki szeroko pojętej pracy pedagogicznej	K_U02
U02	Potrafi wypowiadać na temat różnorodnych zagadnień pedagogicznych się w mowie i piśmie w sposób uporządkowany, spójny oraz klarowny z zastosowaniem poznanych ujęć teoretycznych.	K_U09
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Gotów jest do wypełniania pedagogicznych zobowiązań społecznych, inspirowania działań pedagogicznych zgodnych z zapotrzebowaniem, inicjowania i organizowania aktywności na rzecz środowiska społecznego oraz interesu publicznego.	K_K05

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Proces modernizacji i jego następstwa w XX-wiecznych społeczeństwach Zachodu. Nowoczesność i ponowoczesność jako wybrane kategorie socjologicznej analizy współczesności.
2.	Rozwój technologii a zmiana społeczna. Transformacje procesów produkcji, praca, zawód, postindustrialny rynek pracy a struktura społeczna. Modele analiz współczesnych społeczeństw.
3.	„McDonaldyzacja społeczeństwa” G. Ritzera. Współczesność jako „społeczeństwo ryzyka” w teorii U. Becka.
4.	Sytuacja jednostki w „późnej nowoczesności” wg A. Giddensa. Społeczeństwo sieci wg M. Castellsa.
5.	Społeczeństwo konsumpcyjne wg Jeana Baudrillarda Społeczeństwo przeżyć, społeczeństwo doznań według Gerharda Schulze
6.	Teorie sekularyzacji i desekularyzacji życia społecznego (P. Berger, Th. Luckmann, J. Casanova)
7.	Proces profesjonalizacji społeczeństw.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramowe; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- wykład z prezentacją
- burza mózgów
- analiza indywidualnego przypadku

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu
- przygotowanie do egzaminu i zaliczenia
- czytanie literatury

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Giddens A., *Socjologia*, PWN, Warszawa 2022.
2. Pospiszyl I., *Patologie społeczne i problemy społeczne*, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2025.
3. Mikiewicz P., *Socjologia edukacji : teorie, koncepcje, pojęcia*, PWN, Warszawa 2016.
4. Sztompka P., *Socjologia. Analiza społeczeństwa*, Znak, Kraków 2012.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Bauman Z., *Praca, konsumpcjonizm i nowi ubodzy*, Wydawnictwo WAM, Kraków 2006.
2. Giddens, *Nowoczesność i tożsamość*, PWN, Warszawa 2010.
3. Castells M., *Władza komunikacji*, PWN, Warszawa 2013.

NETOGRAFIA:

1. <https://www.studiasocjologiczne.pl/>
2. <http://www.kulturaispoleczenstwo.pl/>

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	Egzamin pisemny, praca pisemna, aktywność na zajęciach
Umiejętności	Egzamin pisemny, praca pisemna, aktywność na zajęciach
Kompetencje	Aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0%-59,99%	60%-74,99%	75%-79,99%	80%-88,99%	89%-94,99%	95%-100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Field: Pedagogy

Profile: academic

Degree: second

Subject name: Intellectual Property Protection

Academic year: 2025/2026

Language of instructions: English

Recommended semester of studies: II

Form of passing the course: lecture/credit

ECTS CREDITS AND THEIR DISTRIBUTION, TAKING INTO ACCOUNT INDIVIDUAL FORMS OF STUDENT WORK:

Type of classes / Self-study	Number of hours:		
	Full-time studies	Part-time studies	Part-time studies supported by e-learning
Lecture			
Exercises	15	8	3
Project			
Seminar			
Workshops			
Laboratory			
Student's professional internships			
Webinar (synchronous classes)			3
E-learning (asynchronous classes)			2
Student's own work	10	17	
Total	25	25	
ECTS Credits	1	1	

COURSE OBJECTIVES:

Acquiring advanced knowledge about intellectual property and its protection in Poland and around the world.

LEARNING OUTCOMES:

Learning outcomes code:	Description of intended learning outcomes:	Reference to learning outcomes for the major:
In terms of knowledge:		
W01	The student knows and understands concepts of intellectual property, including copyright..	K_W05, K_W11
W02	The student knows the relationship between intellectual property protection and fair competition, innovation, and economic growth, and can analyze them regarding the current market situation	K_W10, K_W11
W03	The student has advanced knowledge of the rules of intellectual property protection and can match them with the person (inventor/originator)	K_W05, K_W11
In terms of skills:		
U01	The student is able to correctly define a work and other intellectual property objects in legal and economic terms.	K_U01, K_U04
U02	The student is able to assess the economic phenomena in reliance on intellectual property protection and the latest case law.	K_U06, K_U08
U03	The student is able to select information and statistical data to analyze the impact of intellectual property rights on the economy.	K_U04, K_U05

In terms of social competences:		
K01	The student is aware of his knowledge of the social and economic role of intellectual property protection. Can conduct a discussion about the influence of intellectual property protection on different branches of the economy	K_K01, K_K04
K02	The student acts in a professional manner, respecting intellectual property. Can create scientific texts and simple information without violating copyright law.	K_K04, K_K06

CURRICULUM CONTENT:

In.	Curriculum content:
1.	Development of the protection of intangible assets from a jurisprudential perspective.
2.	The subject and entities of copyright law, an in-depth normative analysis.
3.	Authors' personal rights to protected works.
4.	International conventions in the context of intellectual property. European Union law. Analysis of international case law.
5.	National and international organizations for collective management of copyright and related rights.
6.	The origins and place of contemporary copyright and related rights.
7.	Selected court rulings concerning the protection of copyright and industrial property.
8.	The relationship between intellectual property protection and competition policy, combating unemployment, innovation, and economic growth. Relations between intellectual property protection and the economy.
9.	Various forms of exploiting works.
10.	Infringement of personal and property rights, an in-depth normative analysis.
11.	The right to quotation. Plagiarism in scientific works.
12.	Selected aspects of the protection of computer programs, images, and correspondence.
13.	The Community trademark. Analysis of selected European legal provisions and their impact on national legislation.
14.	Principles of liability for infringement of intellectual property and industrial property rights.

EDUCATIONAL METHODS (to choose from: lecture, conversational lecture, classic problem-based method, didactic discussion, analysis of an individual case, project method, workshop method, seminar, brainstorming, drama techniques, solving problem tasks, use of IT support tools, situation simulations, work in groups, individual work):

- conversational lecture
- didactic discussion

Individual Student Work (choose from: Getting to know the subject literature and/or additional materials; Preparing final papers; preparing, implementing, and evaluating projects; Preparing for a pass and/or exam; Other forms of own work within the course, what?):

- own work with the literature on the subject
- preparing for the exam (colloquium)

PRIMARY LITERATURE:

1. Ward Matthew, *Intellectual Property And The Law. The Comprehensive Guide to Protection of Intellectual Property*, Critical Publishing Ltd, 2020.
2. World Intellectual Property Organization, *WIPO Intellectual Property Handbook: Policy, Law and Use*, https://platforma.ahe.lodz.pl/pluginfile.php/2147867/mod_resource/content/1/The%20Concept%20of%20Intellectual%20Property.pdf.
3. Tanya Aplin, Jennifer Davis, *Intellectual Property Law: Text, Cases, and Materials*, Oxford University Press 2021.

SUPPLEMENTARY LITERATURE:

1. Kock Michael Andreas, *Intellectual Property Protection for Plant Related Innovation: Fit for Future?*, Springer Nature, 2020.
2. Kazeewa Iana, *Sui Generis Intellectual Property Protection: Comparison of EU and U.S. Regulatory Approaches*, Springer Nature, 2024.

NETOGRAPHY:

1. World Intellectual Property Organization, What is Intellectual Property?, https://platforma.ahe.lodz.pl/pluginfile.php/2147866/mod_resource/content/1/What%20is%20Intellectual%20Property%3F.pdf.
2. Policy Department for Citizens' Rights and Constitutional Affairs, Strengthening the Position of Press Publishers and Authors and Performers in the Copyright Directive, PE 596.810, September 2017.
3. Website of the WIPO, <https://www.wipo.int/about-wipo/en/>.

METHODS OF VERIFICATION OF LEARNING OUTCOMES FOR FULL-TIME AND PART-TIME STUDIES:

<i>Learning outcome:</i>	<i>Method of learning outcomes verification:</i>
Knowledge	Colloquium, class activity
Skills	Colloquium, class activity
Competencies	Colloquium, class activity

* group work, discussion, expressing ideas etc.

** specify what

EVALUATION CRITERIA:

Learning outcome:	Grade 2	Grade 3	Grade 3,5	Grade 4	Grade 4,5	Grade 5
Knowledge	0%-59,99%	60%-74,99%	75%-79,99%	80%-88,99%	89%-94,99%	95%-100%
Skills	The student does not have the skills listed.	The student has sufficiently mastered the above-mentioned skills.	The student has mastered the above-mentioned skills quite well.	The student has mastered the above-mentioned skills well.	The student has largely mastered the above-mentioned skills.	The student has mastered the above-mentioned skills very well.
Competencies	The student does not have the listed competencies.	The student has sufficiently mastered the above-mentioned competencies.	Student has mastered the above-mentioned competencies quite well.	The student has mastered the above-mentioned competencies well.	The student has largely mastered the above-mentioned competencies.	The student has mastered the above-mentioned competencies very well.

Kierunek: pedagogika

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Ochrona własności intelektualnej

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: II

Forma zaliczenia przedmiotu: wykład – zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			
Ćwiczenia	15	8	3
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinary (zajęcia synchroniczne)			3
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			2
Praca własna studenta	10	17	
RAZEM	25	25	
Punkty ECTS	1	1	

CELE PRZEDMIOTU:

Poznanie pogłębionej wiedzy na temat własności intelektualnej i jej ochrony w Polsce i na świecie.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu pojęcia z zakresu własności intelektualnej w tym prawa autorskiego.	K_W05, K_W11
W02	Zna w pogłębionym stopniu relacje pomiędzy ochroną własności intelektualnej a uczciwą konkurencją, innowacyjnością i wzrostem gospodarczym i potrafi je przeanalizować w kontekście aktualnej sytuacji rynkowej.	K_W10, K_W11
W03	Zna w pogłębionym stopniu zasady ochrony własności intelektualnej i potrafi je dopasować do podmiotu (twórcy/pomysłodawcy patentu).	K_W05, K_W11
W zakresie umiejętności		
U01	Prawidłowo definiuje i analizuje utwór oraz inne przedmioty własności intelektualnej w kategoriach prawnych i ekonomicznych.	K_U01, K_U04
U02	Potrafi ocenić zjawiska gospodarcze w powiązaniu z ochroną własności intelektualnej z uwzględnieniem najnowszego orzecznictwa.	K_U06, K_U08

U03	Dobiera informacje, dane statystyczne dla analizy wpływu na gospodarkę obszaru praw własności intelektualnej i przemysłowej.	K_U04, K_U05
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Jest świadomy posiadanej wiedzy społecznej i gospodarczej roli ochrony własności intelektualnej. Dyskutuje na temat wpływu ochrony własności intelektualnej na rozwój wybranych gałęzi przemysłu.	K_K01, K_K04
K02	Postępuje w sposób profesjonalny, z poszanowaniem własności intelektualnej oraz potrafi konwersować na temat wniosków płynących z orzecznictwa.	K_K04, K_K06

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Rozwój ochrony dóbr niematerialnych w ujęciu orzeczniczym.
2.	Przedmiot i podmioty prawa autorskiego, pogłębiona analiza normatywna.
3.	Prawa osobiste twórców do chronionych utworów.
4.	Konwencje międzynarodowe w aspekcie własności intelektualnej. Prawo Unii Europejskiej. Analiza międzynarodowego orzecznictwa.
5.	Krajowe i międzynarodowe organizacje zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i pokrewnymi.
6.	Geneza i miejsce współczesnego prawa autorskiego i praw pokrewnych.
7.	Wybrane orzecznictwa sądowe w aspekcie ochrony praw autorskich i własności przemysłowej.
8.	Związek ochrony własności intelektualnej z polityką konkurencji, zwalczaniem bezrobocia, innowacyjnością i wzrostem gospodarczym. Relacje ochrony własności intelektualnej z gospodarką.
9.	Różne formy eksploatacji utworów.
10.	Naruszenie praw osobistych i majątkowych, pogłębiona analiza normatywna.
11.	Prawo cytatu. Plagiat w pracach naukowych.
12.	Wybrane aspekty ochrony programów komputerowych, wizerunku i korespondencji.
13.	Wspólnotowy znak towarowy. Analiza wybranych przepisów prawa europejskiego i ich wpływ na przepisy prawa krajowego.
14.	Zasady odpowiedzialności za naruszenie praw własności intelektualnej i własności przemysłowej.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramatyczne; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- wykład konwersatoryjny
- dyskusja dydaktyczna

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- przygotowanie się do zaliczenia (kolokwium)
- praca własna z literaturą przedmiotu

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Barta J., *Prawo autorskie i prawa pokrewne. Komentarz*, Zakamycze, Kraków 2018.
2. Golat R., *Prawo autorskie i prawa pokrewne*, C.H. Beck, Warszawa 2018.
3. Michniewicz G., *Ochrona własności intelektualnej*, C.H. Beck, Warszawa 2019.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Karpowicz A., *Poradnik prawa autorskiego. Poradnik*, ABC, Warszawa 2005.
2. Podolska A., *Prawo autorskie w praktyce*, Wolters Kluwer, Warszawa 2023.

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	Kolokwium, aktywność na zajęciach
Umiejętności	Kolokwium, aktywność na zajęciach
Kompetencje	Kolokwium, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0%-59,99%	60%-74,99%	75%-79,99%	80%-88,99%	89%-94,99%	95%-100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

KOORDYNATOR PRZEDMIOTU: dr Oktawia Braniewicz-Zaorska

Kierunek: pedagogika

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Projekt własnego przedsięwzięcia

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: II

Forma zaliczenia przedmiotu: projekt – zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			
Ćwiczenia			
Projekt	15	8	3
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinaria (zajęcia synchroniczne)			3
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			2
Praca własna studenta	10	17	
RAZEM	25	25	
Punkty ECTS	1	1	

CELE ZAJĘĆ:

Zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami z zakresu przedsiębiorczości.
 Ukazanie relacji pomiędzy postawą przedsiębiorczą a planowaniem własnej przyszłości.
 Przygotowanie studentów do planowania i wdrażania własnych przedsięwzięć.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Ma pogłębioną wiedzę z zakresu przedsiębiorczości. Zna w pogłębionym stopniu etapy procesu przedsiębiorczego, źródła pozyskiwania kapitału oraz instytucje wspierających przedsiębiorczość indywidualną.	K_W10, K_W11
W02	Rozumie w pogłębionym stopniu uwarunkowania decyzji przedsiębiorczych i realizacji przedsięwzięć biznesowych.	K_W10, K_W11
W03	Zna w pogłębionym stopniu zasady i uwarunkowania procesu zarządzania projektem	K_W08, K_W11
W zakresie umiejętności		
U01	Określa własne cele podmiotowe realizowane podczas projektowania własnego przedsięwzięcia.	K_U07, K_U13

U02	Potrafi przygotować projekt własnego przedsięwzięcia dokonując właściwego doboru danych i źródeł informacji oraz wykorzystując odpowiednio dobrany zestaw narzędzi analitycznych.	K_U04, K_U07, K_U13
U03	Potrafi komunikować się z użyciem specjalistycznej terminologii z zakresu zarządzania oraz ekonomii i finansów	K_U09, K_U10
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Otwarty na zmiany.	K_K04, K_K06
K02	Ponosi odpowiedzialność za własne przedsięwzięcie.	K_K04, K_K05, K_K06

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Zaplanowanie własnego przedsięwzięcia.
2.	Harmonogram działań i metody zarządzania czasem.
3.	Istota przedsiębiorczości. Charakterystyka postawy przedsiębiorczej
4.	Postawy etyczne i prawne w działalności biznesowej
5.	Ryzyko w biznesie. Uwarunkowania rozwoju własnego przedsięwzięcia.
6.	Rozpoznawanie okazji rynkowych i generowanie pomysłów
7.	Analiza otoczenia. Formułowanie pomysłów i projektowanie modeli biznesowych.
8.	Planowanie przedsięwzięcia i struktura biznes planu lub Opis planowanej działalności z elementami biznes planu
9.	Analiza prognozy rentowności przedsięwzięcia
10.	Określanie mocnych i słabych stron.
11.	Zmiana i jej skutki.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramatyczne; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- dyskusja dydaktyczna,
- burza mózgów,
- metoda projektowa.

PRACA WŁASNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; trening kompetencji; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu,
- przygotowanie projektu.

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Burzyński A., *Od pasji do biznesu. Praktyczny przewodnik*, Logos Oficyna Wydawnicza, Warszawa 2015.
2. *Przedsiębiorczość i zarządzanie małym i średnim przedsiębiorstwem*, red. J. Targalski, Difin, Warszawa 2014.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. *E-przedsiębiorczość : zasady i praktyka*, red. M. Bednarczyk, M. Najda-Janoszka, S. Kopera, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2019.

NETOGRAFIA:

1. Portal Moja Firma Infor.pl, <http://mojafirma.infor.pl/abc-zakladania-firmy/>
2. Portal Mała Firma, <http://www.mala-firma.pl/dla-poczatkujacych/zakladanie-firmy/139-zakladanie-firmy-krok-po-kroku>
3. Portal Firmy-24, <http://www.firmy-24.pl/jak-zalozyc-firme.php>

4. Portal Biznes Forum. Forum Twojego Biznesu, <http://www.biznesforum.pl/jak-zalozyc-firme-vt75.html>
5. Portal Inwestycje.pl, http://www.inwestycje.pl/jak_zalozyc_firme
6. Portal Bankier.pl – Polski Portal Finansowy, <http://www.bankier.pl/wiadomosc/Jak-zalozyc-jednoosobowa-dzialalnosc-gospodarcza-2204754.html>
7. Portal Przepis na Biznes. Portal Przedsiębiorczych, <http://www.przepisnabiznes.pl/dzialalnosc-gospodarcza/dzialalnosc-gospodarcza.html>

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	Projekt, praca pisemna, aktywność na zajęciach
Umiejętności	Projekt, praca pisemna, aktywność na zajęciach
Kompetencje	Projekt, praca pisemna, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0–59,99%	60–74,99%	75–79,99%	80–88,99%	89–94,99%	95–100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: pedagogika

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Logika

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: II

Forma zaliczenia przedmiotu: wykład – egzamin, ćwiczenia – zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład	30	8	3
Ćwiczenia	15	8	3
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinary (zajęcia synchroniczne)			6
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			4
Praca własna studenta	55	84	
RAZEM	100	100	
Punkty ECTS	4	4	

CELE PRZEDMIOTU:

Uzyskanie umiejętności posługiwania się aparatem pojęciowym logiki w analizie i krytycznej ocenie wypowiedzi potocznej i naukowej, w tym oceny poprawności definicji, klasyfikacji, typologii, argumentacji, rzetelności dyskusji.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student zna i rozumie w pogłębionym stopniu kategorie semiotyki i syntaktyki.	K_W05, K_W06
W02	Student zna i rozumie w pogłębionym stopniu zagadnienia dotyczące nazw, ich własności logicznych oraz zagadnienia rachunku nazw.	K_W01, K_W05
W03	Student zna i rozumie w pogłębionym stopniu zagadnienia dotyczące definicji, ich warunków poprawności i typowych błędów definicyjnych.	K_W01, K_W05
W04	Student zna i rozumie w pogłębionym stopniu zagadnienia dotyczące zdań oraz zagadnienia rachunku zdań.	K_W05
W05	Student zna i rozumie w pogłębionym stopniu kategorie dotyczące wnioskowania, dowodzenia i argumentacji, w tym zagadnienia związane z rzeczowością dyskusji i erystyką.	K_W05, K_W06

W zakresie umiejętności		
U01	Student potrafi posługiwać się kategoriami syntaktycznymi w analizie logicznej zdań języka potocznego.	K_U06, K_U09
U02	Student potrafi rozpoznawać różne rodzaje nazw, supozycje nazw generalnych, określać stosunki pomiędzy zakresami nazw, rozpoznawać błędy logiczne i przyczyny nieporozumień związane z kategoriami nazwowymi.	K_U06, K_U08
U03	Student potrafi rozpoznawać i formułować poprawne definicje różnego rodzaju, wskazywać błędy definicyjne.	K_U06, K_U09
U04	Student potrafi posługiwać się terminologią i symboliką rachunku nazw i rachunku zdań. Potrafi je stosować w analizie wypowiedzi w języku potocznym. Za ich pomocą potrafi przeprowadzić dowód tautologiczności twierdzenia.	K_U05, K_U06
U05	Student potrafi rozpoznawać różne rodzaje wnioskowania i dowodzenia, posługiwać się nimi, odwołując się do ich własności logicznych, potrafi identyfikować błędy wnioskowania, a także rozpoznawać nierzeczowość argumentów w dyskusji i posługiwać się kategoriami dotyczącymi argumentacji i erystyki	K_U06, K_U08, K_U11
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Gotów jest dbać o kulturę logiczną w życiu społeczno-kulturowym.	K_K01, K_K02

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Główne kategorie semiotyczne i syntaktyczne.
2.	Zagadnienia teorii nazw. Rodzaje nazw. Stosunki między zakresami. Błędy związane z wieloznacznością.
3.	Zagadnienia teorii definicji. Rodzaje definicji. Błędy definicyjne.
4.	Zagadnienia teorii zdań. Rodzaje zdań.
5.	Wybrane kategorie dotyczące wnioskowania, uzasadniania i argumentacji. Rodzaje wnioskowania i uzasadniania. Błędy wnioskowania i uzasadniania.
6.	Podstawy rachunku nazw. Kwadrat logiczny. Sylogistyka.
7.	Podstawy rachunku zdań. Logiczny rozbiór zdań języka naturalnego na formuły rachunku zdań. Identyfikacja tautologii.
8.	Zagadnienia rzeczowości argumentacji i erystyki.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramatyczne; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- wykład
- wykład konwersatoryjny
- klasyczna metoda problemowa

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- wykonywanie zadanych ćwiczeń indywidualnych
- układanie zadań
- przygotowanie do egzaminu i zaliczenia
- czytanie literatury

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Widła T., Zienkiewicz D., *Logika*, C. H. Beck, Warszawa 2018.
2. Ziemiński Z., *Logika praktyczna*, PWN, Warszawa 2014.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Stanosz B., *Ćwiczenia z logiki*, PWN, Warszawa 2012.

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	Egzamin pisemny, praca pisemna, aktywność na zajęciach
Umiejętności	Egzamin pisemny, praca pisemna, aktywność na zajęciach
Kompetencje	Aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0%-59,99%	60%-74,99%	75%-79,99%	80%-88,99%	89%-94,99%	95%-100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: pedagogika

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Współczesne problemy psychologii

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: II

Forma zaliczenia przedmiotu: wykład – egzamin, projekt – zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład	30	16	6
Ćwiczenia			12
Projekt	60	32	
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinary (zajęcia synchroniczne)			18
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			12
Praca własna studenta	60	102	
RAZEM	150	150	
Punkty ECTS	6	6	

CELE PRZEDMIOTU:

Umiejscowienie współczesnej psychologii na tle dyscyplin społecznych i humanistycznych. Wyposażenie studentów w wiedzę z zakresu współczesnych problemów psychologii. Poznanie kluczowych pojęć psychologicznych opisujących rozwój człowieka i interakcje społeczne. Poznanie kluczowych psychologicznych mechanizmów rozwoju człowieka na przestrzeni życia. Kształtowanie umiejętności interpretowania sytuacji edukacyjnych przez pryzmat procesów psychologicznych.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student zna, rozumie i ma pogłębioną wiedzę psychologiczną dotyczącą funkcji i dysfunkcji zaburzeń rozwoju i funkcjonowania człowieka, rozumie pojęcia obejmujące szeroko pojęte obszary patologii społecznej i indywidualnej	K_W04, K_W07
W02	Student zna, rozumie i ma pogłębioną wiedzę na temat rozwoju człowieka zarówno w aspekcie społecznym jak i biopsychicznym.	K_W07, K_W08
W03	Student zna, rozumie oraz ma pogłębioną wiedzę z zakresu teoretycznych i metodologicznych aspektów pedagogiki jako nauki oraz jej subdyscyplin i interdyscyplinarności, szczególnie w zakresie psychologii	K_W03, K_W05, K_W06

W zakresie umiejętności		
U01	Student potrafi wykonywać zadania oraz formułować i rozwiązywać złożone problemy psychospołeczne z wykorzystaniem wybranych ujęć teoretycznych pedagogiki oraz psychologii do samodzielnego analizowania tekstów, krytycznej oceny ujęć teoretycznych oraz argumentacji autorskiego stanowiska i podejmowania przez pedagoga adekwatnych działań edukacyjnych.	K_U01, K_U06, K_U08
U02	Student potrafi stosować pogłębione umiejętności diagnostyczne powiązane z rzetelnym i racjonalnym ocenianiem złożonych warunków edukacyjno-wychowawczych oraz potrafi dokonać analizy i interpretacji motywów i wzorów ludzkich zachowań w różnych ujęciach sytuacyjnych – odnosząc się jednocześnie do wiedzy pedagogicznej oraz psychologicznej.	K_U02, K_U06, K_U08
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Student jest gotów do przeprowadzenia grupie w ramach podejmowanych działań pedagogicznych oraz działa na rzecz różnorodnych środowisk wychowawczych (komunikując się ze specjalistami w tym z psychologami) z gotowością ponoszenia odpowiedzialności za własne przygotowanie do pracy.	K_K01, K_K03, K_K06

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Psychologia jako nauka. Filozoficzne korzenie psychologii. Przedmiot psychologii. Związki psychologii współczesnej z dyscyplinami społecznymi i humanistycznymi. Subdyscypliny psychologii – ich przedmiot i kluczowe problemy.
2.	Pojęcie rozwoju i zmiany rozwojowej. Całociągowa perspektywa rozwoju człowieka. Stereotypy dotyczące rozwoju człowieka dorosłego.
3.	Główne kierunki rozwoju człowieka – zjawisko samorealizacji i poczucia własnej wartości.
4.	Niepunktualność zdarzeń życiowych i zakłócenia procesu rozwoju w cyklu życia. Zjawisko pseudosamorealizacji.
5.	Psychoedukacja jako forma wspierania rozwoju człowieka. Psychologia humanistyczna jako źródło teoretycznych podstaw psychoedukacji. Wykorzystanie psychoedukacji do celów profilaktyki zachowań ryzykownych.
6.	Charakterystyka procesów grupy społecznej (struktura, normy i role grupowe, facylitacja społeczna, grupowe podejmowanie decyzji, polaryzacja grupowa i ryzykowne przesunięcia, syndrom myślenia grupowego, deindywidualizacja, altruizm).
7.	Problematyka postaw społecznych (zgodność na linii: postawa – zachowania, źródła postaw, zmiana postaw drogą perswazji, uprzedzenia i ich modyfikacja).
8.	Problematyka wpływu społecznego (posłuszeństwo wobec autorytetu, uwarunkowania konformizmu).
9.	Problematyka percepcji społecznej (teoria atrybucji, wywieranie pierwszego wrażenia, język ciała).
10.	Stres i wypalenie zawodowe w praktyce pedagogicznej. Sposoby radzenia sobie i profilaktyka.
11.	Wybrane zagadnienia psychologii środowiskowej (psychologiczne znaczenie hałasu, temperatury, bodźców olfaktorycznych, haptycznych i proksemicznych).

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramatyczne; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- wykład
- metoda projektowa
- dyskusja dydaktyczna

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu
- przygotowanie projektów i ich prezentacji
- przygotowanie się do egzaminu

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Aronson E., *Człowiek istota społeczna. Wybór tekstów*, PWN, Warszawa 2020.
2. Aronson E., Wilson T., Akert R., *Psychologia społeczna*, Zys i SK-a, Poznań 2017.
3. Brzeziński J., *O psychologii i psychologach. Między uniwersytetem a praktyką*, PWN, Warszawa 2021
4. Wojciszke B., Grzyb T., *Psychologia społeczna*, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2025.
5. Newman B. M., Newman Ph. R., *Teorie rozwoju człowieka*, PWN, Warszawa 2024.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Woźnicka E., Zbonikowski A., *Wybrane problemy poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego*, AHE, Łódź 2011.
2. Zbonikowski A., *Zjawiska transgresji i przepływu w kontekście psychologicznej problematyki samoaktualizacji* [w:] E. Woźnicka E., Ł. Zaorski-Sikora, *Akademia. Idee, metody, działania*, Łódź, 2013.
3. Cacioppo S., Cacioppo J. T., *Neuronauka społeczna : wprowadzenie*, PWN, Warszawa 2022.
4. Hirszel K., Modrzejewska D., Szczepanik R., Zbonikowski A., *Psychospołeczne uwarunkowania defaworyzacji dzieci i młodzieży*, Difin, Warszawa 2010.

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

Efekt uczenia się	Metoda weryfikacji efektów uczenia się
Wiedza	Egzamin ustny, projekt, aktywność na zajęciach
Umiejętności	Egzamin ustny, projekt, aktywność na zajęciach
Kompetencje	Projekt, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0%-59,99%	60%-74,99%	75%-79,99%	80%-88,99%	89%-94,99%	95%-100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: pedagogika

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Współczesne koncepcje filozofii i etyki

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: II

Forma zaliczenia przedmiotu: wykład – egzamin, ćwiczenia – zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład	30	8	3
Ćwiczenia	15	8	3
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinary (zajęcia synchroniczne)			6
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			4
Praca własna studenta	55	84	
RAZEM	100	100	
Punkty ECTS	4	4	

CELE PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z głównymi współczesnymi koncepcjami etycznymi i filozoficznymi, stanowiącymi podłoże teoretyczne dla rozwiązań współczesnych problemów moralnych, szczególnie związanych z edukacją i praktyką zawodową pedagoga.

Zapoznanie studentów z problematyką filozoficzną leżącą u podłoża współczesnych nurtów pedagogicznych. Analiza różnych współczesnych problemów moralnych.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student zna i rozumie filozoficzne aspekty klasycznych i współczesnych nurtów i teorii pedagogicznych oraz ma pogłębioną wiedzę w tym zakresie.	K_W02, K_W05, K_W06
W02	Student zna i rozumie w pogłębionym stopniu szeroką problematykę filozoficzną i moralną dotyczącą życia jednostki w ramach rodziny, szerszej społeczności oraz państwa, a także ujęcie tej problematyki z perspektywy głównych kierunków współczesnej filozofii i etyki.	K_W06, K_W10
W03	Student zna i rozumie w pogłębionym stopniu problematykę etyczną i moralną związaną z pracą pedagoga i systemem edukacji.	K_W10, K_W11

W zakresie umiejętności		
U01	Student zyskuje pogłębione umiejętności w zakresie analizy problematyki filozoficznej i etycznej w stanowiskach i teoriach pedagogicznych.	K_U01, K_U06
U02	Student potrafi identyfikować problematykę filozoficzną i moralną związaną z praktyką życia rodzinnego, społecznego i politycznego.	K_U06, K_U07
U03	Student potrafi rozpoznawać problemy filozoficzne i moralne związane z praktyką zawodową pedagoga.	K_U01, K_U02, K_U08
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Student jest gotów weryfikować swoją wiedzę oraz zmieniać swoje stanowisko w sprawie problematyki filozoficzno-pedagogicznej pod wpływem rzetelnej argumentacji, a także dążyć do rozwoju swojej wiedzy, poznawania nowych stanowisk i ujęć teoretycznych.	K_K02, K_K04, K_K06
K02	Student gotów jest podejmować dyskusję w sprawie ważnych problemów pedagogiczno-filozoficznych i angażować się w życie społeczne.	K_K01, K_K03, K_K05

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Zagadnienia metaetyczne. Pojęcie moralności. Etyka opisowa i etyka normatywna.
2.	Podmiot moralny i przedmiot działań moralnych. Odpowiedzialność. Wina i zasługa. Charakter moralny.
3.	Zagadnienia aksjologiczne. Subiektywizm i obiektywizm. Relatywizm i absolutyzm. Wartość instrumentalna i wartość wewnętrzna. Środki i cele.
4.	Teorie etyczne. Naturalizm. Emotywizm. Intuicjonizm. Racjonalizm. Etyka cnót. Perfekcjonizm. Pragmatyzm. Etyka deontologiczna. Etyka utylitarystyczna. Egoizm. Amoralizm. Nihilizm.
5.	Etyka szczegółowa: polityka. Kontraktualizm. Zadania państwa. Demokracja. Liberalizm, konserwatyzm, socjalizm. Wolność. Sprawiedliwość. Prawa człowieka. Prawa obywatelskie. Nieposłuszeństwo obywatelskie.
6.	Etyka szczegółowa: administracja i prawo. Prawa i obowiązki moralne polityka i urzędnika. Moralność prawa i jego stanowienie. Kara śmierci. Przemoc i tolerancja. Prawo międzynarodowe. Wojna i pokój. Pacyfizm. Terroryzm.
7.	Etyka szczegółowa: edukacja. Funkcja wychowawcza szkoły. Idea sprawiedliwości w kontekście systemu edukacji. Wyrównywanie szans edukacyjnych. Autonomia jednostki w kontekście edukacji.
8.	Etyka szczegółowa: dziedzina prywatna. Seksualność. Rodzina. Przyjaźń. Kazuistyka i sumienie.
9.	Zagadnienia filozofii kultury. Relatywizm kulturowy i wielokulturowość. Globalizacja. McDonaldyzacja. Konsumpcjonizm. Nowoczesność i ponowoczesność.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramowe; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- wykład
- wykład konwersatoryjny
- klasyczna metoda problemowa
- dyskusja dydaktyczna

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu
- przygotowanie się do egzaminu i zaliczenia
- czytanie literatury

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Lipka, K., *Między dobrem a złem. Rozważania o etyce uwarunkowań współczesnego świata*, Sliva Rerum, Warszawa 2024.
2. MacIntyre A., *Krótką historia etyki*, PWN, Warszawa 2012.
3. Metzinger T., *Kultura świadomości. Duchowość, intelektualna rzetelność i kryzys planetarny*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2025.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Bauman Z., *Etyka ponowoczesna*, Aletheia, Warszawa 2012.
2. Borg J. S., Conitzer V., Sinnott-Armstrong W., *Moralna AI : czy bać się sztucznej inteligencji*, Prószyński i S-ka, Warszawa 2024.
3. Dupré B., *Etyka : 50 idei, które powinieneś znać*, PWN, Warszawa 2021.
4. Tatarkiewicz W., *O szczęściu*, PWN, Warszawa 2015.
5. Tischner J., *Alfabet duszy i ciała*, Znak, Kraków 2018.

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

Efekt uczenia się	Metoda weryfikacji efektów uczenia się
Wiedza	Egzamin pisemny, praca pisemna, aktywność na zajęciach
Umiejętności	Egzamin pisemny, praca pisemna, aktywność na zajęciach
Kompetencje	Egzamin pisemny, praca pisemna, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0%-59,99%	60%-74,99%	75%-79,99%	80%-88,99%	89%-94,99%	95%-100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: pedagogika

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Seminarium magisterskie

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: II, III, IV

Forma zaliczenia przedmiotu: zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			
Ćwiczenia			
Projekt			
Seminarium	135	72	27
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinary (zajęcia synchroniczne)			27
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			18
Praca własna studenta	115	178	
RAZEM	250	250	
Punkty ECTS	10	10	

CELE PRZEDMIOTU:

Wyposażenie studentów w wiedzę i umiejętności z zakresu konstruowania i pisanie pracy magisterskiej w oparciu o problemy pedagogiczne będące podstawą studiowanej specjalności. Wyposażenie studentów w kompetencje badawcze takie jak: umiejętność poszukiwania i formułowania problemów, współpracy i współdziałania, otwartości i wrażliwości. Doskonalenie umiejętności analizowania literatury naukowej, zbierania materiałów (selektywna i krytyczna analiza treści literatury naukowej) oraz wykorzystywania wiedzy metodologicznej.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student ma pogłębioną wiedzę z zakresu teoretycznych i metodologicznych aspektów pedagogiki jako nauki oraz jej subdyscyplin, a także o wybranych rodzajach struktur społecznych i instytucjach życia społecznego i zachodzących między nimi relacjach	K_W01, K_W05
W02	Student ma pogłębioną wiedzę o różnych środowiskach wychowawczych i zachodzących w nich procesach, a także obszarach planowania i projektowania praktycznej działalności pedagogicznej. Posiada pogłębioną wiedzę o projektowaniu i prowadzeniu badań w pedagogice, a w szczególności o problemach badawczych, metodach, technikach i narzędziach badawczych; zna założenia paradygmatyczne badań społecznych, z których wywodzą się	K_W01, K_W08

	poszczególne metody	
W zakresie umiejętności		
U01	Posiada umiejętności badawcze pozwalające na analizowanie przykładów badań oraz konstruowanie i prowadzenie badań pedagogicznych. Potrafi samodzielnie dobierać źródła informacji dokonując ich analizy, syntezy i interpretacji oraz zdobywać specjalistyczną wiedzę, korzystając z różnych źródeł informacji.	K_U04
U02	Potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizowania i interpretowania problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych.	K_U05, K_U06
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Student jest świadomy znaczenia wiedzy z zakresu pedagogiki w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych z nastawieniem na samorozwój i poszerzanie wiedzy zawodowej oraz adekwatnych umiejętności Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania badawcze.	K_K04

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Założenia metodologiczne badań własnych (opracowanie karty pracy magisterskiej). Rodzaje prac badawczych i ich struktura. Zasady zapisywania bibliografii.
2.	Ustalenie i omówienie literatury i uzupełniającej dotyczącej założeń metodologicznych w zakresie podjętej problematyki, a także wybranego tematu pracy.
3.	Ustalenie zakresów prac badawczych, ich tematyki. Spis treści.
4.	Procedura badań pedagogicznych. Etapy procesu badawczego i ich realizacja. Dobór metod i technik badawczych do wybranego tematu pracy, Konstruowanie narzędzi badawczych.
5.	Organizacja i przebieg badań. Dobór próby badawczej.
6.	Referowanie poszczególnych etapów realizacji tematu pracy, prezentacja literatury, jej krytyczna analiza.
7.	Sposób opracowania wyników badań.
8.	Wystąpienia i dyskusja nad realizacją badań.
9.	Dyskusja nad wynikami projektów.
10.	Opracowywanie wniosków z przeprowadzonych badań.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramowe; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- klasyczna metoda problemowa
- analiza i interpretacja tekstu źródłowego
- dyskusja dydaktyczna

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu i dodatkowymi materiałami;
- dyskusja i pisanie pracy magisterskiej

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Rubacha K., *Metodologia badań nad edukacją*, Gdańsk 2016.
2. Urbaniak-Zajac D., Kos E., *Badania jakościowe w pedagogice*, Warszawa 2013
3. Pilch T., *Zasady badań pedagogicznych*, Żak, Warszawa 2010.
4. Urbaniak-Zajac D., *Empiryczne badania jakościowe w pedagogice*, [w:] Z. Kwieciński, B. Śliwerski (red.) *Pedagogika*, Warszawa 2019.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Rubacha K., *Empiryczne badania ilościowe w pedagogice*, w: Z. Kwieciński, B. Śliwerski (red.) *Pedagogika*, Warszawa 2019.
2. Łobocki M., *Wprowadzenie do metodologii badań pedagogicznych*, Impuls, Kraków 2006.
3. Nowak S., *Metodologia badań społecznych*, PWN, Warszawa 2007.
4. Palka S., *Metodologia. Badania. Praktyka pedagogiczna*, GWP, Gdańsk 2006

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

Efekt uczenia się	Metoda weryfikacji efektów uczenia się
Wiedza	Praca pisemna, aktywność na zajęciach
Umiejętności	Praca pisemna, aktywność na zajęciach
Kompetencje	Praca pisemna, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0%-59,99%	60%-74,99%	75%-79,99%	80%-88,99%	89%-94,99%	95%-100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

II rok

Kierunek: pedagogika

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Aktualne problemy pedagogiki pracy

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: III

Forma zaliczenia przedmiotu: ćwiczenia – zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			
Ćwiczenia	30	16	6
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinary (zajęcia synchroniczne)			6
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			4
Praca własna studenta	20	34	
RAZEM	50	50	
Punkty ECTS	2	2	

CELE PRZEDMIOTU:

Przygotowanie Studentów do aktywnego i efektywnego wejścia na współczesny rynek pracy.
Kształcenie umiejętności planowania ścieżek kariery edukacyjno-zawodowej.
Wyposażenie Studentów w wiedzę i kompetencje umożliwiające im wspieranie w planowaniu kariery uczniów, wychowanków czy osób dorosłych w ramach posiadanej specjalizacji.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Przywołuje w pogłębionym stopniu problemy, pojęcia i zjawiska pedagogiczno-społeczne i zasady ich funkcjonowania, oraz odnoszące się do nich aspekty metodologiczne, koncepcje i teorie, wyjaśniając złożone zależności między nimi w kontekście pedagogiki pracy.	K_W01
W02	Dysponuje pogłębioną wiedzą dotyczącą normy i zaburzeń we wszystkich sferach rozwoju człowieka, a w szczególności w sferze pracy.	K_W04
W03	Uporządkowuje wiedzę o różnych środowiskach wychowawczych i ich procesach, a także obszarach planowania i projektowania praktycznej działalności pedagogicznej w zakresie pedagogiki pracy.	K_W08

W zakresie umiejętności		
U01	Wykonuje zadania oraz formułuje i rozwiązuje złożone problemy psychospołeczne z wykorzystaniem wybranych ujęć teoretycznych pedagogiki oraz innych dziedzin do samodzielnego stanowiska i podejmowania przez pedagoga adekwatnych działań edukacyjnych	K_U01
U02	Analizuje złożone problemy edukacyjno-wychowawcze umiejętnie łącząc wiedzę poszczególnych subdyscyplin oraz stosuje pogłębione umiejętności wyboru zagadnień, ich strukturyzowania, segregowania i odpowiedniego interpretowania.	K_U06
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Jest gotowy do krytycznej oceny przyswajanych treści pedagogicznych oraz jest przekonany o wartości teoretycznej wiedzy pedagogicznej i jej subdyscyplin jako orientacyjnego fundamentu profesjonalnych działań w obszarze pedagogiki.	K_K02

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Interdyscyplinarny charakter pedagogiki pracy. Zadania, obszary problemowe oraz przedmiot badań.
2.	Środowiska wychowawcze, ich specyfika i procesy w nich zachodzące.
3.	Zarządzanie zasobami ludzkimi jako główny obszar zainteresowań pedagogiki pracy
4.	Planowanie kariery edukacyjno-zawodowej w aspekcie zmian na rynku pracy samoocena zainteresowań, celów i preferencji zawodowych, profesjonalne portfolio – znaczenie i sposoby realizacji.
5.	Cele, zadania i rozwiązania organizacyjno-programowe i metodyczne całościowej edukacji dorosłych.
6.	Student na europejskim rynku pracy: oczekiwania pracodawców w odniesieniu do Studentów metody aktywnego poszukiwania pracy, dokumenty aplikacyjne, rozmowa kwalifikacyjna, nowe formy zatrudniania.
7.	Edukacja całościowa w Europie. Zarządzanie informacją z wykorzystaniem IT
8.	Współczesne paradygmaty i tendencje w pedagogice pracy w Unii Europejskiej.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramowe; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- dyskusja dydaktyczna
- klasyczna metoda problemowa
- praca w grupach

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu
- opracowanie zadań na platformę e-learningową
- przygotowanie portfolio

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Tomaszewska-Lipiec R., Gerlach R. (red.), *Wokół podstawowych zagadnień pedagogiki pracy*, Wydawnictwo Uniwersytetu. Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz 2017.
2. Furmanek W., *Humanistyczna pedagogika pracy*, URZ, Rzeszów 2013.
3. Porzak R., *Doradztwo w planowaniu kariery. Podstawy teoretyczne i przykładowe praktyki*, WSEil, Lublin 2018.
4. Szłosek F., *Tożsamość pedagogiki pracy w kontekście przemian systemowych*, APS, Warszawa 2015.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Kwiatkowski S.M., Bogaj A., Baraniak B., *Pedagogika pracy*, Wyd. Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2007.

2. *Słownik pedagogiki pracy i organizacji*, red. A. Balasiewicz, R. Blaut, W. Chojnacki, Oficyna Wydawnicza ASPRA-JR, Warszawa 2014.
3. Tadeusiewicz G., *Pedagogika pracy*, skrypt PUW, AHE, Łódź 2017.
4. Szłapińska J. *Współczesny kształt pedagogiki pracy w Polsce*, Studia Edukacyjne, nr 37, Poznań 2015.
5. Baraniak B., *Człowiek w pedagogice pracy*, Difin, Warszawa 2012.

NETOGRAFIA:

1. ore.edu.pl
2. www.wkn.com.pl Studenckie portfolio – czyli wgląd w praktykę, UAM, Poznań 2014 Wyd. Kontekst

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	Praca pisemna, zadania domowe, aktywność na zajęciach
Umiejętności	Praca pisemna, zadania domowe, aktywność na zajęciach
Kompetencje	Praca pisemna, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0%-59,99%	60%-74,99%	75%-79,99%	80%-88,99%	89%-94,99%	95%-100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: pedagogika

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Andragogika

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: III

Forma zaliczenia przedmiotu: wykład – egzamin, ćwiczenia – zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład	30	16	6
Ćwiczenia	30	16	6
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinary (zajęcia synchroniczne)			12
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			8
Praca własna studenta	40	68	
RAZEM	100	100	
Punkty ECTS	4	4	

CELE PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z formami kształcenia dorosłych. Ukazanie przeglądu stanowisk andragogów, na temat kluczowych zagadnień w andragogice – swoistości uczenia się dorosłych, procesu wychowania, samokształcenia i samowychowania dorosłych, wielości form i metod kształcenia. Zwrócenie uwagi na znaczenie rozwoju nowych technologii dla edukacji dorosłych. Zapoznanie studentów z najważniejszymi pojęciami, zagadnieniami i dylematami andragogiki. Wyposażenie studentów w wiedzę dotyczącą współczesnych tendencji w andragogice. Poszerzenie kompetencji w zakresie uczenia się przez całe życie.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Definiuje i objaśnia w pogłębionym stopniu pojęcia, przedmiot i funkcje andragogiki oraz charakteryzuje główne nurty badań w obszarze edukacji dorosłych.	K_W01, K_W02, K_W05
W02	Identyfikuje i wyjaśnia w pogłębionym stopniu, czym jest dorosłość człowieka w aspekcie biologicznym, psychologicznym, społecznym i kulturowym.	K_W04, K_W07, K_W10
W03	Dobiera i opisuje w pogłębionym stopniu główne współczesne teorie uczenia i nauczania dorosłych.	K_W02, K_W05

W zakresie umiejętności		
U01	Charakteryzuje zjawiska społeczne w kontekście edukacji dorosłych i całonocowego uczenia się, wyszukuje informacje na ten temat, przetwarza je i interpretuje w oparciu o różne źródła wiedzy.	K_U01, K_U04, K_U06
U02	Tworzy i argumentuje własne pomysły, uwagi i sugestie w zakresie analizowanych problemów edukacji dorosłych, również w odniesieniu do poglądów prezentowanych w literaturze przedmiotu, kierując się przy tym zasadami etycznymi.	K_U01, K_U09, K_U11
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Jest gotowy na zdobywanie nowej wiedzy i umiejętności, jest świadomy konieczności ciągłego rozwoju zawodowego i osobistego	K_K04, K_K06

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Pojęcie, przedmiot badań i obszary problemowe andragogiki. Zakres badań i dorobek naukowy andragogiki. Działy andragogiki.
2.	Człowiek dorosły jako przedmiot procesów edukacyjnych. Ogólna charakterystyka człowieka dorosłego, możliwości i potrzeby edukacji dorosłych, dojrzałość i dorosłość, fazy życia i cele społeczno-zawodowe dorosłych. Linia rozwoju zawodowego w dorosłości.
3.	Cechy współczesnej edukacji dorosłych – edukacja permanentna a kształcenie ustawiczne dorosłych. Wybrane teorie aktywności edukacyjnej dorosłych: Teoria Uczenia się Transformatywnego Jacka Mezirowa, Teoria Uczenia się Sytuacyjnego, biograficznego; podejście społeczno-kulturowe
4.	Funkcje społeczne edukacji dorosłych i jej rozwiązania systemowe. Główne strategie kształcenia dorosłych. Współczesne rozwiązania edukacji na odległość. Zasady i metody nauczania dorosłych
5.	Istota, potrzeby i możliwości wychowania dorosłych i samowychowania dorosłych. Współczesne dylematy wychowania dorosłych.
6.	Edukacja przez sztukę aktywność kulturalno-oświatową. Potrzeby kulturalno-oświatowe dorosłych. Aktywność i aktywizacja kulturalno-oświatowa. Pracownicy oświaty dorosłych.
7.	Właściwości kształcenia i samokształcenia dorosłych. Właściwości procesu nauczania-uczenia się dorosłych. Organizacja, przebieg i wyniki procesu nauczania-uczenia się. Właściwości procesu samokształcenia dorosłych.
8.	Potrzeby kształcenia dorosłych wynikające z przeobrażeń społecznych a w szczególności ze zmian na rynku pracy. Problemy andragogiki pracy. Struktura standardów kwalifikacji zawodowych. Zatrudnienie w formie telepracy.
9.	Dorosłość jako podstawowa kategoria pojęciowa andragogiki: koncepcje i kategoryzacje dorosłości, rozumienie dorosłości, „pozorna dorosłość”, „odraczanie dorosłości”.
10.	Dorosły jako uczeń: motywacje edukacyjne dorosłych.
11.	Formalne i pozaformalne instytucje edukacji dorosłych: szkolnictwo wyższe, lokalne instytucje kształcenia i dokształcania dorosłych
12.	Szkolnictwo dla dorosłych. Kurs formą edukacji dorosłych.
13.	Andragogiczne problemy starzenia się i starości: edukacja i uczenie się w okresie późnej dorosłości; Uniwersytety Trzeciego Wieku.
14.	Kryzysy związane z chorobą oraz procesem starzenia się. Kryzysy w sytuacji umierania i śmierci.
15.	Edukacja dorosłych wobec zjawiska marginalizacji i wykluczenia społecznego: edukacja osób dorosłych niepełnosprawnych, ubogich, długotrwale bezrobotnych, niedostosowanych społecznie itd.
16.	Obszary nieformalnej edukacji dorosłych: uczenie się w miejscu pracy, edukacja w świecie kultury popularnej, uczenie się społeczne, uczenie się biograficzne.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramowe; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- wykład
- wykład konwersatoryjny
- dyskusja dydaktyczna
- analiza indywidualnego przypadku

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie z literaturą przedmiotu
- przygotowanie do egzaminu
- opracowanie przypadku

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Aleksander T., *Andragogika. Podręcznik akademicki*, Radom 2013.
2. Czerniawska O., *Nowe drogi w andragogice i gerontologii*, Łódź 2017.
3. Juraś-Krawczyk B., *Wybrane obszary badawcze andragogiki*, Łódź 2024.
4. Oleś P., *Psychologia człowieka dorosłego*, PWN, Warszawa 2011.
5. *Oświata dorosłych : inspiracje i wyzwania*, red. E. Woźnicka; Akademickie Towarzystwo Andragogiczne, Wydawnictwo Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej, Łódź 2015.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. *Metody, które działają : przewodnik dla prowadzących zajęcia w uczelniach*, red. A. Chyła, Akademia Górniczo-Hutnicza im. St. Staszica w Krakowie, Kraków 2025.
2. Półturzycki J., Frąckowiak A., *Edukacja dorosłych w wybranych krajach Europy*, Warszawa 2010.
3. *Wokół badań biograficznych w andragogice*, red. O. Czerniawska, K. Wypiorczyk-Przygoda, Wydawnictwo Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej, Łódź 2015.
4. Malewski M., *Od nauczania do uczenia się. O paradygmatycznej zmianie w andragogice*, DSW, Warszawa 2010.

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	Egzamin pisemny, praca pisemna, aktywność na zajęciach
Umiejętności	Egzamin pisemny, praca pisemna, aktywność na zajęciach
Kompetencje	Egzamin pisemny, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0%-59,99%	60%-74,99%	75%-79,99%	80%-88,99%	89%-94,99%	95%-100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował	Dość dobrze opanował	Dobrze opanował	W znacznym stopniu opanował	Bardzo dobrze opanował

		wymienione kompetencje	wymienione kompetencje	wymienione kompetencje	wymienione kompetencje	wymienione kompetencje
--	--	---------------------------	---------------------------	---------------------------	---------------------------	---------------------------

Kierunek: pedagogika

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Pedagogika porównawcza

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: III

Forma zaliczenia przedmiotu: wykład – egzamin, ćwiczenia – zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład	15	8	3
Ćwiczenia	15	8	3
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinary (zajęcia synchroniczne)			6
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			4
Praca własna studenta	20	34	
RAZEM	50	50	
Punkty ECTS	2	2	

CELE PRZEDMIOTU:

Kształtowanie umiejętności porównywania zjawisk i instytucji edukacyjnych w różnych krajach. Dostarczanie wzorców i źródeł inspiracji dla myślenia w kategoriach zmiany (reform) edukacyjnych. Rozwijanie refleksji w obszarze integracji europejskiej dla potrzeb edukacji XXI wieku. Ukazanie kryteriów oceny systemów edukacji na świecie. Zapoznanie studentów z najważniejszymi reformami oświatowymi.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student zna i rozumie w stopniu pogłębionym pojęcia, cele oraz miejsce i znaczenie pedagogiki porównawczej w systemie nauk.	K_W01, K_W03, K_W05
W02	Student zna i rozumie w sposób pogłębiony współczesne tendencje rozwojowe pedagogiki na świecie i potrafi je odnieść w sposób uporządkowany do dylematów współczesnej cywilizacji oraz kulturowych uwarunkowań procesów edukacyjnych.	K_W02, K_W06, K_W10
W zakresie umiejętności		
U01	Student potrafi wykonywać zadania oraz formułować i rozwiązywać problemy z wykorzystaniem wybranych ujęć teoretycznych pedagogiki porównawczej.	K_U01, K_U03, K_U06

U02	Student potrafi dokonywać analizy złożonych problemów edukacyjno-wychowawczych dotyczących edukacji w kontekście ogólnoswiatowym.	K_U06, K_U07, K_U08
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Student jest gotów do krytycznej oceny przyswajanych treści pedagogicznych oraz jest przekonany o wartości wiedzy z zakresu pedagogiki porównawczej, jako punktu orientacyjnego profesjonalnych działań w obszarze pedagogiki.	K_K02, K_K04, K_K06

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Przedmiot, cele pedagogiki porównawczej i jej główne problemy. Pojęcie systemu oświatowego i jego elementy w kontekście porównawczym. Podejścia w badaniach porównawczych. Metody badań w pedagogice porównawczej.
2.	Geneza pedagogiki porównawczej i jej główni przedstawiciele. Okresy rozwoju pedagogiki porównawczej.
3.	Międzynarodowe standardy edukacyjne (np. ISCED, PISA, Proces Boloński i Deklaracja Bolońska).
4.	Międzynarodowe organizacje i stowarzyszenia prowadzące badania pedagogiczne.
5.	Szkolnictwo różnego szczebla we współczesnych systemach oświatowych. Realizacja obowiązku szkolnego i obowiązku nauki, programy i etapy kształcenia. Modele organizacyjne szkoły w Europie.
6.	Uprawnienia oraz obowiązki nauczycieli w krajach Europy i na świecie. Kształcenie nauczycieli dla potrzeb integracji europejskiej.
7.	Edukacja a demokracja. Porównanie systemów oświaty wspierających procesy demokratyzacji państwa i społeczeństwa ze wspierającymi system autorytarny, czy totalitarny.
8.	Szkoły alternatywne w Europie i na świecie – konstruowanie autorskich koncepcji kształcenia.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramatyczne; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- wykład
- dyskusja dydaktyczna
- praca w grupach

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- czytanie literatury przedmiotu
- przygotowanie się do egzaminu
- przygotowanie prac zaliczeniowych

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Kwieciński Z., Śliwowski B., *Pedagogika: podręcznik akademicki*. T. 1 i 2, PWN, Warszawa 2019.
2. Śliwowski B., *Pedagogika ogólna. Podstawowe prawidłowości*, Impuls, Kraków 2020.
3. Kępski Cz., *Pedagogika porównawcza : podręcznik akademicki*, Difin, Warszawa 2016.
4. Prucha J., *Pedagogika porównawcza. Podstawy międzynarodowych badań oświatowych*, PWN, Warszawa 2006.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Cyłkowska-Nowak M., *Główne tendencje w zakresie struktur i funkcjonowania systemów edukacyjnych na świecie* [w:] Z. Kwieciński, B. Śliwowski, *Pedagogika*, PWN, Warszawa 2019.
2. *Pedagogika. T. 2, Pedagogika wobec edukacji, polityki oświatowej i badań naukowych*, red. B. Śliwowski, Gdańskie Wydawn. Pedagogiczne, Gdańsk 2006.

NETOGRAFIA:

1. <https://ec.europa.eu/eurostat>
2. <https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/proces-bolonski>
3. Magdalena Górowska-Fells, Beata Płatos, Diagramy europejskich systemów edukacji 2017/18, Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji
4. The Structure of the European Education Systems 2019/20: Schematic Diagrams
https://eurydice.org.pl/wpcontent/uploads/2019/10/the_structure_of_the_european_education_systems_2019_20.pdf

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	Egzamin pisemny, prezentacja, aktywność na zajęciach
Umiejętności	Egzamin pisemny, prezentacja, aktywność na zajęciach
Kompetencje	Egzamin pisemny, prezentacja, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0%-59,99%	60%-74,99%	75%-79,99%	80%-88,99%	89%-94,99%	95%-100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: pedagogika

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Pedeutologia

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: III

Forma zaliczenia przedmiotu: wykład – egzamin, ćwiczenia – zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład	30	16	6
Ćwiczenia	30	16	6
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinary (zajęcia synchroniczne)			12
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			8
Praca własna studenta	40	68	
RAZEM	100	100	
Punkty ECTS	4	4	

CELE PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studenta z zagadnieniami dotyczącymi nauczyciela.

Główne kierunki badań pedeutologicznych: osobowość nauczyciela, jego uzdolnienia i autorytet.

Omówienie predyspozycji jak być dobrym i skutecznym nauczycielem. Na czym polega kształtowanie umiejętności pedagogicznych oraz jak kształtować u siebie postawę „refleksyjnego praktyka”.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student wyjaśnia w pogłębionym stopniu globalne dylematy edukacji, kulturowe uwarunkowania procesów edukacyjnych w zawodzie nauczyciela	K_W02, K_W06, K_W10
W02	Student wyjaśnia w pogłębionym stopniu specyfikę funkcjonowania placówek edukacyjnych, rozpoznaje różnorodne uwarunkowania procesów edukacyjnych w obszarze interakcji ucznia z nauczycielem	K_W03, K_W08, K_W09
W03	Student wyjaśnia w pogłębionym stopniu aspekty wiedzy na temat moralnych i etycznych dylematów pracy pedagoga, nauczyciela oraz kultywowania etosu pedagoga w różnych środowiskach wychowawczych	K_W11, K_W10, K_W06

W zakresie umiejętności		
U01	Student przeprowadza działania w zakresie samodzielnego planowania, tworzenia i stosowania własnego całonocnego uczenia się i rozwoju zawodowego	K_U13, K_U12, K_U01
U02	Student dobiera metody i strategie powiązane z rzetelnym i racjonalnym ocenianiem złożonych warunków edukacyjno-wychowawczych, dokonuje analizy i interpretacji motywów zachowań ucznia oraz postawy nauczyciela w różnych sytuacjach wychowawczych i uzasadnia swoje stanowisko.	K_U08, K_U06, K_U02
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Student jest świadomy znaczenia odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, potrzeby rozwijania swoich kompetencji pedagogicznych, sukcesywnego tworzenia dorobku zawodowego oraz szerzenia etosu zawodu pedagoga z uwzględnieniem problemów moralnych i etycznych	K_K06, K_K01, K_K05

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Kompetencje moralne nauczycieli w ich zawodzie.
2.	Trzy kolejne pułapy rozwoju zawodowego wg R. Kwaśnicy. Proces dokształcania, samowychowania i doskonalenia osobowości wychowawcy.
3.	Cztery postawy wychowawcze nauczycieli wg Z. Kosyrza. Typologia siedmiu postaw wychowawcy według francuskiego pedagoga Andre de Perettiego.
4.	Istota wychowania jako spotkania. Nauczanie i wychowanie interpersonalne.
5.	Wychowanie rozumiane jako opieka. Stwierdzenie H. Daubera dotyczące własnego rozwoju w zawodzie nauczyciela. Przyczyny niepowodzeń szkolnych, trudności w pracy wychowawczej.
6.	Czynniki składają się na kwalifikacje pedagogiczne. Wyobrażenia pedagogiczna Z. Kosyrza.
7.	Nowelizacja Karty Nauczyciela z 2022 oraz zmiany w prawie oświatowym z 2019 r. w sprawie uzyskania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli.
8.	Postawy i wzory wybitnych pedagogów, wychowawców, nauczycieli w świetle talentu pedagogicznego w polskiej myśli pedagogicznej. Istota nauczycielskiego powołania.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramowe; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- wykład z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej
- dyskusja dydaktyczna
- burza mózgów
- analiza indywidualnego przypadku

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- przygotowanie się do egzaminu
- zapoznanie się z literaturą przedmiotu i dodatkowymi materiałami;
- przygotowanie prac zaliczeniowych
- opracowanie zagadnień na zajęcia w formie prezentacji

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Kwieciński Z., Śliwowski B., *Pedagogika: podręcznik akademicki*. T. 1 i 2, PWN, Warszawa 2019.
2. Śliwowski B., *Pedagogika ogólna. Podstawowe prawidłowości*, Impuls, Kraków 2020.
3. Szempruch J., *Pedeutologia : studium teoretyczno-pragmatyczne*, Impuls, Kraków 2013.

4. Breś A., *Oblicza wartości. Ujęcie pedagogiczno-filozoficzne*, Wydawnictwo Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi, Łódź 2021.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Nowelizacja Karty Nauczyciela z dnia 1.09.2022 r. w sprawie nowych zasad awansu zawodowego nauczycieli.
2. Wykład – kompetencje aksjologiczne nauczycieli – przesłany w PDF, własne materiały dydaktyczne.

NETOGRAFIA:

1. www.portaloswiatowy.pl

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	Egzamin pisemny, zadania domowe, prezentacja do wybranych zagadnień, aktywność na zajęciach
Umiejętności	Egzamin pisemny, zadania domowe, prezentacja do wybranych zagadnień, aktywność na zajęciach
Kompetencje	Egzamin pisemny, zadania domowe, prezentacja do wybranych zagadnień, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0%-59,99%	60%-74,99%	75%-79,99%	80%-88,99%	89%-94,99%	95%-100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: pedagogika

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Dydaktyka ogólna

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: IV

Forma zaliczenia przedmiotu: wykład – egzamin

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład	30	16	6
Ćwiczenia			
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinary (zajęcia synchroniczne)			6
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			4
Praca własna studenta	20	34	
RAZEM	50	50	
Punkty ECTS	2	2	

CELE PRZEDMIOTU:

Opanowanie przez studenta wiedzy i umiejętności z zakresu dydaktyki ogólnej. Rozwijanie umiejętności stosowania interwencji pedagogicznych rozwijających wychowanka.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student zna i rozumie w pogłębionym stopniu problemy, pojęcia i zjawiska pedagogiczno-społeczne i zasady ich funkcjonowania, oraz odnoszące się do nich aspekty metodologiczne, koncepcje i teorie, wyjaśniając złożone zależności między nimi.	K_W01, K_W05, K_W06
W02	Student zna, rozumie i ma pogłębioną wiedzę psychologiczną dotyczącą funkcji i dysfunkcji zaburzeń rozwoju i funkcjonowania człowieka	K_W04, K_W07
W03	Student zna, rozumie oraz ma pogłębioną wiedzę z zakresu teoretycznych i metodologicznych aspektów pedagogiki jako nauki, oraz jej subdyscyplin i interdyscyplinarności pogłębionej w wybranych obszarach specjalnościowych wraz z adekwatną terminologią.	K_W05, K_W03

W zakresie umiejętności		
U01	Student potrafi odpowiednio wybrać i wdrożyć stosowny dla pedagoga o określonej specjalności sposób postępowania (indywidualnego i grupowego w ramach pracy zespołowej), dobierając odpowiednie w danej sytuacji strategie działań oraz metody, formy i środki szeroko pojętej pracy pedagogicznej w celu udzielania pomocy, opieki i wsparcia różnym podmiotom edukacyjnym.	K_U02, K_U12, K_U07
U02	Student potrafi stosować pogłębione umiejętności diagnostyczne powiązane z rzetelnym i racjonalnym ocenianiem złożonych warunków edukacyjno-wychowawczych oraz potrafi dokonać analizy i interpretacji motywów i wzorów ludzkich zachowań w różnych ujęciach sytuacyjnych – odnosząc się jednocześnie do wiedzy pedagogicznej oraz różnych technik komunikacyjnych ze specjalistami jak i z odbiorcami spoza grona adekwatnych specjalistów uzasadniając przekonująco swoje stanowisko.	K_U08, K_U04, K_U09
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Student jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu pedagogiki w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz działania w sposób przedsiębiorczy z nastawieniem na samorozwój i poszerzanie profesjonalnej wiedzy zawodowej oraz adekwatnych umiejętności	K_K04, K_K02

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Dydaktyka jako subdyscyplina pedagogiczna. Przedmiot i zadania współczesnej dydaktyki. Wybrane pojęcia dydaktyczne.
2.	Dydaktyka ogólna a dydaktyki szczegółowe. Główne nurty myślenia o edukacji szkolnej i szkole. Systemy dydaktyczne.
3.	Proces nauczania – uczenia się. Psychologiczne podstawy procesu kształcenia. Współczesne teorie uczenia się (teorie behawioralne i kognitywne). Struktura procesu kształcenia – ogniwa procesu kształcenia. Formy organizacji procesu kształcenia.
4.	Cele kształcenia. Filozoficzne podstawy formułowania celów kształcenia. Rodzaje celów kształcenia, ich taksonomie i operacjonalizacja celów kształcenia. Treści kształcenia, struktura i funkcje. Dobór i układ treści kształcenia.
5.	Zasady dydaktyki. Metody nauczania.
6.	Organizacja procesu kształcenia i pracy uczniów. Lekcja (jednostka dydaktyczna) i jej budowa. Formalna struktura lekcji jako jednostki dydaktycznej. Odmiany lekcji. Planowanie lekcji. Konspekt lekcji.
7.	Style i techniki pracy z uczniami. Formy organizacji uczenia się. Środki dydaktyczne. Podręczniki i środki dydaktyczne: pojęcie i funkcje podręczników szkolnych. Edukacja medialna: edukacja medialna w nauczaniu przedmiotowym; kompetencje medialne jako umiejętności kluczowe.
8.	Diagnoza, kontrola i ocena wyników kształcenia. Cechy oceny szkolnej. Wewnątrzszkolny system oceniania, egzaminy zewnętrzne. Ocenianie osiągnięć szkolnych uczniów oraz efektywności dydaktycznej nauczyciela i jakości pracy szkoły. Niepowodzenia dydaktyczne – przyczyny i środki zaradcze

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramowe; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- wykład klasyczny
- dyskusja dydaktyczna

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- czytanie literatury
- przygotowaniem do zaliczenia
- analiza przypadków

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Kupisiewicz C., *Dydaktyka*, Impuls, Kraków 2012.
2. *Metody, które działają : przewodnik dla prowadzących zajęcia w uczelniach*, red. A. Chyła, Akademia Górniczo-Hutnicza im. St. Staszica w Krakowie, Kraków 2025.
3. *Dydaktyka i jej paradygmaty: różnorodne światy szkoły*, Klus-Stańska, Dorota (red.), Warszawa 2024.
4. Bereźnicki F., *Dydaktyka szkolna dla kandydatów na nauczycieli*, Impuls, Kraków 2015.
5. Chodkowska E., Berman M., *Wspieranie rozwoju ucznia nieprzeciętnego w szkole ogólnodostępnej*, URZ, Rzeszów 2011.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Siemieniecka D., Siemieniecki B., *Teorie kształcenia w świecie cyfrowym*, Impuls, Kraków 2012.
2. *Dydaktyka specjalna : od systematyki do projektowania dydaktyk specjalistycznych*, red. J. Głodkowska, PWN, Warszawa 2017.
3. Brzezińska A., Ohme M., Resler-Maj A., Kaczan R., Wiliński M., *Droga do samodzielności. Jak wspomagać rozwój dzieci i młodzieży z ograniczeniami sprawności*, GWP, Gdańsk 2009.
4. Niemierko B., *Diagnostyka edukacyjna. Podręcznik akademicki*, PWN, Warszawa 2009.

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	Praca pisemna, aktywność na zajęciach
Umiejętności	Praca pisemna, aktywność na zajęciach
Kompetencje	Praca pisemna, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0%-59,99%	60%-74,99%	75%-79,99%	80%-88,99%	89%-94,99%	95%-100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: pedagogika

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Metodyka pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: IV

Forma zaliczenia przedmiotu: wykład – zaliczenie, ćwiczenia – zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład	15	8	3
Ćwiczenia	45	24	9
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinary (zajęcia synchroniczne)			12
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			8
Praca własna studenta	15	43	
RAZEM	75	75	
Punkty ECTS	3	3	

CELE PRZEDMIOTU:

Opanowanie przez studenta wiedzy i umiejętności z zakresu dydaktyki specjalnej.

Wyposażenie studenta w wiedzę i umiejętności, przygotowujące go do pracy z uczniami ze specjalnymi (zróżnicowanymi) potrzebami edukacyjnymi w szkole.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student posiada pogłębioną wiedzę z zakresu dydaktyki specjalnej, zna metody, formy, narzędzia dydaktyczne. Zna w pogłębionym stopniu dostosowania edukacyjne adekwatne do potrzeb ucznia przejawiającego specjalne potrzeby edukacyjne w zakresie organizacja nauczania, metod, pomocy dydaktycznych, dostosowanie warunków i form przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych.	K_W01, K_W08, K_W09, K_W11
W02	Student zna w pogłębionym stopniu przegląd specjalnych potrzeb edukacyjnych według obowiązujących podstaw prawnych.	K_W04, K_W11
W03	Student posiada pogłębioną wiedzę co do form, sposobów udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej według obowiązujących podstaw prawnych.	K_W08, K_W09, K_W11

W zakresie umiejętności		
U01	Potrafi stosować odpowiednie dostosowania edukacyjne adekwatnie do indywidualnych potrzeb rozwojowych i dydaktycznych (dostosowanie organizacji nauczania, dostosowanie metod nauczania, dostosowanie indywidualnych pomocy dydaktycznych, dostosowanie warunków i form przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych. Potrafi je sformułować w Indywidualnym Programie Edukacyjno-Terapeutycznym ucznia (IPET) oraz dostosowaniach edukacyjnych dla ucznia, któremu udzielana jest pomoc psychologiczno-pedagogiczna.	K_U02, K_U07, K_U08
U02	Potrafi rozpoznawać mocne strony ucznia, indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne, trudności w funkcjonowaniu społecznym, zainteresowania. Potrafi je sformułować w wielospecjalistycznej ocenie poziomu funkcjonowania ucznia (WOPFU) oraz innych dokumentach ucznia, któremu udziela jest pomoc psychologiczno-pedagogiczna.	K_U06, K_U08
U03	Potrafi stosować metody, formy pracy adekwatnie do indywidualnych potrzeb ucznia.	K_U02, K_U07
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Potrafi dzielić się własną wiedzą, doświadczeniami, ujednolicić oddziaływania edukacyjno-terapeutyczne.	K_K01, K_K03, K_K06

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Proces nauczania – uczenia się. Środowisko uczenia się. Szkolne uczenie się. Cele kształcenia – źródła, sposoby formułowania i rodzaje.
2.	Style i techniki pracy z uczniami. Formy organizacji uczenia się. Środki dydaktyczne.
3.	Nowe regulacje prawne dotyczące kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Analiza najważniejszych regulacji i zasad związanych z organizacją kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i udzielania im pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Obowiązująca dokumentacja wobec ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym ucznia z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego (Indywidualny Program Edukacyjno-Terapeutyczny, wielospecjalistyczna ocena poziomu funkcjonowania ucznia).
4.	Kształcenie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w przekroju historycznym.
5.	Uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi a konfrontacja nauki w szkole ogólnodostępnej. Formy wsparcia w polskim systemie edukacyjnym.
6.	Modele pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych Dostosowania edukacyjne w pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi – specyficzne trudności w nauce.
7.	Modele pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Przykładowe rozwiązania stosowane w pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi – praca z uczniem z niepełnosprawnością intelektualną, wzroku, słuchu, ruchu, uczeń ze spektrum autyzmu.
8.	Modele pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Przykładowe rozwiązania stosowane w pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi – uczeń z chorobą przewlekłą, z trudnościami adaptacyjnymi, uczeń wybitnie zdolny, uczeń niedostosowany społecznie.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramowe; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- wykład klasyczny
- dyskusja dydaktyczna

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu
- przygotowanie prac zaliczeniowych
- analiza przypadków

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Bidziński K., Ozga A., Rutkowski M., *Szkoła ogólnodostępna przestrzenią realizacji różnorodnych potrzeb edukacyjnych uczniów klas IV-VI. W poszukiwaniu modelu pomocy i wsparcia*, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2019.
2. Chrzanowska I., *Pedagogika specjalna. Od tradycji do współczesności*, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2015.
3. Głódzowska J., *Dydaktyka specjalna. Od wzorca do interpretacji*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2022.
4. Olechowska A., *Specjalne potrzeby edukacyjne*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2016.
5. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach*, Dz.U. 2017, poz. 1591.
6. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym*, Dz.U. 2017, poz. 1578.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Chodkowska E., Berman M., *Wspieranie rozwoju ucznia nieprzeciętnego w szkole ogólnodostępnej*, Rzeszów 2011.
2. Cytowska B., Winczura B. (red.), *Dziecko z zaburzeniami w rozwoju*, Kraków 2016.
3. Góralczyk E., *Dziecko przewlekle chore. Psychologiczne aspekty funkcjonowania dziecka w szkole i przedszkolu*. Warszawa 2009.
4. Kołakowski A., Wolańczyk T., Pisula A., Skotnicka M., Bryńska A., *ADHD – zespół nadpobudliwości psychoruchowej : przewodnik dla rodziców i wychowawców*, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Sopot 2023.
5. Korzeniewska E., Naprawa R., Tanajewska A., *Program zintegrowanej edukacji wczesnoszkolnej w szkole podstawowej masowej lub szkole specjalnej dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim*, Gdańsk 2009.
6. Marcinkowska B., *Indywidualne programy edukacyjno-terapeutyczne*, [w:] J. Głódzowska (red.), *Dydaktyka specjalna – w przygotowaniu do kształcenia ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Podręcznik akademicki*. Warszawa 2010.
7. Oleńska-Pawlak T., *Podstawy procesu diagnozowania dziecka o specjalnych potrzebach edukacyjnych*. [w:] M. Kłaczak, P. Majewicz (red.), *Diagnoza i rewalidacja indywidualna dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi*. Kraków 2006.
8. Sekułowicz M. (red.), *Wybrane problemy pedagogiki specjalnej. Teoria-diagnoza-terapia*, Wydawnictwo Naukowe Dolnośląskiej Szkoły Wyższej Edukacji TWP we Wrocławiu, Wrocław 2006.
9. Strichart S.S., Mangrum II Ch.T., *Dziecko z ADHD w klasie. Planowanie pracy dzieci z zaburzeniami koncentracji uwagi*. Gdańsk 2009.

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

Efekt uczenia się	Metoda weryfikacji efektów uczenia się
Wiedza	Praca pisemna, aktywność na zajęciach
Umiejętności	Praca pisemna, aktywność na zajęciach
Kompetencje	Praca pisemna, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0%-59,99%	60%-74,99%	75%-79,99%	80%-88,99%	89%-94,99%	95%-100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Specjalność: Pedagogika opiekuńczo- wychowawcza z elementami pomocy społecznej

Kierunek: pedagogika

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Formy opieki zastępczej

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: II

Forma zaliczenia przedmiotu: projekt – zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			
Ćwiczenia			
Projekt	15	8	3
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinary (zajęcia synchroniczne)			3
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			2
Praca własna studenta	10	17	
RAZEM	25	25	
Punkty ECTS	1	1	

CELE PRZEDMIOTU:

Pogłębienie wiedzy na temat sieroctwa i sytuacji dziecka wychowywanego poza rodziną własną
 Poznanie specyfiki oddziaływań opiekuńczo-wychowawczych, jakimi obejmowane są dzieci osierocone w Polsce.
 Pogłębienie wiedzy na temat specyfiki funkcjonowania poszczególnych form opieki zastępczej.
 Rozwinięcie wiedzy na temat aspektów prawnych i organizacyjnych form opieki zastępczej w Polsce.
 Pogłębienie wiedzy na temat polityki społecznej i pracy socjalnej oraz ich przeobrażeń na tle zmieniających się warunków społeczno-politycznych kraju.
 Rozwijanie umiejętności analizy i oceny sytuacji dziecka wychowywanego poza rodziną własną.
 Rozwijanie umiejętności planowania i projektowania ścieżki pomocowej w zakresie opieki zastępczej.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Posiada pogłębioną i uporządkowaną wiedzę na temat polityki społecznej i pracy socjalnej oraz ich przeobrażeń na tle zmieniających się warunków społeczno-politycznych kraju.	K_W01
W02	Zna w pogłębionym stopniu procedury organizacyjne rodzinnych form opieki zastępczej oraz procedurę procesu adopcyjnego.	K_W01, K_W08

W zakresie umiejętności		
U01	Potrafi dokonać analizy i oceny sytuacji dziecka wychowywanego poza rodziną własną.	K_U06; K_U08
U02	Potrafi zaplanować i zaprojektować ścieżkę pomocową w zakresie pieczy zastępczej.	K_U07
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Jest gotów do uznania znaczenia wiedzy pedagogicznej w rozwiązywaniu problemów związanych z poszczególnymi formami rodzicielstwa zastępczego.	K_K04

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Rodzaje i zakres sieroctwa jako jednego z głównych zjawisk dotyczących rodziny problemowej.
2.	Specyfika sytuacji dziecka wychowywanego poza rodziną własną. Problemy zaburzenia więzi pomiędzy dzieckiem a opiekunami.
3.	Formy opieki zastępczej i specyfika ich działalności: pogotowie opiekuńcze, dom dziecka, dom małego dziecka, rodzina zastępcza, rodzinny dom dziecka, rodzinne pogotowie opiekuńcze, adopcja
4.	Procedury organizacyjne rodzinnych form opieki zastępczej: kroki do rodzicielstwa zastępczego, proces przygotowania kandydatów na rodziców zastępczych oraz kandydatów do prowadzenia placówki rodzinnej, programy szkoleniowe dla kandydatów na rodziny zastępcze i adopcyjne. Charakterystyka procesu adopcyjnego. Prawne, psychologiczne i społeczne problemy związane z poszczególnymi formami rodzicielstwa zastępczego.
5.	Kierunki zmian w systemie opieki zastępczej
6.	Rodzinne formy opieki zastępczej jako element systemu polityki społecznej.
7.	Proces usamodzielnienia wychowanków różnych form opieki
8.	Reintegracja rodziny jako nadrzędny cel działań pomocy społecznej
9.	Pomoc dziecku i rodzinie w środowisku lokalnym; działalność instytucji lokalnych wspierających rodziny.
10.	Rodzaje i zakres sieroctwa jako jednego z głównych zjawisk dotyczących rodziny problemowej.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramowe; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- metoda projektowa
- analiza indywidualnego przypadku
- dyskusja dydaktyczna
- techniki multimedialne

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami
- przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Matejek J., (2020) *Rodzinna piecza zastępcza. Teoretyczne aspekty funkcjonowania rodzin zastępczych*, Kraków.
2. Kanios A., Lada A. (2024) *Proces usamodzielnienia wychowanków. Studium teoretyczno-empiryczne*, Lublin.
3. Przeperski J. (2024) *Uwarunkowania decyzji o umieszczeniu dziecka opuszczonego w zastępczym środowisku opiekuńczym*, Kraków.
4. Krasiejko, I. (2019) *Rodzina z dziećmi. Rodzina dysfunkcyjna. Pedagogika. Praca socjalna. Terapia*, Warszawa

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Gajewska G.G., (2020) *Współczesne tendencje, problemy i wyzwania w opiece i wychowaniu. Teoria, metodyka i praktyka w opinii studentów*, Kraków.
2. Cattabeni G., *Dziecko przybyłe z daleka: adopcja i rodzina zastępcza*, Instytut Wydawniczy Pax, Warszawa 2008.
3. Ładyżyński A., *Spółeczne i kulturowe uwarunkowania adopcji w Polsce*, „Impuls”, Kraków 2009.

NETOGRAFIA:

1. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. 2011 nr 149 poz. 887 z późn. zm.). <https://sip.lex.pl/akty-prawne/dzu-dziennik-ustaw/wspieranie-rodziny-i-system-pieczy-zastepczej-17720793>

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

Efekt uczenia się	Metoda weryfikacji efektów uczenia się
Wiedza	Projekt, aktywność na zajęciach
Umiejętności	Projekt, aktywność na zajęciach
Kompetencje	Projekt, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0%-59,99%	60%-74,99%	75%-79,99%	80%-88,99%	89%-94,99%	95%-100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: pedagogika

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Gerontologia społeczna

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: II

Forma zaliczenia przedmiotu: wykład – zaliczenie, ćwiczenia – zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład	15	8	3
Ćwiczenia	15	8	3
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinary (zajęcia synchroniczne)			6
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			4
Praca własna studenta	45	59	
RAZEM	75	75	
Punkty ECTS	3	3	

CELE PRZEDMIOTU:

Pogłębienie wiedzy związanej z problematyką starości i starzenia. Poznanie ogólnych założeń gerontologii jako dyscypliny naukowej. Nabycie umiejętności dostrzegania potrzeb społecznych i edukacyjnych osób starszych. Pogłębienie wiedzy na temat specyfiki funkcjonowania poszczególnych form opieki nad osobami starszymi. Rozwinięcie wiedzy na temat aspektów edukacyjnych związanych z osobami starszymi

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Wyjaśnia w sposób pogłębiony uwarunkowania aksjologiczne działalności pedagogicznej wśród osób starszych oraz zasady tworzenia różnych form edukacji z uwzględnieniem teorii i praktyki gerontologicznej.	K_W01, K_W02, K_W10
W02	Posiada pogłębioną wiedzę o różnych środowiskach wychowawczych i procesach w nich zachodzących, a także w obszarach planowania i projektowania działalności pedagogicznej wśród osób starszych.	K_W08, K_W09, K_W10
W03	Ma pogłębioną wiedzę na temat rozwoju człowieka w okresie późnej dorosłości zarówno w aspekcie społecznym, biopsychicznym, kulturowym i edukacyjnym.	K_W04, K_W07, K_W10

W zakresie umiejętności		
U01	Dobiera i wdraża stosowny dla gerontologa sposób postępowania (indywidualnego i grupowego w ramach pracy zespołowej), dobierając odpowiednie w danej sytuacji strategie działań oraz metody, formy i środki szeroko pojętej pracy pedagogicznej w celu udzielania pomocy, opieki i wsparcia osobom starszym.	K_U02, K_U07, K_U08
U02	Posiada pogłębione umiejętności diagnostyczne powiązane z ocenianiem złożonych warunków edukacji osób starszych.	K_U08, K_U09
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Jest gotowy do tworzenia i rozwijania wzorów właściwego postępowania w środowisku życia i pracy gerontologa. Potrafi przeprowadzić grupie w ramach podejmowanych działań pedagogicznych w obszarze gerontologii społecznej.	K_K01, K_K03

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Gerontologia jako interdyscyplinarna nauka o starości w wymiarze indywidualnym i społecznym. Wybrane pojęcia: gerontologia, geriatryka, starość, starzenie się, wiek kalendarzowy, biologiczny, socjalny, ekonomiczny, psychologiczny, wiek produkcyjny i poprodukcyjny.
2.	Teorie starzenia się. Funkcjonalizm oraz funkcjonalizm strukturalny i ich gerontologiczne interpretacje, interakcjonizm symboliczny w gerontologii, gerontologia krytyczna.
3.	Starość jako kolejny etap życia – analiza okresu w kontekście wybranych całonocnych koncepcji rozwoju człowieka. Starość – mity a rzeczywistość, źródła stereotypów. Kulturowy obraz starości.
4.	Psychologiczny obraz starości – udział czynników psychologicznych w przebiegu procesu starzenia się i ich wpływ na ogólny obraz starości w indywidualnym przypadku.
5.	Demograficzny obraz starości – Istota i przyczyny starzenia się ludności, skale starości demograficznej, konsekwencje starzenia się ludności dla struktury społecznej. Implikacje pedagogiczne.
6.	Instytucje wspierające – aktywność społeczna i edukacyjna jako kontynuacja wcześniejszych form aktywności. Organizacje samopomocowe dla ludzi starych – ogólna charakterystyka i przykłady.
7.	Zdrowie w starości – problemy interdyscyplinarne – implikacje pedagogiczne. Instytucje opiekuńcze – opieka zdrowotna i socjalna wobec osób starszych
8.	Wybrane problemy i trudności życia osób starszych – ageizm, przemoc, wykluczenie społeczne, cyfrowe. Przygotowanie do starości. Pomyślne starzenie się. Bilans życia jako podstawa satysfakcji i zadowolenia w starości.
9.	Fazy życia i zadania rozwojowe w okresie późnej dorosłości – czynniki kształtujące fazy życia i grupy wieku, starość – opis fazy życia, problemy przystosowania do starości.
10.	Miejsce człowieka starszego w społeczeństwie. Polityka społeczna wobec ludzi starszych i wobec starości. Miejsce człowieka starszego w rodzinie – czynniki określające i modyfikujące pozycję człowieka w rodzinie. Pomoc otrzymywana ze strony rodziny i świadczona rodzinie przez osoby starsze.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramowe; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- klasyczna metoda problemowa
- wykład konwersatoryjny
- dyskusja dydaktyczna
- analiza indywidualnego przypadku

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami
- przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Muszyński M., *Uczenie się stawania się osobą starą*, Łódź 2024.
2. Kowalska-Dubas E., *Humanistyczny obraz starości : przesłanki dla gerontologii humanistycznej*, Łódź 2024.
3. Czerniawska O., *Drogi i bezdroża andragogiki i gerontologii*, AHE, Łódź 2017.
4. Fabiś A., Wawrzyniak J.K., Chabior A., *Ludzka starość*, Impuls, Kraków 2015.
5. Steuden S., *Psychologia starzenia się*, PWN, Warszawa 2022.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Szatur-Jaworska B., Błędowski P., Dziegielewska M., *Podstawy gerontologii społecznej*, PWN, Warszawa 2006.
2. Fabiś A., Wawrzyniak J. K., Chabior A., *Ludzka starość : wybrane zagadnienia współczesnej gerontologii*, Impuls, Kraków 2019.
3. Zych A., *Leksykon gerontologii*, Warszawa 2019.

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	Praca pisemna, aktywność na zajęciach
Umiejętności	Praca pisemna, aktywność na zajęciach
Kompetencje	Praca pisemna, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0%-59,99%	60%-74,99%	75%-79,99%	80%-88,99%	89%-94,99%	95%-100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: pedagogika

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Pedagogiczne aspekty opieki

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: II

Forma zaliczenia przedmiotu: wykład – egzamin, ćwiczenia – zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład	15	8	3
Ćwiczenia	15	8	3
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinary (zajęcia synchroniczne)			6
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			4
Praca własna studenta	45	59	
RAZEM	75	75	
Punkty ECTS	3	3	

CELE PRZEDMIOTU:

Pogłębienie wiedzy na temat pedagogicznych, psychologicznych oraz etycznych wymiarów opieki. Poznanie zakresu działań instytucji, w których ma zastosowanie teoria opieki. Pogłębienie wiedzy z zakresu metod i technik pracy opiekuńczo-wychowawczej. Kształtowanie umiejętności planowania i metodycznego realizowania działań opiekuńczo-wychowawczych.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student zna i rozumie w pogłębionym stopniu problemy i zjawiska pedagogiczne wyjaśniając złożone zależności między nimi szczególnie w zakresie opieki i wychowania	K_W01, K_W08
W02	Student ma pogłębioną wiedzę pedagogiczno-psychologiczną dotyczącą funkcji opieki w rozwoju wychowanka, objaśnia przyczyny niepowodzeń szkolnych oraz trudności w pracy opiekuńczo-wychowawczej	K_W04
W03	Student rozumie w pogłębionym stopniu zasady funkcjonowania instytucji opiekuńczo-wychowawczych.	K_W11, K_W08
W zakresie umiejętności		
U01	Student potrafi dobrać do danej sytuacji trafny sposób postępowania oraz formy i środki szeroko pojętej pracy pedagogicznej w celu udzielenia pomocy, opieki i	K_U02, K_U06, K_U07

	wsparcia różnym podmiotom edukacyjnym.	
U02	Student potrafi kreatywnie rozwiązać problemy pedagogiczne w obszarze funkcji i dysfunkcji środowisk wychowawczych, prognozować skutki podejmowanych działań w tych różnych środowiskach.	K_U06, K_U08
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Student jest gotowy do inicjowania i organizowania aktywności na rzecz środowiska społecznego oraz interesu publicznego, inspirowania działań pedagogicznych w zakresie opieki i wychowania.	K_K03, K_K05

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza jako subdyscyplina pedagogiki. Przedstawiciele pedagogiki opiekuńczej i ich myśli pedagogicznej.
2.	Opieka a wychowanie – rozróżnienie terminologiczne.
3.	Potrzeby rozwojowe i potrzeby stałe wychowanków oraz opieka wychowawcy w tym zakresie
4.	Funkcje opieki w rozwoju wychowanka. Przyczyny niepowodzeń szkolnych. Trudności w pracy opiekuńczo-wychowawczej
5.	Wychowanie opiekuńcze na przykładzie omawianych koncepcji J. Korczaka, A. Makarenki, H. Kofoeda.
6.	Zasady pracy opiekuńczo-wychowawczej. Diagnozowanie stanu aktualnego do programu wychowawczego szkoły. Planowanie pracy opiekuńczo-wychowawczej.
7.	Charakterystyka opiekuna-wychowawcy.
8.	Konspekt zajęć opiekuńczo-wychowawczych

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramowe; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej
- dyskusja dydaktyczna
- analiza indywidualnego przypadku
- praca w grupach

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu i dodatkowymi materiałami;
- przygotowanie prac zaliczeniowych oraz do egzaminu;
- opracowanie zadań śródsesemestralnych
- forma pracy na zaliczenie ćwiczeń: konspekt zajęć o charakterze opiekuńczo-wychowawczym dla dzieci z domu Dziecka (zajęcia wyciszające, uspokajające, relaksujące, wywołujące uśmiech)

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Marynowicz-Hetka E., (2009) *Pedagogika społeczna. Podręcznik akademicki*, Tom I, PWN, Warszawa.
2. Gulczyńska, A., Granosik M. (2014) *Empowerment w pracy socjalnej: praktyka i badania partycypacyjne*. Warszawa Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich.
3. *Praca socjalna wobec wyzwań współczesności. Aspekty teoretyczno-empiryczne i praktyczne*, (2022) M. Wojciechowska, I. Żeber-Dzikowska (red.), Kielce.
4. *Praca socjalna w środowisku i dla środowiska*, (2019), H. Guzy-Steinke, A. Rutkowska (red.), Bydgoszcz.
5. *Pedagogika społeczna – wstępy i kontynuacje*, (2015), E. Marynowicz-Hetka, L. Telka (red.), Łódź.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. *Pedagogika opiekuńcza : perspektywy myślenia o rodzinie*, red. S. Badora, B. Zięba-Kolodziej, Difin, Warszawa 2015.
2. Witkowski L., *Praca socjalna i profesjonalizm pedagogiczny: o zarządzaniu humanistycznym między filozofią edukacji i pedagogiką społeczną*, Wydawnictwo WSEZiNS, Łódź 2010

NETOGRAFIA:

1. Biuro Rzecznika Praw Dziecka: <http://www.brpd.gov.pl/>
2. Serwis Ośrodków Pomocy Społecznej: www.ops.pl

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	Egzamin pisemny, praca pisemna, aktywność na zajęciach
Umiejętności	Egzamin pisemny, praca pisemna, aktywność na zajęciach
Kompetencje	Egzamin pisemny, praca pisemna, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0%-59,99%	60%-74,99%	75%-79,99%	80%-88,99%	89%-94,99%	95%-100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: pedagogika

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: System pomocy społecznej w Polsce

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: II

Forma zaliczenia przedmiotu: wykład – zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład	30	16	6
Ćwiczenia			
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinary (zajęcia synchroniczne)			6
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			4
Praca własna studenta	20	34	
RAZEM	50	50	
Punkty ECTS	2	2	

CELE PRZEDMIOTU:

Zapoznanie z głównymi założeniami polskiego systemu pomocy społecznej. Poznanie celów pomocy społecznej. Poznanie zasad udzielania pomocy społecznej. Poszerzenie wiedzy na temat instytucji/organizacji pomocy społecznej w Polsce. Wprowadzenie w podstawy prawne systemu pomocy społecznej w Polsce.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student zna w stopniu pogłębionym główne założenia polskiego systemu pomocy społecznej w Polsce	K_W03
W02	Student w stopniu pogłębionym opisuje cele pomocy społecznej	K_W08
W03	Student w stopniu pogłębionym zna instytucje i organizacje w obszarze pomocy społecznej	K_W08
W04	Student w stopniu pogłębionym zna podstawy prawne odnoszące się do pomocy społecznej w Polsce	K_W08
W zakresie umiejętności		
U01	Student potrafi wskazać na konkretne zasady i formy udzielania pomocy w kontekście sytuacji beneficjenta	K_U02

W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Student jest świadomy potrzeby doskonalenia swojej wiedzy, jak i umiejętności w zakresie planowania i realizowania pomocy i wsparcia	K_K04

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Polski system pomocy społecznej.
2.	Główne cele pomocy społecznej.
3.	Zasady udzielania pomocy społecznej.
4.	Podział zadań między administrację publiczną.
5.	Jednostki organizacyjne pomocy społecznej w Polsce.
6.	Podstawy prawne w zakresie organizowania i udzielania pomocy społecznej.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramowe; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- wykład
- dyskusja dydaktyczna
- klasyczna metoda problemowa

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami
- przygotowanie się do zaliczenia

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Bojanowska E., Chaczkowski K., Krzyżkowski J., Zdebska E., *Pomoc społeczna. Idea – rozwój – instytucje*, PWN, Warszawa 2022.
2. Grewiński M., *Usługi społeczne we współczesnej polityce społecznej*, Elipsa Dom wydawniczy, Warszawa 2021.
3. Kruk A., *Instytucje społeczne – organizacja, zarządzanie, wybrane aspekty prawne i gospodarcze*, APS, Warszawa 2010.
4. *Współczesne wyzwania i dylematy systemu pomocy społecznej w Polsce : ujęcie interdyscyplinarne*, red. E. Reczek, M. Kapuścińska, Wydawnictwo Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi, Łódź 2024.
5. Maciejko W., *Instytucje pomocy społecznej*, Wydawnictwo Prawnicze Lexis Nexis, Warszawa 2009.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Hill M., *Polityka społeczna we współczesnym świecie. Analiza porównawcza*, Difin, Warszawa 2010.
2. *Metody i techniki pracy z osobami starszymi z chorobami otępiennymi i ich rodzinami*, red. E. Grudzińska, Difin, Warszawa 2022.
3. Kropotkin P., *Pomoc wzajemna jako czynnik rozwoju*, Biblioteka Klasyków Anarchizmu, Poznań 2006.
4. Salustowicz P., *Pomoc społeczna w wybranych krajach Unii Europejskiej*, Instytut Rozwoju Służb Społecznych, Warszawa 2009.
5. Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (tekst jednolity Dz.U. z 2021, poz.2268 ze zmianami).
6. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r. (Dz.U. z 2022, poz.447 z późn. zm).
7. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz.U. z 2018, poz.734).
8. Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz.U. z 2021, poz. 893).

9. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 listopada 2010 r. w sprawie wzoru kontraktu socjalnego (Dz.U. z 2010, poz. 1439).
10. Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 21 października 2005 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowego sposobu działania w sprawach przyjęcia do domu pomocy społecznej oraz wypisania z domu pomocy społecznej osoby chorej psychicznie i upośledzonej umysłowo (Dz.U. 2005 nr 219 poz. 1871).

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	Praca pisemna, aktywność na zajęciach
Umiejętności	Praca pisemna, aktywność na zajęciach
Kompetencje	Aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0%-59,99%	60%-74,99%	75%-79,99%	80%-88,99%	89%-94,99%	95%-100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: pedagogika

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: III

Forma zaliczenia przedmiotu: wykład – egzamin, ćwiczenia – zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład	30	16	6
Ćwiczenia	30	16	6
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinary (zajęcia synchroniczne)			12
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			8
Praca własna studenta	65	93	
RAZEM	125	125	
Punkty ECTS	5	5	

CELE PRZEDMIOTU:

Poznanie pojęć z zakresu psychologii klinicznej dzieci i młodzieży. Wyposażenie studentów w wiedzę z zakresu zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania. Ukazanie relacji między oddziaływaniem czynników biologicznych, psychologicznych i społecznych w powstawaniu zaburzeń psychicznych. Rozwijanie umiejętności zapobiegania zaburzeniom w funkcjonowaniu człowieka. Poznanie zagadnień dotyczących współpracy psychologa i pedagoga w zakresie diagnozy, terapii i profilaktyki rozwoju psychicznego (poznawczego, emocjonalnego i społecznego)

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Posiada pogłębioną wiedzę na temat najczęściej występujących zaburzeń dzieci i młodzieży	K_W04, K_W07, K_W08
W02	Zna w stopniu pogłębionym sposoby zapobiegania wybranym dysfunkcjom psychicznym u dzieci i młodzieży	K_W04, K_W09, K_W10
W03	Zna w stopniu pogłębionym metody pracy pedagogicznej, w tym terapeutycznej i wspierającej funkcjonowanie dzieci młodzieży z zaburzeniami natury psychicznej	K_W05, K_W08, K_W09
W zakresie umiejętności		
U01	Potrafi sprawnie posługiwać się wybranymi koncepcjami teoretycznymi i odnosząc się do nich projektuje oraz planuje praktyczne działania mające na	K_U01, K_U02, K_U07

	celu wsparcie podopiecznych z problemami psychologicznymi	
U02	Posiada umiejętność rozpoznawania symptomów i objawów problemów zaburzeń u dzieci i młodzieży oraz wskazać odpowiednie instytucje zajmujące się diagnozą i terapią	K_U02, K_U06, K_U08
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Odnacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania oraz ich skutki, czuje się odpowiedzialny wobec ludzi, dla których dobra stara się działać, wyraża taką postawę w środowisku specjalistów pośrednio modeluje to podejście wśród innych	K_K03, K_K06

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Relacje między pedagogiką, pedagogiką specjalną a psychologią kliniczną.
2.	Obszar, przedmiot i zadania psychologii klinicznej
3.	Biologiczne i psychospołeczne uwarunkowania zaburzeń (środowisko rodzinne, przedszkolne, szkoła).
4.	Charakterystyka wybranych zaburzeń dzieci i młodzieży: ADHD, zaburzenia zachowani i odżywiania, specyficzne zaburzenia umiejętności szkolnych, zaburzenia emocjonalne
5.	Całościowe zaburzenia rozwojowe: niepełnosprawność intelektualna, autyzm. Najczęstsze zaburzenia emocjonalne okresu wczesnego dzieciństwa (zaburzenia snu, łaknienia, nadmierna lękliwość i agresywność) a współczesne teorie przywiązania (czynniki ryzyka zaburzeń więzi emocjonalnych) i skutki dla rozwoju emocjonalnego i społecznego. Reakcje nerwicowe u dzieci np. tiki, jękanie, moczenie nocne, mutyzm a problemy pedagogiczne. Problemy dzieci z zespołem nadpobudliwości psychoruchowej (ADHD), z dysleksją rozwojową – grupy ryzyka trudności i niepowodzeń szkolnych. Odmowa chodzenia do szkoły (fobia szkolna) jako czynnik ujemnie wpływający na rozwój ucznia.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramatyczne; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- wykład
- wykład konwersatoryjny
- dyskusja dydaktyczna
- analiza indywidualnego przypadku

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami
- przygotowanie prac zaliczeniowych
- przygotowanie się do egzaminu

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Butcher J. N., Hooley J. M., Mineka S., *Psychologia zaburzeń : DSM–5*, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Sopot 2023.
2. *Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży*, red. I. Grzegorzewska, L. Cierpiałkowska, A. R. Borkowska, PWN, Warszawa 2020.
3. *Psychologia kliniczna*, red. L. Cierpiałkowska, H. Sęk, PWN, Warszawa 2020.
4. Mihilewicz S., *Dziecko z trudnościami w rozwoju*, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2005.

5. Sęk H., *Psychologia kliniczna*, PWN, Tom 1 i 2, Warszawa 2008.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Carr A., *Depresja i próby samobójcze młodzieży. Sposoby przeciwdziałania i reagowania*, Wyd.GWP, Gdańsk 2004.
2. *Psychologia zdrowia dzieci i młodzieży : perspektywa kliniczna*, red. W. Pilecka, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2011.
3. Bramham J., *Psychoterapia poznawczo-behawioralna ADHD nastolatków i dorosłych. Praktyczny przewodnik po terapii*, PWN, Warszawa 2023.
4. Supińska E., *Pierwsza pomoc psychologiczna : Jak wspierać osoby w kryzysie psychicznym?*, PWN, Warszawa 2024.
5. Kazadin A.E., Weisz J.R., *Psychoterapia dzieci i młodzieży*, Wyd. UJ, Kraków 2006.
6. Pentecost D., *Wychować dziecko z ADD i ADHD*, Wyd. Fraszka Edukacyjna, Warszawa 2005.

NETOGRAFIA:

1. <http://www.youtube.com/watch?v=gXLuloYg3a4>
2. <http://www.youtube.com/watch?v=gjkrSfdz64Q>
3. <http://www.youtube.com/watch?v=DtA8h7p-jmU>
4. <http://www.youtube.com/watch?v=tZkBXqZUIY>

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

Efekt uczenia się	Metoda weryfikacji efektów uczenia się
Wiedza	Egzamin pisemny, praca pisemna, aktywność na zajęciach
Umiejętności	Egzamin pisemny, praca pisemna, aktywność na zajęciach
Kompetencje	Aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0%-59,99%	60%-74,99%	75%-79,99%	80%-88,99%	89%-94,99%	95%-100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: pedagogika

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Psychologia wychowawczo-społeczna

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: III

Forma zaliczenia: projekt – zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			
Ćwiczenia			
Projekt	60	32	12
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinary (zajęcia synchroniczne)			12
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			8
Praca własna studenta	65	93	
RAZEM	125	125	
Punkty ECTS	6	6	

CELE PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z procesami zachodzącymi w grupie. Poznanie struktury i dynamiki procesu wychowawczego jako procesu społecznego. Ukazanie klasy szkolnej jako małej grupy społecznej i poznanie jej dynamiki. Rozwijanie umiejętności obserwacji i interpretacji złożonych zjawisk społecznych.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Ma pogłębioną wiedzę o rodzajach relacji społecznych, strukturach i instytucjach życia społecznego	K_W03, K_W07, K_W08
W02	Ma pogłębioną wiedzę na temat procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego, ich prawidłowości i zakłóceń	K_W01, K_W07, K_W10
W03	Rozpoznaje i analizuje w pogłębionym stopniu wychowanie od innych rodzajów wpływu społecznego, wyjaśnia znaczenie świadomego kształtowania prawidłowych relacji społecznych w klasie szkolnej	K_W01, K_W03, K_W06, K_W08
W04	Analizuje w sposób pogłębiony różne modele wychowania i uwarunkowania efektów wychowania	K_W01, K_W03, K_W06

W zakresie umiejętności		
U01	Dokonuje obserwacji i interpretacji złożonych zjawisk społecznych, analizuje ich powiązania z różnymi obszarami działalności pedagogicznej	K_U01, K_U06, K_U08
U02	Ma rozwinięte umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej	K_U02, K_U08, K_U09, K_U11
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących działania pedagogiczne i zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie.	K_K01, K_K03, K_K06

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Przedmiot społecznej psychologii wychowawczej. Relacje pomiędzy wpływem społecznym a wychowaniem.
2.	Specyfika uczenia się społecznego w grupie. Relacja uczeń –nauczyciel.
3.	Problematyka motywacji w wybranych koncepcjach psychologicznych.
4.	Specyfika interakcji wychowawczej i dynamika zjawiska. Rodzaje interakcji: podmiotowa, quasi-podmiotowa i przedmiotowa.
5.	Charakterystyka środowisk wychowawczych.
6.	Szkoła jako środowisko społeczne. Umieszczenie i znaczenie roli ucznia, nauczyciela i rodzica – w oparciu o interakcyjny model relacji szkolnych. Relacje rówieśnicze w klasie szkolnej. Role i normy grupowe, czynniki wpływające na społeczną spójność klasy. Zjawisko przywództwa edukacyjnego.
7.	Błędy wychowawcze oraz ich psychologiczne i społeczne następstwa.
8.	Zaburzenia zachowań społecznych dzieci i młodzieży. Charakterystyka uwarunkowania, profilaktyka.
9.	Proces komunikacji pomiędzy dziećmi a dorosłymi w procesie wychowania.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramowe; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- metoda projektowa
- dyskusja dydaktyczna
- praca w grupach
- rozwiązywanie zadań problemowych

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami
- przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Aronson E., *Człowiek istota społeczna*, PWN, Warszawa 2020.
2. Przetacznik-Gierowska M., Włodarski Z., *Psychologia wychowawcza*, t. 1-2, PWN, Warszawa 2014.
3. Gordon T., *Wychowanie bez porażek*, Instytut Wyd. PAX, Warszawa 2014.
4. Strelau J., *Psychologia*, t. 3. *Podstawy psychologii stosowanej*, GWP, Gdańsk 2018.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Mietzel G., *Psychologia kształcenia. Praktyczny podręcznik dla pedagogów i nauczycieli*, GWP, Gdańsk 2003.
2. Faber A., Mazlish E., *Jak mówić, żeby dzieci nas słuchały. Jak słuchać, żeby dzieci do nas mówiły*, Wydawnictwo Media Rodzina, Poznań 2013.
3. Petlak E., *Klimat szkoły, klimat klasy*, Żak, Warszawa 2007.

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	Projekt, aktywność na zajęciach
Umiejętności	Projekt, aktywność na zajęciach
Kompetencje	Projekt, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0%-59,99%	60%-74,99%	75%-79,99%	80%-88,99%	89%-94,99%	95%-100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: pedagogika

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Psychologiczne podstawy niepowodzeń szkolnych

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: III

Forma zaliczenia przedmiotu: wykład – zaliczenie, ćwiczenia – zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład	30	16	6
Ćwiczenia	30	16	6
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinary (zajęcia synchroniczne)			12
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			8
Praca własna studenta	65	93	
RAZEM	125	125	
Punkty ECTS	5	5	

CELE PRZEDMIOTU:

Wyposażenie studentów w wiedzę z zakresu złożonej etiologii przyczyn niepowodzeń szkolnych. Poznanie kluczowych różnic merytorycznych pomiędzy pojęciami: trudności w nauce i niepowodzenia szkolne. Kształtowanie krytycznej postawy wobec posługiwania się atrybucjami dyspozycyjnymi jako przyczynami niepowodzeń szkolnych. Ukazanie niepowodzeń szkolnych jako procesu charakteryzującego się wyraźną dynamiką w czasie.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Opisuje w sposób pogłębiony niepowodzenia szkolne jako proces charakteryzujący się dynamiką w czasie	K_W01, K_W04, K_W08
W02	Wyjaśnia i porównuje w sposób pogłębiony modele przyczyn niepowodzeń szkolnych i wykazuje ich komplementarność	K_W01, K_W02, K_W05
W03	Identyfikuje i porządkuje w sposób pogłębiony różnorodne obszary przyczyn niepowodzeń szkolnych i kryteria ich klasyfikacji	K_W01, K_W04, K_W06
W04	Wykazuje w stopniu pogłębionym czynniki chroniące przed niepowodzeniami szkolnymi.	K_W04, K_W07, K_W08

W zakresie umiejętności		
U01	Stawia hipotezy dotyczące złożonych przyczyn niepowodzeń szkolnych	K_U01, K_U05, K_U06
U02	Analizuje i dokonuje obserwacji pogłębionej w zakresie środowiska wychowawczo-edukacyjnego dziecka pod względem czynników ryzyka i czynników chroniących.	K_U02, K_U06, K_U08
U03	Wskazuje praktyczne korzyści wynikające z systemowej diagnozy przyczyn niepowodzeń szkolnych	K_U03, K_U06, K_U07
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Tworzy i rozwija wzory właściwego postępowania w środowisku życia i pracy.	K_K01, K_K03, K_K06

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Zasadnicze merytoryczne różnice pomiędzy pojęciem: trudności w nauce a pojęciem niepowodzeń szkolnych. Szerokie rozumienie pojęcia „niepowodzeń szkolnych”. Niepowodzenia szkolne jako proces. Charakterystyczne fazy tego procesu. Kryteria rodzajów niepowodzeń szkolnych i ich klasyfikacja
2.	Wybrane modele wyjaśniania przyczyn niepowodzeń szkolnych. Model rozwojowy, model środowiskowy, model neuropsychologiczny i model wielowymiarowy. Wzajemne uzupełnianie się modeli wyjaśniania przyczyn niepowodzeń szkolnych. Czynniki indywidualne stanowiące przyczyny niepowodzeń szkolnych. Zachowania Typu A; Cechy temperamentu dziecka (Koncepcja Interakcyjna A. Thomasa i S. Chess – pojęcie dzieci „łatwych” i „trudnych”)
3.	Czynniki środowiskowe stanowiące przyczyny niepowodzeń szkolnych. System motywacyjny w środowisku rodzinnym i szkolnym. „Wyczołowana bezradność”. Wypalenie zawodowe nauczycieli
4.	Problem złożonej etiologii niepowodzeń szkolnych dzieci i młodzieży. Czynniki przezwyciężenia niepowodzeń szkolnych. Teoria inteligencji wielorakiej T. Gardnera. System motywacyjny w środowisku rodzinnym i szkolnym

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramowe; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- wykład konwersatoryjny
- dyskusja dydaktyczna
- analiza indywidualnego przypadku
- burza mózgów
- rozwiązywanie zadań problemowych

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu i dodatkowymi materiałami;
- przygotowanie prac zaliczeniowych
- przygotowanie do zaliczenia

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Bragdon Alen D., Gamon D., *Kiedy mózg pracuje inaczej. ADHD – alkoholizm – autyzm – deja vu – dysleksja – leworęczność – słuch absolutny – pamięć fotograficzna, zaburzenie afektywne – synestezja*, GWP, Gdańsk 2004.
2. Krasowicz-Kupis G., *Nowa psychologia dysleksji*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2020.
3. Kościelska M., *Psychologia kliniczna dziecka*, [w:] J. Strelau, *Psychologia. Podręcznik akademicki*, GWP, Gdańsk 2018.
4. Sędek G., *Psychologia kształcenia*, [w:] J. Strelau, *Psychologia. Podręcznik akademicki*, GWP, Gdańsk 2018.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. *Jakość kształcenia i niepowodzenia szkolne*, red. K. Denek i in., Oficyna Wydawnicza Humanitas, Sosnowiec 2015.
2. Janke A. W., *Transformacja w stosunkach rodziny i szkoły na przełomie XX i XXI wieku*, Wydawnictwo Akademii Bydgoskiej im. Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz 2012.
3. Werning R., Lütje-Klose B., *Pedagogika trudności w uczeniu się*, GWP, Gdańsk 2009.

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

Efekt uczenia się	Metoda weryfikacji efektów uczenia się
Wiedza	Zadania domowe, aktywność na zajęciach
Umiejętności	Zadania domowe, aktywność na zajęciach
Kompetencje	Zadania domowe, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0%-59,99%	60%-74,99%	75%-79,99%	80%-88,99%	89%-94,99%	95%-100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: pedagogika

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Metody pracy socjalnej

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: IV

Forma zaliczenia przedmiotu: wykład – zaliczenie, ćwiczenia – zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład	45	24	9
Ćwiczenia	30	16	6
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinary (zajęcia synchroniczne)			15
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			10
Praca własna studenta	100		135
RAZEM	175		175
Punkty ECTS	7		7

CELE PRZEDMIOTU:

Zapoznanie z problematyką pracy socjalnej (m.in. historia pracy socjalnej, formy pracy socjalnej). Wyposażenie w wiedzę na temat teoretyczno-praktycznych podstaw pracy socjalnej i pomocy społecznej. Poznanie zasad, form i etapów pracy socjalnej. Rozwijanie wiedzy i umiejętności z zakresu metod i narzędzi pracy socjalnej. Poznanie technik zbierania danych o podopiecznym. Poznanie specyfiki warsztatu pracownika socjalnego. Poznanie instytucji pomocy społecznej oraz charakteryzowanie ich działalności. Poznanie wybranych informacji z zakresu prawnych aspektów pracy socjalnej w Polsce.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Charakteryzuje w pogłębionym stopniu zasady i formy pracy socjalnej	K_W01, K_W09
W02	Opisuje w pogłębionym stopniu metodyczne postępowanie podczas pracy nad kontraktem socjalnym	K_W05, K_W08
W03	Zna w pogłębionym stopniu rodzaje metod pracy socjalnej i jej narzędzia (wywiad środowiskowy, kontrakt socjalny)	K_W05, K_W08
W04	Charakteryzuje oraz zna w pogłębionym stopniu teoretyczne podstawy wykorzystania metody indywidualnego przypadku, metody pracy grupowej oraz metody organizowania środowiska	K_W01, K_W04, K_W05

W05	Charakteryzuje w pogłębionym stopniu diagnozę społeczną jako kategorię pracy socjalnej	K_W04, K_W07, K_W08
W06	Charakteryzuje w pogłębionym stopniu pojęcie <i>empowerment</i> w pracy socjalnej	K_W09
W07	Zna w pogłębionym stopniu specyfikę warsztatu pracownika socjalnego	K_W08, K_W11
W08	Posiada pogłębioną wiedzę dotyczącą zasad porozumiewania się, rozwiązywania konfliktów i problemów, mediacji, negocjacji	K_W07, K_W09
W09	Wskazuje w pogłębionym stopniu instytucje pomocy społecznej oraz charakteryzuje ich działalność	K_W08, K_W11
W zakresie umiejętności		
U01	Potrafi prowadzić dokumentację pracy pracownika socjalnego	K_U01, K_U02, K_U04
U02	Posiada umiejętności w pracy socjalnej (efektywnego porozumiewania się, rozwiązywania konfliktów i problemów, mediacji, negocjacji)	K_U02, K_U08
U03	Posiada umiejętności z zakresu diagnozowania i kompensacji obszarów nierówności społecznych	K_U02, K_U06, K_U08
U04	Potrafi wykorzystać metody i narzędzia pracy pracownika socjalnego w warsztacie pedagoga	K_U02, K_U07, K_U12
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Jest gotów do tworzenia i rozwijania wzorów właściwego postępowania pedagoga oraz podejmowania inicjatywy.	K_K01, K_K03, K_K06

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Praca socjalna – charakterystyka usługi, jej cele i zasady. Jakie znaczenie ma kontraktowanie w pracy socjalnej?
2.	Zasady konstruowania planów pomocowych. Jaką rolę w pracy pracownika socjalnego pełni diagnoza?
3.	Na jakie trudności może natknąć się pracownik socjalny w tzw. kontakcie diagnostycznym?
4.	Zadania pracownika socjalnego w zakresie wspierania rodziny w zaspokajaniu potrzeb jej członków.
5.	Rola pracownika socjalnego w procesie przeciwdziałania sieroctwu społecznemu, przeciwdziałania marginalizacji i wykluczeniu społecznemu.
6.	Techniki i narzędzia zbierania danych o podopiecznym wykorzystywane przez pracowników socjalnych.
7.	Metody, techniki i modele pracy socjalnej z jednostką i grupą.
8.	Plan pomocowy, kontrakt socjalny w praktyce
9.	Opracowanie programu pracy grupowej i prowadzenie grupy wg konspektu zajęć

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramowe; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- wykład
- dyskusja dydaktyczna
- metoda problemowa
- praca w grupach

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami
- przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Grewiński M., Krzyszkowski J., *Współczesne tendencje w pomocy społecznej i pracy socjalnej*, Wydawnictwo Naukowe Instytutu Technologii Eksploatacji, Radom 2011.
2. Kanios A., *Praca socjalna. Zagadnienia teoretyczne i metodyczne*, Wyd. UMCS, Lublin 2014.
3. Kanios A., *Praca socjalna z rodziną problemową – perspektywa metodyczna*, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2016.
4. Kłos A., *Kontrakt socjalny w teorii i w praktyce*, Centrum AV, Częstochowa 2011.
5. Gulczyńska, A., Granosik M., *Empowerment w pracy socjalnej: praktyka i badania partycypacyjne*, Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich. Warszawa 2014.
6. *Praca socjalna wobec wyzwań współczesności. Aspekty teoretyczno-empiryczne i praktyczne*, M. Wojciechowska, I. Żeber-Dzikowska (red.), Kielce 2022.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Flaszynska E., *Bezrobocie, bezrobotny, praca socjalna*, Difin, Warszawa 2019.
2. *Kompetencje pracowników socjalnych : warsztaty*, red. E. Grudzińska, Difin, Warszawa 2021.
3. Felczak J., *Praca socjalna z więźniami i ich rodzinami*, Difin, Warszawa 2020.
4. Krasiejko I., *Rodzina z dziećmi, rodzina dysfunkcyjna : pedagogika, praca socjalna, terapia*, Difin, Warszawa 2019.

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

Efekt uczenia się	Metoda weryfikacji efektów uczenia się
Wiedza	Kolokwium, praca pisemna, aktywność na zajęciach
Umiejętności	Kolokwium, praca pisemna, aktywność na zajęciach
Kompetencje	Aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0%-59,99%	60%-74,99%	75%-79,99%	80%-88,99%	89%-94,99%	95%-100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: pedagogika

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Pedagogika ulicy

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: IV

Forma zaliczenia przedmiotu: ćwiczenia – zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			
Ćwiczenia	30	16	6
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinary (zajęcia synchroniczne)			6
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			4
Praca własna studenta	45	59	
RAZEM	75	75	
Punkty ECTS	3	3	

CELE PRZEDMIOTU:

Wprowadzenie w założenia pedagogiki ulicy.

Zapoznanie z metodami i formami pracy w obszarze pedagogiki ulicy – warsztat pracy pedagoga ulicy.

Zapoznanie z kompendium wiedzy na temat instytucjonalnego wsparcia w obszarze pedagogiki ulicy.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Zna w pogłębionym stopniu założenia pedagogiki ulicy	K_W01, K_W05, K_W03
W02	Charakteryzuje w pogłębionym stopniu zjawisko dziecka ulicy w kontekście funkcjonowania w rodzinie, w szkole, w grupie rówieśniczej	K_W04, K_W07, K_W08
W03	Wskazuje w pogłębionym stopniu na organizacje prowadzące działania w obszarze pedagogiki ulicy	K_W08, K_W11
W04	Charakteryzuje w pogłębionym stopniu kompetencje profesjonalne i osobiste pedagoga ulicy	K_W05, K_W11
W zakresie umiejętności		
U01	Potrafi wskazać na sposoby pozyskiwania środków finansowych na działania profilaktyczne w obszarze pedagogiki ulicy	K_U02, K_U04, K_U12

U02	Potrafi ocenić przydatność wybranych technik pracy w obszarze pedagogiki ulicy	K_U02, K_U06, K_U07
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań wychowawczych, edukacyjnych i opiekuńczych i potrzebie doskonalenia własnych kompetencji zawodowych.	K_K04, K_K05, K_K06

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Założenia pedagogiki społecznej w kontekście pedagogiki ulicy
2.	Ulica jako przestrzeń dziecka
3.	Charakterystyka dziecka na ulicy w kontekście funkcjonowania w rodzinie, w szkole, w grupie rówieśniczej – diagnoza zjawiska
4.	Warsztat pracy pedagoga ulicy – metoda streetworkingu. Kompetencje profesjonalne i osobiste pedagoga ulicy
5.	Sposoby i formy pozyskiwania środków finansowych na projekty streetworkingowe
6.	Organizacje i instytucje pracujące metodą streetworkingu z dziećmi ulicy
7.	Przegląd wybranych projektów edukacyjnych do pracy wychowawczej z wykorzystaniem streetworkingu

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramowe; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- wykład konwersatoryjny
- dyskusja dydaktyczna

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami
- przygotowanie się do zaliczenia

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Bernasiewicz M., *Metodyka pracy wychowawcy podwórkowego wśród dzieci ulicy* [w:] *Resocjalizacja w stronę środowiska otwartego* red. Konopczyński, M., Pospiszyl, I., Warszawa 2007.
2. Konopczyński M., *Pedagogika resocjalizacyjna w stronę działań kreujących*, Kraków 2014.
3. Michel M., *Streetworking. Aspekty teoretyczne i praktyczne*, WUJ, Kraków 2011.
4. Sokołowska J., *Dzieci ulicy : tożsamość i zmiana*, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2021.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Chańko A., *Praca uliczna, jako forma prewencji społecznej, Streetworking w środowisku lokalnym* [w:] Urban B., Konopczyński M., *Profilaktyka i probacja w środowisku lokalnym*, Kraków 2012.
2. Kamińska K., *Miejskie opowieści, pedagogiczne narracje przestrzeni*, Wrocław 2010,
3. Kamińska K., *Miejskie wojny, pedagogiczne dyskursy przestrzeni*, Wrocław 2010.
4. Kowalczyk J., *Rewitalizacja społeczna, współpraca międzysektorowa, streetworking: refleksje wokół realizacji pilotażowego programu rewitalizacji społecznej „Pod parasolem Kazimierza”*, Kraków 2012.
5. Kurzeja A., *Dzieci ulicy, profilaktyka zagrożeń*, Kraków Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 2010.
6. Szluz B., *Streetworking jako nowa forma interwencji i pracy z osobami wykluczonymi społecznie*, SEMINARE t. 35, 2014, nr 2.

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	Kolokwium, aktywność na zajęciach
Umiejętności	Kolokwium, aktywność na zajęciach
Kompetencje	Kolokwium, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0%-59,99%	60%-74,99%	75%-79,99%	80%-88,99%	89%-94,99%	95%-100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: pedagogika

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Podstawy pedagogiki resocjalizacyjnej

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: IV

Forma zaliczenia przedmiotu: wykład – zaliczenie, ćwiczenia – zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład	45	24	9
Ćwiczenia	15	8	3
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinary (zajęcia synchroniczne)			12
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			8
Praca własna studenta	90	118	
RAZEM	150	150	
Punkty ECTS	6	6	

CELE PRZEDMIOTU:

Rozwinięcie wiedzy dotyczącej aksjomatycznych i teoretycznych podstaw współczesnej teorii i praktyki resocjalizacyjnej. Zapoznanie się z czynnikami patologizującymi proces socjalizacji oraz wychowania dzieci i młodzieży. Pogłębienie wiedzy na temat uwarunkowań skutecznej profilaktyki i resocjalizacji.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Zna w stopniu pogłębionym uwarunkowania skutecznej profilaktyki i resocjalizacji z uwzględnieniem teorii i praktyki pedagogicznej.	K_W01, K_W05, K_W08, K_W09
W02	Zna i rozumie w stopniu pogłębionym pedagogiczne aspekty resocjalizacji w wymiarze klasycznym oraz współczesnym.	K_W02, K_W06, K_W07, K_W10
W zakresie umiejętności		
U01	Posiada umiejętności identyfikowania czynników patologizujących proces socjalizacji oraz wychowania dzieci i młodzieży.	K_U01, K_U06, K_U08
U02	Potrafi korzystać z prawno-społecznych narzędzi przeciwdziałania przestępczości dzieci i młodzieży.	K_U02, K_U03, K_U04, K_U07

W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Ma ukształtowane postawy społeczne zorientowane na przeciwdziałanie konsekwencjom szkodliwych społecznie czynów oraz jest gotów do krytycznej oceny oddziaływań resocjalizacyjnych.	K_K01, K_K03, K_K05, K_K06

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Pedagogika resocjalizacyjna w systemie nauk humanistycznych i społecznych. Przedmiot i zakres pedagogiki resocjalizacyjnej. Relacje pedagogiki resocjalizacyjnej z innymi dziedzinami wiedzy. Prakseologiczny charakter pedagogiki resocjalizacyjnej. Rys historyczny koncepcji resocjalizacyjnych w Europie i USA. Rozwój pedagogiki resocjalizacyjnej w Polsce
2.	Teoretyczne podstawy oddziaływania resocjalizującego. Kontrowersje wokół pojęcia resocjalizacji. Procedury i metody oddziaływań resocjalizacyjnych. Hormistyczna koncepcja resocjalizacji. Psychodynamiczna perspektywa oddziaływań resocjalizacyjnych. Podejście behawiorystyczne w resocjalizacji
3.	Problematyka nieprzystosowania społecznego dzieci i młodzieży. Pojęcie nieprzystosowania społecznego. Charakterystyka przejawów nieprzystosowania społecznego. Typologia nieprzystosowania społecznego w ujęciu T. Achenbacha. Typy i stadia nieprzystosowania społecznego w ujęciu Cz. Czapówa. Psychospołeczne i pedagogiczne konsekwencje nieprzystosowania społecznego dzieci i młodzieży
4.	Biopsychiczne i środowiskowe uwarunkowania nieprzystosowania społecznego. Osobowościowe determinanty zaburzeń w zachowaniu społecznym. Rola grup rówieśniczych w etiologii zaburzonych zachowań społecznych. Rodzinne uwarunkowania nieprzystosowania społecznego. Uczeń nieprzystosowany społecznie w szkole. Zachowania agresywne dzieci i młodzieży
5.	Uwarunkowania skutecznej profilaktyki i resocjalizacji – wybrane problemy. Zróżnicowanie oddziaływań resocjalizacyjnych. Wybrane zagadnienia z ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich. Instytucjonalne formy resocjalizacji nieletnich. Resocjalizacyjne walory mediacji. Streetworking w systemie profilaktyki zachowań patologicznych społecznie dzieci i młodzieży
6.	Wprowadzenie do pedagogiki penitencjarnej. Dynamika i struktura przestępczości kobiet i mężczyzn. Idea i praktyka kary pozbawienia wolności. Organizacja i zasady działania współczesnego więziennictwa w Polsce. Psychospołeczne i medyczne konsekwencje izolacji więziennej. Przemiany współczesnej podkultury więziennej.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramowe; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- wykład
- analiza indywidualnego przypadku
- dyskusja dydaktyczna

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami
- przygotowanie się do zaliczenia

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Siemionow J., *Resocjalizacja młodzieży niedostosowanej społecznie jako proces wspierania rozwoju psychospołecznego oraz kształtowania potencjałów*, Difin, Warszawa 2022.
2. Kranc M., *Metodyka procesu resocjalizacji w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych*, Impuls, Kraków 2018.
3. Pospiszyl I., Szczepanik R., *Zachowania dewiacyjne nieletnich dziewcząt i kobiet*, Łódź 2007.
4. *Współczesne modele i strategie resocjalizacji*, red. R. Opora, R. Breska, J. Jezierska, M. Piechowicz, Difin, Warszawa 2017.
5. Urban B., Stanik J., *Resocjalizacja*, Tom I, II, PWN, Warszawa, 2008.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. *Resocjalizacja w doświadczeniach praktyków*, red. E. Mazur, Wszechnica Świętokrzyska, Kielce 2017.
2. Kozłowski P., Stasiak K., *Ośrodek kuratorski : ujęcie prawne, organizacyjne i metodyczne*, Biuro Rzecznika Praw Dziecka, Warszawa 2018.

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

Efekt uczenia się	Metoda weryfikacji efektów uczenia się
Wiedza	Kolokwium, aktywność na zajęciach
Umiejętności	Kolokwium, aktywność na zajęciach
Kompetencje	Aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0%-59,99%	60%-74,99%	75%-79,99%	80%-88,99%	89%-94,99%	95%-100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: pedagogika

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Podstawy pracy pedagoga szkolnego

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: IV

Forma zaliczenia przedmiotu: projekt – zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			
Ćwiczenia			
Projekt	60	32	12
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinary (zajęcia synchroniczne)			12
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			8
Praca własna studenta	65	93	
RAZEM	125	125	
Punkty ECTS	5	5	

CELE PRZEDMIOTU:

Wyposażenie studentów w wiedzę i umiejętności z zakresu wyboru i dostosowania określonych metod i form pracy pedagoga do potrzeb wychowanka. Pogłębienie wiedzy na temat prowadzenia diagnozy pedagogicznej oraz umiejętności prowadzenia rozmowy mającej na celu przezwyciężanie określonych trudności wychowawczych i edukacyjnych dzieci i młodzieży. Wypracowanie własnego warsztatu pracy pedagoga szkolnego.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu wybrane metody pracy pedagoga szkolnego.	K_W01, K_W05, K_W08
W02	Potrafi wymienić i scharakteryzować w sposób pogłębiony modele postępowania diagnostycznego.	K_W04, K_W05, K_W07
W03	Zna w pogłębionym stopniu podstawy prawne i organizacyjne pracy pedagoga szkolnego.	K_W03, K_W11, K_W08
W zakresie umiejętności		
U01	Dostrzega oraz samodzielnie rozwiązuje złożone problemy praktyczne z zakresu pracy pedagoga szkolnego z wykorzystaniem wybranych metod.	K_U01, K_U02, K_U03

U02	Potrafi odpowiednio wybrać i wdrożyć metody i formy pracy pedagoga szkolnego, odpowiednio do danej sytuacji.	K_U02, K_U06, K_U07
U03	Potrafi diagnozować i projektować szeroko pojęte działania pomocowe.	K_U08, K_U06, K_U12
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Jest wrażliwy na problemy podopiecznych i gotowy do rozwijania wzorów właściwego postępowania w pracy pedagoga.	K_K01, K_K03, K_K05
K02	Postępuje zgodnie z etyką nauczyciela-wychowawcy i jest gotów do szerzenia etosu zawodu pedagoga.	K_K02, K_K06

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Podstawy prawne i organizacyjne pracy pedagoga szkolnego.
2.	Współpraca rodziny i szkoły – podstawą oddziaływań wychowawczych. Współczesne formy i metody współpracy rodziny i szkoły.
3.	Problemy edukacyjne we współczesnej szkole. Sposoby rozwiązywania złożonych problemów pedagogicznych.
4.	Poradnictwo wychowawcze pedagoga szkolnego, jako forma pomocy uczniom, nauczycielom i rodzicom.
5.	Funkcja założona pracy pedagoga szkolnego. Teoretyczno-metodyczne podstawy warsztatu pracy pedagoga szkolnego.
6.	Diagnoza pedagogiczna, jej zakres i funkcje w pracy pedagoga szkolnego. Diagnoza sytuacji rodzinnej i szkolnej ucznia.
7.	Metodyczny warsztat pracy pedagoga szkolnego.
8.	Funkcje komunikacji interpersonalnej. Rozmowa pedagoga szkolnego jako metoda oddziaływania wychowawczego. Terapeutyczna funkcja rozmowy.
9.	Pedagog szkolny jako jeden z elementów wsparcia w pracy dydaktyczno-wychowawczej z uczniem i rodziną.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramowe; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- metoda projektowa
- analiza indywidualnego przypadku

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?):

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami
- przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Domagała-Kręcioch A., *Pedagog szkolny. Homo viator w labiryncie życia szkolnego*, Impuls, Kraków 2021.
2. Koszyk I., Ogonowski B., Śliwa S., *Szkoła wobec wyzwań współczesnej edukacji. Role i zadania pedagoga, psychologa, wychowawcy*, Impuls, Kraków 2018.
3. Lewandowska-Kidoń T., Kalinowska-Witek B., *Rola pedagoga szkolnego w szkolnym systemie pomocy psychologiczno-pedagogicznej*, UMCS, Lublin 2016.
4. Łukasik J. M., Jagielska K., Solecki R., *Nauczyciel, wychowawca, pedagog. Szkolne wyzwania*, Jedność, Kielce 2013.
5. Szczurkowska J., Mazur A., *Wokół roli i zadań pedagoga i psychologa w szkole, w szkolnym systemie pomocy psychologiczno-pedagogicznej*, UMCS, Lublin 2013.
6. Rozporządzenie MEN z dnia 3 sierpnia 2018 r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli:

pedagogów psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1601).

7. Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017 r., poz. 1591 z późn. zm.).
8. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 967 z późn. zm.).
9. Rozporządzenie MEN z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji (Dz. U. z 2017 r., poz. 1646).

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Dieter A., *Sztuka przekonywania do własnych racji. Retoryka i komunikacja*, Impuls, Kraków 2008.
2. Dudzikowa M., *Mit o szkole jako miejscu „wszechstronnego rozwoju”*, Kraków 2004.
3. Wegner-Jezińska M., *Scenariusze zajęć wspierających rozwój kompetencji emocjonalnych i społecznych młodzieży w szkole ponadpodstawowej*, Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk 2023.
4. Steblecka M., Janicka-Szysko R., Grzesiak E., *Komunikacja w szkole. Scenariusze godzin wychowawczych*, GWP, Gdańsk 2005.

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

Efekt uczenia się	Metoda weryfikacji efektów uczenia się
Wiedza	Projekt, aktywność na zajęciach
Umiejętności	Projekt, aktywność na zajęciach
Kompetencje	Projekt, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0%-59,99%	60%-74,99%	75%-79,99%	80%-88,99%	89%-94,99%	95%-100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Specjalność: Pedagogika resocjalizacyjna z terapią

Kierunek: pedagogika

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Elementy prawa karnego

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: II

Forma zaliczenia przedmiotu: ćwiczenia – zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			
Ćwiczenia	15	8	3
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinary (zajęcia synchroniczne)			3
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			2
Praca własna studenta	10	17	
RAZEM	25	25	
Punkty ECTS	1	1	

CELE PRZEDMIOTU:

Poznanie polskiego prawa karnego, w tym zasad egzekwowania odpowiedzialności karnej za czyny zabronione pod groźbą kary, z uwzględnieniem regulacji prawnych obowiązujących w tym zakresie, teorii prawa i metodologii nauk prawnych, zwłaszcza wykładni prawa i logiki prawniczej, a także poglądów formułowanych w piśmiennictwie i orzecznictwie sądowym.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student zna i rozumie w pogłębionym stopniu zasady odpowiedzialności karnej.	K_W11, K_W10, K_W03
W02	Ma pogłębioną wiedzę na temat możliwych konsekwencji prawno-karnych popełnianych przestępstw.	K_W11, K_W04, K_W09
W03	Posiada pogłębioną znajomość ograniczeń stosowania represji karnej.	K_W10, K_W11, K_W06
W zakresie umiejętności		
U01	Student umie korzystać z aktów prawnych i dokonywać analizy (wykładni) przepisów prawa, a także posługiwać się innymi źródłami pozanormatywnymi.	K_U04, K_U05, K_U09
U02	Potrafi kompetentnie wypowiadać się na różne tematy dotyczące kwestii prawno-karnych, odnosząc się do różnych dylematów współczesnej cywilizacji.	K_U09, K_U03, K_U07

W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Student ma świadomość miejsca i roli prawa karnego w systemie prawa, ale także jego ograniczeń, jak również niezbędnej korelacji prawa karnego i pedagogiki. Jest gotów do propagowania właściwych zachowań i przygotowany do poszukiwania optymalnych sposobów postępowania w stosunku do osób wchodzących w konflikt z prawem (karnym).	K_K01, K_K05, K_K06

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Pojęcie i dziedziny prawa karnego (prawo karne materialne, procesowe i wykonawcze); źródła prawa karnego; funkcje prawa karnego (ochronna, sprawiedliwościowa, prewencyjna, wychowawcza, gwarancyjna, kompensacyjna); ogólne zasady prawa karnego.
2.	Definicja przestępstwa i podziały przestępstw (zbrodnie i występki; przestępstwa umyślne i nieumyślne; przestępstwa skutkowe i bezskutkowe; przestępstwa z działania i zaniechania; ścigane z oskarżenia publicznego, z oskarżenia publicznego, lecz na wniosek, z oskarżenia prywatnego).
3.	Podmiot przestępstwa (warunki bycia podmiotem – sprawcą – przestępstwa, problem wyjątkowej odpowiedzialności karnej nieletnich); strona podmiotowa przestępstwa (umyślność i jej postaci; nieumyślność i jej postaci, pojęcie motywacji i pobudki); przedmiot i strona przedmiotowa przestępstwa.
4.	Formy stadialne popełnienia przestępstwa (dokonanie, usiłowanie i przygotowanie; problem braku odpowiedzialności za zamiar popełnienia przestępstwa); formy zjawiskowe popełnienia przestępstwa (formy sprawcze: jednosprawstwo, współsprawstwo, sprawstwo kierownicze i polecające; podżeganie i pomocnictwo).
5.	Okoliczności wyłączające (umniejszające) odpowiedzialność karną, w tym: okoliczności wyłączające (umniejszające) bezprawność; okoliczności wyłączające (umniejszające) winę (nieletniość, niepoczytalność i poczytalność ograniczona; błąd – różne jego postaci).
6.	Rodzaje środków reakcji prawnokarnej na przestępstwo (czyn zabroniony): kary (kara grzywny, kara ograniczenia wolności, kara pozbawienia wolności, kara dożywotniego pozbawienia wolności); środki karne, przepadek i środki kompensacyjne, środki probacyjne i zabezpieczające.
7.	Zasady i dyrektywy wymiaru kary; nadzwyczajne złagodzenie i obostrzenie wymiaru kary (problem recydywy).
8.	Problem przedawnienia karalności przestępstwa, przedawnienia wykonania kary, zatarcia skazania.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramowe; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- wykład konwersatoryjny
- klasyczna metoda problemowa
- burza mózgów

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- przygotowanie się do zaliczenia/egzaminu
- przygotowanie prac zaliczeniowych

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Gardocki L., *Prawo karne*, C.H. Beck, Warszawa 2021.
2. Dukiet-Nagórska T., O. Sitarz O., *Prawo karne. Część ogólna, szczególna, wojskowa*, Wolters Kluwer, Warszawa 2020.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Błaszczak M., Zientara A., *Prawo karne. Minirepetytorium*, Wolters Kluwer, Warszawa 2019.
2. Bojarski M., *Prawo karne materialne. Część ogólna i szczególna*, Wolters Kluwer, Warszawa 2020.
3. Grześkowiak A., Wiak K., *Prawo karne*, C.H. Beck, Warszawa 2020.
4. Konarska-Wrzošek V., Marek A., *Prawo karne*, C.H. Beck, Warszawa 2020.
5. Królikowski M., Zawłocki R., *Prawo karne*, C.H. Beck, Warszawa 2020.
6. Mozgawa M., *Prawo karne materialne. Część ogólna*, Wolters Kluwer, Warszawa 2020.
7. Pohl Ł., *Prawo karne. Wykład części ogólnej*, Wolters Kluwer, Warszawa 2018.
8. Warylewski J., *Prawo karne. Część ogólna*, Wolters Kluwer, Warszawa 2020.

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

Efekt uczenia się	Metoda weryfikacji efektów uczenia się
Wiedza	Praca pisemna, aktywność na zajęciach
Umiejętności	Praca pisemna, aktywność na zajęciach
Kompetencje	Aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0%-59,99%	60%-74,99%	75%-79,99%	80%-88,99%	89%-94,99%	95%-100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: pedagogika

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Podstawy pedagogiki penitencjarnej

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: II

Forma zaliczenia przedmiotu: ćwiczenia – zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			
Ćwiczenia	15	8	3
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinary (zajęcia synchroniczne)			3
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			2
Praca własna studenta	10	17	
RAZEM	25	25	
Punkty ECTS	1	1	

CELE PRZEDMIOTU:

Wyposażenie studentów w wiedzę na temat funkcjonowania systemu penitencjarnego w Polsce oraz regulacji prawnych. Zapoznanie z metodami oddziaływań penitencjarnych i terapeutycznych w zakładach karnych.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student zna w pogłębionym stopniu problemy, pojęcia i zjawiska społeczne definiujące uwarunkowania przestępczości oraz zasady funkcjonowania systemu penitencjarnego w Polsce.	K_W01
W02	Student zna i rozumie w sposób pogłębiony współczesne tendencje rozwojowe pedagogiki penitencjarnej.	K_W03
W03	Student ma pogłębioną wiedzę dotyczącą funkcjonowania człowieka w warunkach izolacji.	K_W06
W zakresie umiejętności		
U01	Student potrafi wykorzystywać wiedzę z pedagogiki penitencjarnej do innowacyjnego rozwiązywania problemów resocjalizacji dorosłych w warunkach izolacji zakładowej.	K_U04

U02	Student potrafi sprawnie wypowiadać się na temat różnorodnych zagadnień z obszaru pedagogiki penitencjarnej odnosząc się do poznanych ujęć teoretycznych.	K_U08
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Student jest gotów do podejmowania inicjatyw resocjalizacyjnych w środowisku penitencjarnym wobec osadzonych.	K_K01

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Pedagogika penitencjarna – przedmiot, cel i zakres zainteresowań.
2.	Polski system penitencjarny i jego elementy. Historia penitencjarystyki. Polityka penitencjarna w Polsce. Międzynarodowe akty prawne dotyczące osadzonych.
3.	Zakład karny jako instytucja resocjalizacyjna. Osadzeni jako odbiorcy oddziaływań resocjalizacyjnych. Przystosowanie osadzonego do warunków izolacji (proces prizonizacji, następstwa izolacji więziennej, zaburzenia w zachowaniu osadzonych).
4.	Teoretyczne i metodyczne podstawy oddziaływań resocjalizacyjnych w zakładach penitencjarnych (diagnoza penitencjarna, programowanie resocjalizacyjne, metody diagnostyczne, indywidualny program resocjalizacji, metody resocjalizacji penitencjarnej)
5.	Personel więzienny, jego funkcje i zadania. Szczególna rola psychologa w zakładzie karnym. Kapelan więzienny i jego rola. Stres i wypalenie zawodowe funkcjonariuszy służby więziennej.
6.	Podkultura więzienna i jej przejawy-historia i rzeczywistość.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramowe; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- dyskusja dydaktyczna
- klasyczna metoda problemowa
- burza mózgów

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- przygotowanie do zaliczenia

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Przybyliński S., *Podkultura więzienna. Wielowymiarowość rzeczywistości penitencjarnej*, Impuls, Kraków 2006.
2. Dzierżyńska-Breś S., *Sytuacja społeczna rodzin osób pozbawionych wolności*, Wydawnictwo Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, Poznań 2016.
3. Ciosek M., Pastwa-Wojciechowska B., *Psychologia penitencjarna*, PWN, Warszawa 2017.
4. Nowacki Z., *Wywieranie wpływu społecznego w warunkach izolacji więziennej*, Impuls, Kraków 2017.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. *Kodeks Karny Wykonawczy* (Dz. U. Z 1997 r. Nr 90, poz 557, z późn. zm.).
2. Stępiak P., *Resocjalizacja (nie)urojona: o zawłaszczaniu przestrzeni penitencjarnej*, Wydawnictwo „Difin”, Warszawa 2017.
3. Witek P., *Resocjalizacja nieletnich. Aktualne dylematy instytucji resocjalizacyjnych*, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2018.

NETOGRAFIA:

1. <https://www.sw.gov.pl/assets/94/90/69/4aec57f55a0045502bdaadcc04aa7e614cd971f5.pdf>
2. <https://www.infor.pl/prawo/wieziennictwo/>

3. <http://www.stowarzyszeniefidesetratio.pl/Presentations0/2015-4-22Sarzala.pdf>
4. <https://www.zpozdrawieniem.pl/blog/gamzac-grypsem-sownik-gwary-wieziennej>

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	Praca pisemna, aktywność na zajęciach
Umiejętności	Praca pisemna, aktywność na zajęciach
Kompetencje	Praca pisemna, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0%-59,99%	60%-74,99%	75%-79,99%	80%-88,99%	89%-94,99%	95%-100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: pedagogika

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Wybrane zagadnienia z kryminologii 1, 2

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: II

Forma zaliczenia przedmiotu: wykład – egzamin, ćwiczenia – zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład	30	16	6
Ćwiczenia	15	8	3
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinary (zajęcia synchroniczne)			9
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			6
Praca własna studenta	55	76	
RAZEM	100	100	
Punkty ECTS	4	4	

CELE PRZEDMIOTU:

Wyposażenie studentów w wiedzę dotyczącą kierunków i teorii kryminologicznych, co pozwoli na interpretację przyczyn i uwarunkowań przestępczości oraz uświadomienie powodów skłaniających człowieka do popełniania przestępstw i innych czynów społecznych.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student zna w pogłębionym stopniu problemy, pojęcia i zjawiska społeczne, definiujące istotę przestępczości oraz zasady funkcjonowania systemów zapobiegania przestępczości.	K_W01, K_W10, K_W11
W02	Student zna w pogłębionym stopniu tendencje rozwojowe kryminologii i potrafi je odnieść do dylematów współczesnej cywilizacji	K_W02, K_W10, K_W06
W03	Student zna w stopniu pogłębionym miejsce i znaczenie kryminologii w systemie nauk.	K_W03, K_W05, K_W11
W zakresie umiejętności		
U01	Potrafi wykorzystywać wiedzę z kryminologii do innowacyjnego rozwiązywania problemów przestępczości nieletnich i dorosłych.	K_U01, K_U03, K_U07

W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Jest gotów do tworzenia i rozwijania wzorów właściwego postępowania w środowisku życia i wychowawczym oraz podejmowania inicjatyw profilaktycznych na podstawie krytycznej oceny wiedzy, treści, siebie oraz zespołów, instytucji i organizacji w których uczestniczy.	K_K01, K_K03, K_K05

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Pojęcia kryminologii, (przedmiot, cel, struktura).
2.	Doktryny kryminologiczne (nurt biologiczny, socjologiczny, psychologiczny, nurt nowej kryminologii). Współczesne determinanty zjawisk przestępczych.
3.	Zjawiska społeczne generujące współcześnie zjawisko przestępczości.
4.	Model sprawcy przestępstwa. Współczesne metody zapobiegania przestępczości i innym zjawiskom patologicznym. Prognozowanie kryminologiczne.
5.	Wiktymologia i suicydologia: przedmiot, cel oraz zakres zainteresowań.
6.	Układy wiktymologiczne.
7.	Rola wiktymologii w działaniach wykrywczych oraz w procesie dowodzenia winy.
8.	Pojęcia kryminologii, (przedmiot, cel, struktura).

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramowe; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- wykład
- dyskusja dydaktyczna
- burz mózgów
- klasyczna metoda problemowa

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami;
- przygotowanie prac egzaminu
- przygotowanie prac zaliczeniowych

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Hołyst B., *Kryminologia*, Wolters Kluwer, Warszawa 2022.
2. Hołyst B., *Wiktymologia*, Wolters Kluwer, Warszawa 2006.
3. *Kryminologia*, red. P. Łabuz, I. Malinowska, M. Michalski, Difin, Warszawa 2020.
4. Bielecki E., *Z problematyki resocjalizacyjnej. Patologia społeczna, patologia indywidualna, etiologia kryminalna, kara*, KPSW, Bydgoszcz 2005.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Hołyst B., *Psychologia kryminalistyczna : teoria i praktyka śledczo-sądowa*, Difin, Warszawa 2023..
2. Szczepaniak P., *Kara pozbawienia wolności a wychowanie*, Kalisz-Warszawa 2013.

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	Egzamin pisemny, praca pisemna, aktywność na zajęciach
Umiejętności	Egzamin pisemny, praca pisemna, aktywność na zajęciach
Kompetencje	Egzamin pisemny, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0%-59,99%	60%-74,99%	75%-79,99%	80%-88,99%	89%-94,99%	95%-100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: pedagogika

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Psychologia niedostosowania społecznego

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: II

Forma zaliczenia przedmiotu: projekt – zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			
Ćwiczenia			
Projekt	30	16	6
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinary (zajęcia synchroniczne)			6
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			4
Praca własna studenta	45	59	
RAZEM	75	75	
Punkty ECTS	3	3	

CELE PRZEDMIOTU:

Uświadomienie psychologicznych mechanizmów „stawania się” przestępcą. Wyposażenie w wybrane umiejętności analizowania motywów i wzorów ludzkiego działania w sytuacji łamania norm obyczajowych i prawnych.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu problemy zaburzeń w zachowaniu dzieci, teorie wyjaśniające ich rozwój odnosząc je do problemów i zjawisk pedagogiczno-społecznych	K_W01, K_W04, K_W07
W02	Zna i rozumie w sposób pogłębiony uwarunkowania działalności pedagogicznej w odniesieniu do negatywnych zjawisk i problemów ryzykownych z punktu widzenia rozwoju zaburzeń w zachowaniu dzieci i młodzieży oraz nieprzystosowania społecznego.	K_W04, K_W08, K_W09
W03	Zna i rozumie w sposób pogłębiony współczesne problemy i zagrożenia cywilizacyjne oraz kulturowe uwarunkowania zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży	K_W06, K_W10, K_W11

W zakresie umiejętności		
U01	Potrafi wykonywać zadania profilaktyczne oraz formułować i rozwiązywać złożone problemy niedostosowania społecznego z wykorzystaniem teorii psychologicznych	K_U01, K_U02, K_U03
U02	Posiada umiejętność samodzielnego planowania, tworzenia i stosowania projektów własnego całonocnego uczenia i rozwoju zawodowego się oraz ukierunkowywać innych w tym zakresie	K_U13
U03	Potrafi odpowiednio wybrać adekwatne w stosunku do problemu oddziaływania wychowawcze w zakresie niedostosowania społecznego oraz opracować projekt profilaktyczny dobierając odpowiednie strategie działań oraz metody, formy i środki dostosowane do celu.	K_U02, K_U06, K_U07
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Jest gotów do tworzenia i rozwijania wzorów właściwego postępowania w środowisku życia i wychowawczym oraz podejmowania inicjatyw profilaktycznych na podstawie krytycznej oceny wiedzy, treści, siebie oraz zespołów, instytucji i organizacji w których uczestniczy.	K_K01, K_K03, K_K05
K02	Jest gotów do inicjowania działań pedagogicznych w obszarze zapobiegania i rozwiązywania problemów niedostosowania społecznego, komunikując się zarówno ze specjalistami jak i z osobami spoza kręgu specjalistów w tym zakresie. Jest gotów do przewidywania rezultatów swoich działań.	K_K03, K_K04, K_K06
K03	Gotów jest do krytycznej oceny istniejących rozwiązań profilaktycznych i metod wychowawczych wobec osób zagrożonych niedostosowaniem społecznym i niedostosowanych społecznie.	K_K02, K_K06

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Norma i patologia w zachowaniu ludzkim. Przystosowanie społeczne. Definicje pojęcia i kryteria przystosowania. Nieprzystosowanie społeczne, zaburzenia zachowania, przestępczość (relacje między pojęciami).
2.	Modele zdrowej osobowości a przystosowanie społeczne (A. Masłowa, G. Allporta, C. Rogersa, E. Ericksona, M. LeBlanca i Cz. Czapówa).
3.	Typologia niedostosowania społecznego, stadia i dynamika rozwoju.
4.	Kliniczny obraz zaburzeń zachowania. Zaburzenia zachowania w świetle teorii organicznych, psychodynamicznych i behawioralnych. „Osobowość” dziecka niedostosowanego społecznie. Modele poznawczo-behawioralne zaburzeń zachowania.
5.	Szkola wobec ucznia nieprzystosowanego społecznie (psychologiczne podstawy tworzenia programów profilaktycznych)
6.	Środowiskowe determinanty niedostosowania społecznego (rodzina, rówieśnicy, szkoła).
7.	Zmiany społeczno-kulturowe a nieprzystosowanie społeczne. Wpływ mass mediów na niedostosowanie społeczne młodzieży.
8.	Profilaktyka niedostosowania społecznego – założenia, formy i metody. Prezentacja, archiwizacja i ocena projektów.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramatyczne; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- metoda projektowa
- analiza indywidualnego przypadku

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Butcher J. N., Mineka S., Hooley J. M., *Psychologia zaburzeń*, GWP, Gdańsk 2018.
2. Jarczyńska J., Junik W., *Uzależnienia behawioralne i zachowania problemowe młodzieży. Teoria, diagnoza, profilaktyka, terapia*. Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz 2014.
3. Kolakowski A., *Zaburzenia zachowania u dzieci: teoria i praktyka*, GWP, Gdańsk 2013.
4. Rode M., *Poznawcze i temperamentalne wyznaczniki kryminogenezy nieletnich*, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2021.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Borecka-Biernat D., *Zaburzenia w zachowaniu dzieci i młodzieży w kontekście trudnych sytuacji szkolnych i pozaszkolnych*, Impuls, Kraków 2011.
2. Domagała-Kręcioch A., *Niedostosowanie społeczne uczniów a niepowodzenia szkolne*, Wyd. Naukowe Akademii Pedagogicznej, Kraków 2008.
3. Gulla B., Wysocka-Pleczyk M., *Przestępczość nieletnich*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2009.
4. Pyżalski J., *Agresja elektroniczna i cyberbullying jako nowe ryzykowne zachowania młodzieży*, Oficyna Wydawnicza "Impuls", Kraków 2012.

NETOGRAFIA:

1. Rekomendowane programy profilaktyczne ORE <https://www.ore.edu.pl/2017/05/program-wychowawczo-profilaktyczny/>
2. Zachowania problemowe w szkole ORE <https://www.ore.edu.pl/2017/04/zachowania-problemowe/>

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

Efekt uczenia się	Metoda weryfikacji efektów uczenia się
Wiedza	Projekt, aktywność na zajęciach
Umiejętności	Projekt, aktywność na zajęciach
Kompetencje	Projekt, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0%-59,99%	60%-74,99%	75%-79,99%	80%-88,99%	89%-94,99%	95%-100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: pedagogika

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Patologie i profilaktyka zagrożeń społecznych

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: III

Forma zaliczenia przedmiotu: wykład – egzamin

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład	30	16	6
Ćwiczenia			
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinary (zajęcia synchroniczne)			6
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			4
Praca własna studenta	45	59	
RAZEM	75	75	
Punkty ECTS	3	3	

CELE PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z definiowaniem patologii społecznych w zakresie etiologii, symptomatologii, identyfikacji i profilaktyki w funkcjonowaniu jednostek, grup społecznych i zbiorowości ludzkich.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student zna w pogłębionym stopniu problemy, pojęcia i zjawiska patologiczne oraz odnoszące się do nich koncepcje i teorie wyjaśniając złożone zależności między nimi.	K_W01, K_W06
W02	Student ma pogłębioną wiedzę o różnych środowiskach patogennych i zachodzących w nich procesach.	K_W08
W03	Student dysponuje pogłębioną wiedzą dotyczącą zaburzeń rozwoju i funkcjonowaniu człowieka w środowisku społecznym.	K_W04
W zakresie umiejętności		
U01	Student posiada umiejętność formułowania rozwiązań z wykorzystaniem wybranych ujęć teoretycznych w obszarze profilaktyki i strategii minimalizowania skutków patologii społecznych.	K_U01

W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Student jest gotów do tworzenia i rozwijania wzorów właściwego postępowania w środowisku życia i pracy oraz podejmowania inicjatyw, korygowania wszelkich nieprawidłowości, szukając optymalnych rozwiązań, krytycznej oceny wiedzy, treści, siebie oraz zespołów, instytucji i organizacji w których uczestniczy.	K_K01

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Patologia społeczna jako ujęcie terminologiczne. Norma i patologia w zachowaniu ludzkim.
2.	Klasyfikowanie patologii społecznych.
3.	Wybrane teorie dewiacji.
4.	Motywy zachowań ryzykownych.
5.	Charakterystyka wybranych patologii społecznych – uwarunkowania, skala zjawiska i społeczne skutki
6.	Strategie minimalizowania skutków patologii społecznych. Rozwiązania polskie i europejskie. Koncepcja profilaktyki pozytywnej wobec zachowań ryzykownych.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramowe; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- wykład
- dyskusja dydaktyczna

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- przygotowanie się do egzaminu
- zapoznanie się z literaturą przedmiotu

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Pospiszyl I., *Patologie społeczne i problemy społeczne*, Scholar, Warszawa 2021.
2. Urbanek A., Zbrozczyk D., Grubicka J., *Patologie społeczne, wymiar personalny i strukturalny*, Słupsk 2021.
3. Urbanek A., Zbrozczyk D., Grubicka J., Wrońska J., *Zjawisko fonoholizmu wśród dzieci i młodzieży jako przejaw społecznych patologii*. Diagnoza, profilaktyka, terapia, Słupsk 2024.
4. Albański L., *Wybrane zagadnienia z patologii społecznej*, Wydaw. PWSZ, Jelenia Góra 2010.
5. Kozak S., *Patologie w środowisku pracy. Zapobieganie i leczenie*, Warszawa 2009.
6. Ostaszewski K., *Kompendium wiedzy o profilaktyce [w:] Przewodnik metodyczny po programach promocji zdrowia psychicznego i profilaktyki*, Fundacja ETOH, Warszawa 2010.
7. Ostaszewski K., *Zachowania ryzykowne młodzieży w perspektywie mechanizmów Resilience*, Instytut Psychiatrii i Neurologii, Warszawa 2014.
8. Modrzejewska D., *Przemoc psychiczna w relacjach między uczniami szkoły podstawowej. Badania nad bullyingiem w codziennym życiu szkoły*, Wyd. AHE, Łódź 2021.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Pierzchała K., Cekiera Cz., *Człowiek a patologie społeczne*, Toruń 2009.
2. Pankowska D., *Zapobieganie agresji w szkole. Profilaktyka pozytywna w ujęciu edukacyjnej analizy transakcyjnej*, Lublin 2024.
3. Ambrozik W., *Pedagogika resocjalizacyjna: w stronę uspołecznienia systemu oddziaływań*, Impuls, Kraków 2016.
4. Witek P., *Resocjalizacja nieletnich. Aktualne dylematy instytucji resocjalizacyjnych*, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2018.
5. Przybyliński S., *Podkultura więzienna, Wielowymiarowość rzeczywistości penitencjarnej*, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2006.

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	Egzamin pisemny, aktywność na zajęciach
Umiejętności	Egzamin pisemny, aktywność na zajęciach
Kompetencje	Aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0%-59,99%	60%-74,99%	75%-79,99%	80%-88,99%	89%-94,99%	95%-100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: pedagogika

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Resocjalizacja w środowisku otwartym

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: III

Forma zaliczenia przedmiotu: ćwiczenia – zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			
Ćwiczenia	15	8	3
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinary (zajęcia synchroniczne)			3
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			2
Praca własna studenta	35	42	
RAZEM	50	50	
Punkty ECTS	2	2	

CELE PRZEDMIOTU:

Wyposażenie w pogłębioną i uporządkowaną wiedzę psychologiczną niezbędną do podejmowania praktyki oddziaływań resocjalizacyjnych wobec jednostek niedostosowanych społecznie.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student ma pogłębioną wiedzę na temat problemów, pojęć i zasad funkcjonowania kurateli sądowej.	K_W01
W02	Student ma pogłębioną wiedzę dotyczącą funkcjonowania człowieka w warunkach resocjalizacji otwartej, rozumie pojęcia obejmujące szeroko pojęte obszary kurateli sądowej, w tym jej prawne aspekty.	K_W06
W zakresie umiejętności		
U01	Student potrafi odpowiednio wybrać i wdrożyć stosowny dla pedagoga resocjalizacyjnego sposób postępowania z podopiecznym, dobierając odpowiednie w danej sytuacji strategię oraz metody, formy i środki stosowane w kurateli sądowej i resocjalizacji otwartej nieletnich.	K_U03

U02	Student potrafi wypowiadać się na temat resocjalizacji w środowisku otwartym w sposób uporządkowany, spójny oraz klarowny z zastosowaniem poznanych ujęć teoretycznych.	K_U08
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Student jest gotów do wypełniania zadań pedagogicznych w obszarze resocjalizacji otwartej oraz inspirowania działań probacyjnych na rzecz środowiska społecznego.	K_K05

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Funkcjonowanie kurateli sądowej w Polsce – model organizacyjny. Metodyka pracy kuratora sądowego. Kuratorskie ośrodki pracy jako otwarte formy resocjalizacji.
2.	Diagnoza ryzyka demoralizacji osób nadzorowanych dla potrzeb projektów i programów oddziaływań resocjalizacyjnych. Prognozy profilaktyczne.
3.	Kurator sądowy – kompetencje zawodowe i osobiste. Funkcje i zadania. Organizacja pracy kuratorów w zespołach kuratorskiej służby sądowej.
4.	Programowanie indywidualnych oddziaływań resocjalizacyjnych z wykorzystaniem kontraktów wychowawczych z podopiecznym.
5.	Resocjalizacja nieletnich w środowisku lokalnym. Znaczenie świetlic środowiskowych i socjoterapeutycznych, ognisk wychowawczych i pedagogów podwórkowych.
6.	Usamodzielnienie i readaptacja społeczna – znaczenie współpracy kuratorów i pracowników socjalnych.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramowe; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- dyskusja dydaktyczna
- burz mózgów
- klasyczna metoda problemowa

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- przygotowanie prac zaliczeniowych

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Greczuszkin S., *Praca z indywidualnym przypadkiem w nadzorze rodzinnego kuratora sądowego*, Lublin 2006.
2. Jedynak T., *Zarys metodyki pracy kuratora sądowego*, LexisNexis, Warszawa 2008.
3. Motow I., *Od resocjalizacji o wsparcia w życiowym usamodzielnieniu*, Częstochowa 2017.
4. Skowroński B., *Probacja: teoria i metodyka*, Difin, Warszawa 2018.
5. *Resocjalizacja-czarno na białym: konteksty niedostosowania społecznego i ich praktyczne odniesienia*, red. A. Karłyk-Ćwik, D. Rybczyńska-Abdel, Wydawnictwo "Akapit", Toruń 2016.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Fidelus A., *Determinanty readaptacji społecznej skazanych*, Warszawa 2012.
2. Węgliński A., Kuziora G., *W poszukiwaniu wychowującej kurateli sądowej*, Lublin 2016.
3. Kranc M., *Metodyka procesu resocjalizacji w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych*, Wydawnictwo "Impuls", Kraków 2018.
4. Kozłowski P., Stasiak K., *Ośrodek kuratorski: ujęcie prawne, organizacyjne i metodyczne*, Biuro Rzecznika Praw Dziecka, Warszawa 2018.
5. Ambrozik W., *Pedagogika resocjalizacyjna: w stronę uspołecznienia systemu oddziaływań*, Impuls, Kraków 2016.

6. Witek P., *Resocjalizacja nieletnich. Aktualne dylematy instytucji resocjalizacyjnych*, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2018.

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	Praca pisemna, aktywność na zajęciach
Umiejętności	Praca pisemna, aktywność na zajęciach
Kompetencje	Praca pisemna, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0%-59,99%	60%-74,99%	75%-79,99%	80%-88,99%	89%-94,99%	95%-100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: pedagogika

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Terapie w resocjalizacji

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: III

Forma zaliczenia przedmiotu: warsztaty – zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			
Ćwiczenia			
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty	45	24	9
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinary (zajęcia synchroniczne)			9
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			6
Praca własna studenta	30	51	
RAZEM	75	75	
Punkty ECTS	3	3	

CELE PRZEDMIOTU:

Celem zajęć jest zapoznanie studentów z rolą terapii w procesie resocjalizacji.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student ma pogłębioną wiedzę psychologiczną dotyczącą funkcji i dysfunkcji zaburzeń rozwoju.	K_W06
W02	Student ma pogłębioną oraz uporządkowaną wiedzę z zakresu planowania i projektowania terapii w procesie resocjalizacji,	K_W11
W03	Student w sposób pogłębiony zna i rozumie uwarunkowania aksjologiczne działalności terapeutycznej oraz zasady prowadzenia różnych form terapeutycznych w procesie resocjalizacji.	K_W02
W zakresie umiejętności		
U01	Student potrafi odpowiednio wybrać i wdrożyć stosowny dla pedagoga resocjalizującego sposób postępowania terapeutycznego wobec jednostek niedostosowanych społecznie.	K_U03

W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Student jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia roli pedagoga terapeuty w instytucji resocjalizacyjnej, a przede wszystkim do rozwijania swoich kompetencji terapeutycznych i rozwoju zawodowego.	K_K06

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Teoretyczne założenia terapii: pojęcie, cele, formy i rodzaje terapii. Wprowadzenie w problematykę terapii pedagogicznej w kontekście pracy z jednostkami niedostosowanymi społecznie.
2.	Metody i techniki stosowane w terapii pedagogicznej. Atmosfera terapeutyczna i kontrakt terapeutyczny.
3.	Funkcjonowanie więziennego systemu terapeutycznego dla osadzonych uzależnionych od środków psychoaktywnych. Resocjalizacja osadzonych w warunkach terapeutycznego systemu odbywania kary pozbawienia wolności.
4.	Psychoterapia – cele, formy, rodzaje. Specyfika psychoterapii grupowej.
5.	Model terapii skoncentrowanej na rozwiązaniach w resocjalizacji nieletnich i dorosłych.
6.	Arteterapia (plastykoterapia, muzykoterapia, biblioterapia, drama, teatr resocjalizacyjny itp.) i jej możliwości wykorzystania w resocjalizacji jednostek niedostosowanych społecznie.
7.	Zasady etyczne obowiązujące terapeutów.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramowe; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- metoda warsztatowa
- dyskusja dydaktyczna
- praca w grupach

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami
- przygotowanie prac zaliczeniowych

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Dąbrowska-Jabłońska I., *Terapia dzieci i młodzieży. Metody i techniki pomocy psychopedagogicznej*, Impuls, Kraków 2013.
2. Geldard K., Geldard D., *Jak pracować z dziećmi grupami terapeutycznymi*, GWP, Gdańsk 2005.
3. Kendall P., *Terapia dzieci i młodzieży*, UJ, Kraków 2010.
4. Rejzner A., Szczepaniak P., *Terapia w resocjalizacji*, PWN, Warszawa 2009.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Konopczyński M., *Metody twórczej resocjalizacji*, PWN, Warszawa 2008.
2. Kupiec H., Socjoterapeutyczne aspekty twórczej resocjalizacji, „Resocjalizacja Polska”, 2011, nr 2.
3. Ambrozik W., *Pedagogika resocjalizacyjna: w stronę uspołecznienia systemu oddziaływań*, Impuls, Kraków 2016.
4. Klonowska I., *Uspołecniające, profilaktyczne i resocjalizacyjne funkcje Policji w perspektywie współczesnej pedagogiki resocjalizacyjnej*, Impuls, Kraków 2018.
5. Witek P., *Resocjalizacja nieletnich. Aktualne dylematy instytucji resocjalizacyjnych*, Wyd. Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2018.
6. Ciosek M., Pastwa-Wojciechowska B., *Psychologia penitencjarna*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2017.

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	Warsztat, zadania domowe, aktywność na zajęciach
Umiejętności	Warsztat, zadania domowe, aktywność na zajęciach
Kompetencje	Warsztat, zadania domowe, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0%-59,99%	60%-74,99%	75%-79,99%	80%-88,99%	89%-94,99%	95%-100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: pedagogika

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Współczesne tendencje w pedagogice resocjalizacyjnej 1, 2

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: III

Forma zaliczenia przedmiotu: ćwiczenia – zaliczenie, projekt – zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			
Ćwiczenia	30	16	6
Projekt	60	32	12
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinary (zajęcia synchroniczne)			18
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			12
Praca własna studenta	85	127	
RAZEM	175	175	
Punkty ECTS	7	7	

CELE PRZEDMIOTU:

Wyposażenie studentów w wiedzę z zakresu współczesnych koncepcji resocjalizacyjnych.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student w sposób pogłębiony zna współczesne tendencje rozwojowe pedagogiki resocjalizacyjnej i potrafi je odnieść w sposób pogłębiony do dylematów współczesnej cywilizacji oraz uwarunkowań kulturowych.	K_W03
W02	Student w sposób pogłębiony rozumie filozoficzne podłoże współczesnych koncepcji resocjalizacji.	K_W09
W zakresie umiejętności		
U01	Student potrafi dokonywać analizy współczesnych tendencji w pedagogice resocjalizacyjnej w obszarze teoretycznym i praktycznym oraz stosować pogłębione umiejętności wyboru zagadnień, ich strukturyzowania, segregowania i odpowiedniego interpretowania.	K_U05
U02	Student potrafi wypowiadać się na temat różnorodnych zagadnień z kręgu pedagogiki resocjalizacyjnej w sposób uporządkowany, spójny oraz klarowny z zastosowaniem poznanych ujęć teoretycznych.	K_U08

W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Student jest gotów do krytycznej oceny współczesnych tendencji w pedagogice resocjalizacyjnej oraz jest przekonany o wartości teoretycznej wiedzy z zakresu pedagogiki resocjalizacyjnej w obszarze profesjonalnych działań resocjalizacyjnych.	K_K03

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Rozwój myśli i systemów resocjalizacyjnych w Polsce na tle tendencji światowych.
2.	System resocjalizacji nieletnich i dorosłych. w Polsce i jego wybrane ujęcia koncepcyjne.
3.	System progresywny, celkowy, rodzinny, republik i wiosek dziecięcych oraz ich implikacje dla współczesnej organizacji procesu resocjalizacji instytucjonalnej.
4.	Areszt domowy z elektronicznym monitorowaniem skazanych – funkcjonalność i skuteczność. Przykłady dobrych praktyk.
5.	Casework jako strategia i procedura oddziaływania resocjalizacyjnego wobec jednostek niedostosowanych społecznie.
6.	Terapia grupowa, praca środowiskowa i opieka rezydencjalna w teorii i praktyce probacyjnej.
7.	Podjęcie systemowe w pracy resocjalizacyjnej.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramatyczne; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- wykład konwersatoryjny
- metoda projektowa
- praca w grupach

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu
- przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Bałandynowicz A., *Probacyjna sprawiedliwość karząca*, Wolters Kluwer, Warszawa 2015.
2. Frąckowiak P., *Kapitał resocjalizacyjny zakładu poprawczego*, Impuls, Kraków 2017.
3. Motow I., *Od resocjalizacji do wsparcia w życiowym usamodzielnieniu*, Częstochowa 2017.
4. Opora R., *Współczesne modele i strategie w resocjalizacji*, PWN, Warszawa 2017.
5. Skowroński B., *Probacja: teoria i metodyka*, Difin, Warszawa 2018.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Kudlak G., *Instytucjonalna resocjalizacja nieletnich: wyzwania i perspektywy rozwoju*, Difin, Warszawa 2016.
2. Kranc M., *Metodyka procesu resocjalizacji w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych*, Impuls, Kraków 2018.
3. Kozłowski P., Stasiak K., *Ośrodek kuratorski : ujęcie prawne, organizacyjne i metodyczne*, Biuro Rzecznika Praw Dziecka, Warszawa 2018.
4. Ambrozik W., *Pedagogika resocjalizacyjna: w stronę uspołecznienia systemu oddziaływań*, Impuls, Kraków 2016.
5. Witek P., *Resocjalizacja nieletnich. Aktualne dylematy instytucji resocjalizacyjnych*, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2018.

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	Projekt, praca pisemna, aktywność na zajęciach
Umiejętności	Projekt, praca pisemna, aktywność na zajęciach
Kompetencje	Projekt, praca pisemna, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0%-59,99%	60%-74,99%	75%-79,99%	80%-88,99%	89%-94,99%	95%-100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: pedagogika

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Diagnostyka w resocjalizacji 1, 2

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: IV

Forma zaliczenia przedmiotu: wykład – zaliczenie, ćwiczenia – zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład	30	16	6
Ćwiczenia	15	8	3
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinary (zajęcia synchroniczne)			9
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			6
Praca własna studenta	55	76	
RAZEM	100	100	
Punkty ECTS	4	4	

CELE PRZEDMIOTU:

Wyposażenie studentów w wiedzę umiejętności i kompetencje przygotowujące do realizowania działań w zakresie diagnostyki resocjalizacyjnej i w profilaktyce społecznej.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student zna i rozumie w pogłębionym stopniu założenia teoretyczne, metodologiczne, metodyczne oraz etyczne diagnozy resocjalizacyjnej.	K_W01
W02	Student ma pogłębioną wiedzę pedagogiczną i psychologiczną dotyczącą funkcji i dysfunkcji zaburzeń rozwoju i funkcjonowania człowieka niezbędną do przeprowadzenia diagnozy resocjalizacyjnej.	K_W06
W zakresie umiejętności		
U01	Student w sposób pogłębiony potrafi wykorzystywać zdobytą wiedzę i stosować rozwinięte umiejętności diagnostyczne do analizy, syntezy, oceny i interpretacji zjawisk oraz zachowań stosowanych za pomocą odpowiednio dobranych metod, technik i narzędzi diagnostycznych.	K_U04, K_U07
U02	Student potrafi trafnie zaplanować przebieg procesu resocjalizacyjnego oraz przewidzieć skutki podejmowanych działań.	K_U06

W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Student jest gotów do odpowiedzialnego przeprowadzenia w sposób poszerzony diagnozy resocjalizacyjnej, rozwijania swoich kompetencji diagnostycznych i dorobku zawodowego.	K_K06

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Diagnoza. Założenia teoretyczne (przedmiot, funkcje i zadania diagnozy, diagnoza w pedagogice, uwarunkowania dobrej diagnozy).
2.	Założenia metodologiczne procesu diagnozowania w resocjalizacji – funkcje, przedmiot, cechy i kryteria oceny w diagnozie resocjalizacyjnej.
3.	Przebieg i schemat diagnozy resocjalizacyjnej. Znaczenie prognozy w resocjalizacji.
4.	Model teoretyczny i metodologiczny diagnozy pozytywnej w resocjalizacji
5.	Zakres i obszar diagnozy resocjalizacyjnej – diagnoza indywidualna.
6.	Zakres i obszar diagnozy resocjalizacyjnej – diagnoza środowiskowa
7.	Dylematy i trudności w procesie diagnozowania resocjalizacyjnego. Etyka w procesie diagnozy.
8.	Diagnoza środowiska wychowawczego instytucji resocjalizacyjnej.
9.	Diagnoza a tworzenie indywidualnych programów oddziaływania.
10.	Rekomendowane narzędzia diagnostyczne. Skala Niedostosowania Społecznego (SNS) L. Pytki, Kwestionariusz „Sytuacja Społeczno-Prawna Nieletniego (SSPN), genogram, metody socjometryczne.
11.	Błędy diagnostyczne w procesie diagnozy resocjalizacyjnej.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramowe; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- wykład
- dyskusja dydaktyczna
- analiza indywidualnego przypadku

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu
- przygotowanie się do zaliczenia/egzaminu

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Boryszewska J., *Socjoterapia w praktyce szkolnej. Materiały dla prowadzących zajęcia*, Łomża 2013.
2. Korona K., *Skuteczność socjoterapii w resocjalizacji penitencjarnej*, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2021.
3. Bloomquist M. L., *Trening umiejętności dla dzieci z zachowaniami problemowymi. Podręcznik dla rodziców i terapeutów*, WUJ, Kraków 2011.
4. *Socjoterapia w resocjalizacji penitencjarnej*, red. K. Korona, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2023.
5. Jankowiak B., Soroko E., *Socjoterapia młodzieży*, PWN, Warszawa 2021.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. *Diagnoza w socjoterapii*, red. E. Grudzińska, Difin, Warszawa 2017.
2. Guzik-Tkacz M., *Badania diagnostyczne w pedagogice i psychopedagogice*, ŻAK, Warszawa 2011.

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	Zadania domowe, aktywność na zajęciach
Umiejętności	Zadania domowe, aktywność na zajęciach
Kompetencje	Zadania domowe, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0%-59,99%	60%-74,99%	75%-79,99%	80%-88,99%	89%-94,99%	95%-100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: pedagogika

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Metodyka nauczania resocjalizacyjnego 1, 2

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: IV

Forma zaliczenia przedmiotu: wykład – zaliczenie, ćwiczenia – zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład	30	16	6
Ćwiczenia	15	8	3
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinary (zajęcia synchroniczne)			9
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			6
Praca własna studenta	55	76	
RAZEM	100	100	
Punkty ECTS	4	4	

CELE PRZEDMIOTU:

Uświadomienie roli i znaczenia ortodydaktyki w procesie resocjalizacji. Wyposażenie w pogłębioną i uporządkowaną wiedzę z ortodydaktyki niezbędną do podejmowania praktyki resocjalizacyjnej.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Ma pogłębioną wiedzę z zakresu teoretycznych, metodycznych i metodologicznych aspektów metodyki nauczania resocjalizacyjnego.	K_W08
W02	Student ma pogłębioną wiedzę o funkcjonowaniu uczniów w szkołach różnych instytucji resocjalizacyjnych i przebiegających w nich procesach edukacyjnych, a także zasadach planowania, projektowania i przeprowadzania lekcji.	K_W11
W zakresie umiejętności		
U01	Student ma umiejętności badawcze w zakresie innowacyjnego oraz twórczego planowania lekcji, w tym rozwiązywania różnych problemów wychowawczych, wynikających z realizacji obowiązku edukacyjnego. Potrafi zaprojektować scenariusz zajęć wychowawczych, stosując niekonwencjonalne, twórcze i kreatywne rozwiązania oraz prognozować skutki i przebieg nauczania uczniów zagrożonych niedostosowaniem społecznym/niedostosowanych społecznie.	K_U04, K_U06

U02	Student w sposób poszerzony potrafi wypowiadać się na temat różnorodnych zagadnień pedagogicznych w mowie i piśmie w sposób uporządkowany, spójny oraz klarowny.	K_U08
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Student jest gotów do poszerzonego tworzenia i rozwijania wzorów właściwego postępowania w środowisku szkolnym oraz podejmowania inicjatyw i korygowania wszelkich nieprawidłowości szukając optymalnych rozwiązań.	K_K01

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Rola wykształcenia w readaptacji społecznej po opuszczeniu instytucji resocjalizacyjnych.
2.	Psychofizyczne i pedagogiczne uwarunkowania uczniów niedostosowanych społecznie. Organizacja lekcji w przypadku konfliktu między uczniami.
3.	Środowisko szkolne – desocjalizujące czynniki w środowisku szkoły masowej. Szkoła w placówce resocjalizacyjnej – resocjalizacyjna funkcja nauki szkolnej.
4.	Ortodydaktyka – wyjaśnienia definicyjne, jej relacje z innymi dziedzinami wiedzy. Kształcenie resocjalizujące – cele i program kształcenia. Rola treści programowych w wychowaniu resocjalizacyjnym.
5.	Zasady nauczania niedostosowanych społecznie. Formy, metody i środki nauczania resocjalizacyjnego. Scenariusz zajęć: zasady tworzenia, realizacja i ewaluacja.
6.	Kierunki rozwoju kształcenia jednostek niedostosowanych społecznie. Walory oraz cechy osobowościowe i sprawnościowe nauczyciela jednostek niedostosowanych społecznie i przestępczych.
7.	Niepowodzenia szkolne: profilaktyka niepowodzeń i opóźnień w nauce.
8.	Organizacja nauczania resocjalizacyjnego w placówkach dla nieletnich. Promocja śródroczna. Rola edukacji zawodowej. Edukacja osadzonych w instytucjach penitencjarnych
9.	Kompetencje kluczowe w kształceniu resocjalizacyjnym.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramowe; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- wykład
- wykład konwersatoryjny
- dyskusja dydaktyczna
- burza mózgów
- symulacje sytuacji
- techniki dramowe

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- przygotowanie się do zaliczenia
- zapoznanie się z literaturą przedmiotu

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Dobijański M., *Metody pracy z uczniem nieprzystosowanym społecznie. Podmiotowość i dialog w relacji resocjalizacyjnej*, Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku, Białystok 2022.
2. Motow I., *Od resocjalizacji do wsparcia w życiowym usamodzielnieniu*, Warszawa – Częstochowa 2017.
3. Dyduch, E., *Uwarunkowania procesu kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi*, [w:] J. Wyczesany, *Dydaktyka specjalna. Wybrane zagadnienia*, Harmonia Universalis, Gdańsk 2014.

4. Gasik J., *Pedagog specjalny w kształceniu uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi*, [w:] J. Głodkowska, *Dydaktyka specjalna w przygotowaniu do kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi*, APS, Warszawa 2012.
5. Urban B., Stanik J., *Resocjalizacja*, tom I, II, PWN, Warszawa 2007.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Walczak, G., *Obudowa metodyczna kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi* [w:] J. Głodkowska, *Dydaktyka specjalna w przygotowaniu do kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi*, wyd. APS, Warszawa 2012.
2. Lubińska-Kościółek, E., Kościółek, K., *Dobór i wykorzystanie środków dydaktycznych na zajęciach edukacyjno-terapeutycznych w szkole podstawowej i gimnazjum*, [w:] J. Wyczesany, *Dydaktyka specjalna. Wybrane zagadnienia*, wyd. Harmonia Universalis, Gdańsk 2014.

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

Efekt uczenia się	Metoda weryfikacji efektów uczenia się
Wiedza	Praca pisemna, zadania domowe, aktywność na zajęciach
Umiejętności	Praca pisemna, zadania domowe, aktywność na zajęciach
Kompetencje	Praca pisemna, zadania domowe, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0%-59,99%	60%-74,99%	75%-79,99%	80%-88,99%	89%-94,99%	95%-100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: pedagogika

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Metodyka wychowania resocjalizacyjnego

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: IV

Forma zaliczenia przedmiotu: projekt – zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			
Ćwiczenia			
Projekt	60	32	12
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinary (zajęcia synchroniczne)			12
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			8
Praca własna studenta	65	93	
RAZEM	125	125	
Punkty ECTS	5	5	

CELE PRZEDMIOTU:

Celem zajęć jest wprowadzenie studentów w zagadnienia z metodyki wychowania resocjalizacyjnego, omówienie warsztatu pracy wychowawcy resocjalizacyjnego oraz wdrażanie do wykorzystania nabytej wiedzy teoretycznej w praktycznej działalności zawodowej na stanowisku wychowawcy w instytucjach wychowania resocjalizacyjnego oraz w placówkach opiekuńczo wychowawczych.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student ma pogłębioną wiedzę z zakresu teoretycznych i metodologicznych aspektów metodyki resocjalizacji jako nauki.	K_W05
W02	Student dysponuje pogłębioną wiedzą o różnych instytucjach resocjalizacyjnych i przebiegających w nich procesach, a także obszarach planowania i projektowania praktycznej działalności wychowawczej w obszarze resocjalizacji.	K_W06
W03	Student posiada pogłębioną wiedzę na temat moralnych i etycznych dylematów pracy pedagoga resocjalizującego.	K_W11

W zakresie umiejętności		
U01	Potrafi wykorzystywać zdobytą wiedzę i projektować niekonwencjonalne, twórcze i kreatywne rozwiązania złożonych problemów wychowawczych oraz prognozować ich skutki w różnych środowiskach wychowawczych.	K_U04, K_U06
U02	Posiada umiejętności na temat projektowania zajęć wychowawczych w instytucjach resocjalizacyjnych.	K_U09
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Student jest gotów do tworzenia i rozwijania wzorów właściwego postępowania w środowisku życia i pracy pedagoga resocjalizującego oraz podejmowania inicjatyw, korygowania wszelkich nieprawidłowości, szukając optymalnych rozwiązań.	K_K01

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Metodyka wychowania resocjalizacyjnego jako dyscyplina pedagogiczna i jej związek z innymi dziedzinami wiedzy. Wybrane pojęcia wychowania resocjalizacyjnego.
2.	Proces resocjalizacji i jego przebieg.
3.	Procedury oddziaływań resocjalizacyjnych – psychotechnika, socjotechnika, kulturotechnika; psychodynamiczne metody oddziaływań resocjalizacyjnych.
4.	Terapia kognitywno-behawioralna w resocjalizacji, ekonomia punktowa, systemy terapii behawioralnej stosowane w praktyce resocjalizacyjnej
5.	Metody twórczej resocjalizacji.
6.	Resocjalizacja i profilaktyka w środowisku otwartym. Przykłady dobrych praktyk.
7.	Resocjalizacja w środowisku instytucjonalnym.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramatyczne; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- metoda projektowa
- wykład konwersatoryjny
- dyskusja dydaktyczna

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Konopczyński M., *Metody twórczej resocjalizacji*, PWN, Warszawa 2009.
2. Motow I., *Od resocjalizacji do wsparcia w życiowym usamodzielnieniu*, Częstochowa 2017.
3. Skowroński B., *Probacja: teoria i metodyka*, Difin, Warszawa 2018.
4. Paszkiewicz A., *Skuteczna praca z wychowankiem niedostosowanym społecznie w grupie socjoterapeutycznej*, Difin, Warszawa 2017.
5. Dobijański M., *Metody pracy z uczniem nieprzystosowanym społecznie. Podmiotowość i dialog w relacji resocjalizacyjnej*, Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku, Białystok 2022.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Kamiński A. i inni, *Funkcjonowanie placówek socjalizacyjnych i resocjalizacyjnych w aspekcie organizacyjnym i metodycznym*, Wrocław 2016.

2. Marczak M., *Resocjalizacyjne programy penitencjarne realizowane przez służbę więzienną w Polsce*, Impuls, Kraków 2009.
3. Ambrozik W., *Pedagogika resocjalizacyjna: w stronę uspołecznienia systemu oddziaływań*, Impuls, Kraków 2016.
4. Witek P., *Resocjalizacja nieletnich. Aktualne dylematy instytucji resocjalizacyjnych*, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2018.

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

Efekt uczenia się	Metoda weryfikacji efektów uczenia się
Wiedza	Projekt, aktywność na zajęciach
Umiejętności	Projekt, aktywność na zajęciach
Kompetencje	Projekt, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0%-59,99%	60%-74,99%	75%-79,99%	80%-88,99%	89%-94,99%	95%-100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: pedagogika

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Podstawy pracy socjoterapeutycznej i społeczności korekcyjnej

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: IV

Forma zaliczenia przedmiotu: wykład – zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład	15	8	3
Ćwiczenia			
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinary (zajęcia synchroniczne)			3
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			2
Praca własna studenta	35	42	
RAZEM	50	50	
Punkty ECTS	2	2	

CELE PRZEDMIOTU:

Wyposażenie studentów w wiedzę, umiejętności i kompetencje przygotowujące do realizowania działań w zakresie socjoterapii i prowadzenia społeczności korekcyjnej.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę z zakresu teoretycznych aspektów socjoterapii jako metody pracy grupowej.	K_W08
W02	Student ma pogłębioną oraz uporządkowaną wiedzę o różnych środowiskach wychowawczych w aspekcie planowania i prowadzenia socjoterapii.	K_W11
W03	Student rozpoznaje w sposób pogłębiony uwarunkowania aksjologiczne działalności socjoterapeutycznej i społeczności korekcyjnej.	K_W02
W zakresie umiejętności		
U01	Student potrafi odpowiednio wybrać i wdrożyć stosowny dla pedagoga socjoterapeuty sposób postępowania, dobierając odpowiednie w danej sytuacji strategie działań.	K_U03
U02	Student potrafi dokonywać rzetelnego i racjonalnego oceniania złożonych warunków edukacyjno-wychowawczych oraz socjoterapeutycznych.	K_U07

W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Student jest gotów do tworzenia i rozwijania wzorców właściwego postępowania podczas zajęć socjoterapeutycznych, szukając optymalnych rozwiązań.	K_K01

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Socjoterapia jako metoda pracy grupowej(stadia rozwoju grupy, proces grupowy i jego etapy, role grupowe)
2.	Profil osobowościowy uczestnika grupy socjoterapeutycznej. Charakterystyka grupy socjoterapeutycznej. Diagnostyka socjoterapeutyczna
3.	Sytuacje trudne w grupach.
4.	Spółeczność korekcyjna – fazy tworzenia się społeczności korekcyjnej (poznawania, ustalania zasad, fazy konfliktowe, fazy współpracy); formułowanie zadania i realizowanie celu – rola terapeuty.
5.	Podstawy konstruowania i realizowania scenariusza z określonego obszaru oddziaływań: – budowanie zaufania, empatii, pozytywnych relacji (zajęcia integracyjne) – wzmacnianie poczucia własnej wartości –rozwijanie komunikacji interpersonalnej – rozwijanie umiejętności asertywnych –umiejętność radzenia sobie ze stresem

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramowe; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- dyskusja dydaktyczna
- metoda warsztatowa
- burza mózgów
- praca w grupach

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- przygotowanie prac zaliczeniowych

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Boryszewska J., *Socjoterapia w praktyce szkolnej. Materiały dla prowadzących zajęcia*, Łomża 2013.
2. Bloomquist M. L., *Trening umiejętności dla dzieci z zachowaniami problemowymi. Podręcznik dla rodziców i terapeutów*, wyd. UJ, Kraków 2011.
3. Ganczarska M., *Socjoterapia wychowanków pogotowia opiekuńczego*, Opole 2008.
4. Karasowska A., Szulirz A., *Świetlica jako środowisko terapeutyczne*, ETOH, Warszawa 2011.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Harris R., *Zrozumieć ACT : terapia akceptacji i zaangażowania w praktyce*, GWP. Gdańsk 2022.
2. Popiel A., Prąglowska E., *Psychoterapia poznawczo-behawioralna : teoria i praktyka*, PWN, Warszawa 2023.

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

Efekt uczenia się	Metoda weryfikacji efektów uczenia się
Wiedza	Zadania domowe, aktywność na zajęciach
Umiejętności	Zadania domowe, aktywność na zajęciach
Kompetencje	Zadania domowe, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0%-59,99%	60%-74,99%	75%-79,99%	80%-88,99%	89%-94,99%	95%-100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: pedagogika

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Psychologia resocjalizacyjna 1, 2

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: IV

Forma zaliczenia przedmiotu: wykład – zaliczenie, ćwiczenia – zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład	30	16	6
Ćwiczenia	30	16	6
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinary (zajęcia synchroniczne)			12
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			8
Praca własna studenta	90	118	
RAZEM	150	150	
Punkty ECTS	6	6	

CELE PRZEDMIOTU:

Uświadomienie psychologicznych zasad oddziaływań resocjalizacyjnych. Wyposażenie w pogłębioną i uporządkowaną wiedzę psychologiczną niezbędną do identyfikowania obszarów wymagających oddziaływań resocjalizacyjnych oraz planowania i realizacji programów resocjalizacyjnych.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu problemy przestępczości, formy organizacyjne oddziaływań resocjalizacyjnych i zasady ich funkcjonowania, oraz odnoszące się do nich aspekty diagnostyczne, koncepcje i teorie przestępczości.	K_W01, K_W03, K_W05
W02	Zna i rozumie w sposób pogłębiony uwarunkowania aksjologiczne działalności resocjalizacyjnej oraz zasady tworzenia różnych form resocjalizacji i terapii z uwzględnieniem teorii i praktyki pedagogicznej	K_W06, K_W08, K_W11
W03	Zna i rozumie w sposób pogłębiony współczesne tendencje w zakresie rozwoju psychologii resocjalizacyjnej i potrafi je odnieść w sposób uporządkowany do dylematów współczesnej cywilizacji oraz kulturowych uwarunkowań procesów edukacyjnych.	K_W02, K_W10, K_W06

W zakresie umiejętności		
U01	Potrafi wykonywać zadania oraz formułować i rozwiązywać złożone problemy psychospołeczne z wykorzystaniem wybranych ujęć teoretycznych psychologii resocjalizacji	K_U01, K_U03, K_U06
U02	Posiada umiejętność samodzielnego planowania, tworzenia i stosowania projektów własnego całonocnego uczenia i rozwoju zawodowego się oraz ukierunkowywać innych w tym zakresie	K_U13
U03	Potrafi odpowiednio wybrać i wdrożyć stosowny dla pedagoga sposób postępowania uwzględniający potrzeby rozwojowe osoby z uwzględnieniem diagnozy psychologicznej na potrzeby resocjalizacji	K_U02, K_U08, K_U12
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Jest gotów do tworzenia i rozwijania wzorów właściwego postępowania w środowisku życia i wychowawczym oraz podejmowania inicjatyw profilaktycznych na podstawie krytycznej oceny wiedzy, treści, siebie oraz zespołów, instytucji i organizacji w których uczestniczy.	K_K01, K_K05
K02	Jest gotów do inicjowania działań pedagogicznych w obszarze zapobiegania i rozwiązywania problemów niedostosowania społecznego komunikując się zarówno ze specjalistami jak i z osobami spoza kręgu specjalistów w tym zakresie. Jest gotów do przewidywania rezultatów swoich działań.	K_K03, K_K04, K_K06
K03	Gotów jest do krytycznej oceny istniejących rozwiązań resocjalizacyjnych wobec nieletnich i skazanych	K_K02, K_K06

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Psychologia resocjalizacyjna – przedmiot, zadania i relacje z innymi dziedzinami wiedzy.
2.	Zaburzenia zachowania i zaburzenia emocjonalne według klasyfikacji ICD i DSM. Podstawy diagnozy resocjalizacyjnej. Przegląd metod i narzędzi.
3.	Psychologiczny wkład w rozwój teorii kryminologicznych. Przegląd wybranych teorii.
4.	Psychologiczne koncepcje wyjaśniające zaburzone style funkcjonowania społecznego (podejście psychoanalityczne, behawiorystyczne, humanistyczne, poznawcze).
5.	G. Waltersa Teoria przestępczości jako stylu życia
6.	W. C. Recklessa Teoria powstrzymywania
7.	Struktura przestępczości. Współczesne tendencje.
8.	Organizacja jednostek penitencjarnych. Rola i zadania psychologa więziennego. Zróżnicowanie populacji więziennej. Psychologiczne aspekty izolacji więziennej. Kobiety w jednostkach penitencjarnych. Psychologiczne problemy macierzyństwa w instytucjach penitencjarnych.
9.	Psychologiczne podstawy tworzenia programów resocjalizacyjnych
10.	Przestępstwa seksualne. Teorie wieloczynnikowe. Typologie. Oddziaływania terapeutyczno-resocjalizacyjne.
11.	Osobowość dysocjalna a przestępczość. Zasady resocjalizacji.
12.	Przestępczość nieletnich – obraz i dynamika. Przestępcze style myślenia nieletnich
13.	Prawno-społeczny system resocjalizacji nieletnich.
14.	Rola i zadania psychologa w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich
15.	Terapia w resocjalizacji nieletnich
16.	Przegląd programów resocjalizacyjno-terapeutycznych
17.	Macierzyństwo wychowanek placówek resocjalizacyjnych. Przyczyny, konsekwencje i współczesne rozwiązania.
18.	Etyka w pracy zawodowej psychologa w instytucjach resocjalizacyjnych
19.	Wybrane problemy współczesnej resocjalizacji: analiza Ustawy z dnia 22 listopada 2013 o postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi stwarzających zagrożenie życia, zdrowia lub wolności seksualnej innych osób.

20.	Wybrane problemy współczesnej resocjalizacji: Pomoc psychologiczna w procesie readaptacji społecznej osób opuszczających instytucje resocjalizacyjne i penitencjarne
-----	--

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramatyczne; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- wykład konwersatoryjny
- analiza indywidualnego przypadku
- praca w grupach
- dyskusja dydaktyczna

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Błachut J., Gaberle A., Krajewski K., *Kryminologia*, Arche, Gdańsk 2007.
2. Ciosek M., Pastwa-Wojciechowska B., *Psychologia penitencjarna*, PWN, Warszawa 2017.
3. Ostrowska K., *Psychologia resocjalizacyjna. W kierunku nowej specjalizacji psychologii*, Fraszka, Warszawa 2006.
4. Wysocka E., *Diagnoza pozytywna w resocjalizacji: Model teoretyczny i metodologiczny*, Wyd. Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2015.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Konopczyński M., *Metody twórczej resocjalizacji: teoria i praktyka wychowawcza*, PWN, Warszawa 2006.
2. Kowalczyk, M., *Przestępcy seksualni. Zabójcy, gwałciciele, pedofile i ich resocjalizacja*, Wyd. Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń 2014.
3. Lipczyński A., *Psychologia sądowa*, Difin, Warszawa 2007.
4. Muskała M., *Znaczenie gotowości do zmiany w procesie resocjalizacji*, UAM, Poznań 2014.

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

Efekt uczenia się	Metoda weryfikacji efektów uczenia się
Wiedza	Praca pisemna, aktywność na zajęciach
Umiejętności	Praca pisemna, aktywność na zajęciach
Kompetencje	Praca pisemna, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0%-59,99%	60%-74,99%	75%-79,99%	80%-88,99%	89%-94,99%	95%-100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Specjalność: Terapia pedagogiczna z arteterapią

Kierunek: pedagogika

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Diagnostyka i terapia dzieci z trudnościami w czytaniu i pisaniu

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: II

Forma zaliczenia przedmiotu: wykład – egzamin

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład	15	8	3
Ćwiczenia			
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinary (zajęcia synchroniczne)			3
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			2
Praca własna studenta	10	17	
RAZEM	25	25	
Punkty ECTS	1	1	

CELE PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z przyczynami i objawami specyficznych dysfunkcji rozwojowych – dysleksji, dysgrafii i dysortografii oraz opóźnionego rozwoju mowy. Zapoznanie studentów z elementami diagnozy i konstruowania programów terapeutycznych, przeznaczone dla dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym, umożliwiające wyrównanie zaburzonych funkcji percepcyjno-motorycznych i opanowanie umiejętności poprawnego mówienia, czytania oraz pisania.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Posiada pogłębioną wiedzę z zakresu typów dysfunkcji w czytaniu i pisaniu.	K_W04, K_W05, K_W07
W02	Zna w pogłębiony sposób związek między typami dysfunkcji w pisaniu i czytaniu a rozwojem człowieka	K_W04, K_W07, K_W09
W03	Zna w pogłębionym stopniu najważniejsze założenia pracy z dzieckiem z dysfunkcjami w czytaniu i pisaniu	K_W01, K_W08, K_W10
W zakresie umiejętności		
U01	Potrafi wykorzystać wiedzę o typach dysfunkcji w czytaniu i pisaniu w pracy z dziećmi, młodzieżą i dorosłymi	K_U01, K_U02, K_U06

U02	Potrafi posługiwać się różnymi technikami terapii pedagogicznej z zakresu trudności w pisaniu i czytaniu.	K_U02, K_U07, K_U08
U03	Potrafi zastosować normy etyczne do konkretnych działań pedagogicznych	K_U01, K_U12
U04	Potrafi współpracować w ramach zespołu, realizować powierzone zadania oraz zarządzać sobą w czasie	K_U12, K_U13
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Jest gotów do tworzenia i prezentowania wzorów właściwego postępowania w środowisku życia i pracy pedagoga oraz podejmowania inicjatyw, krytycznej oceny wiedzy, treści, siebie oraz zespołów, instytucji i organizacji w których uczestniczy.	K_K01, K_K03, K_K05
K02	Jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu pedagogiki w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych z uwzględnieniem etyki	K_K02, K_K04, K_K06

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Wprowadzenie w tematykę dysfunkcji w czytaniu i pisaniu (przyczyny, przejawy, skutki).
2.	Cele i zadania terapii dla osób z problemami w czytaniu i pisaniu.
3.	Diagnoza psychopedagogiczna (cele, obszary).
4.	Typologia zaburzeń powodujących problemy w czytaniu i pisaniu i zasady pracy z pacjentami.
5.	Metody pracy z dziećmi, młodzieżą i dorosłymi z problemami w czytaniu i pisaniu.
6.	Pomoc psychologiczno-pedagogiczna dla osób z problemami w czytaniu i pisaniu.
7.	Prezentacja ćwiczeń usprawniających naukę czytania i pisanie.
8.	Warsztat pracy pedagoga terapeuty

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramowe; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- wykład
- rozwiązywanie zadań problemowych
- analiza indywidualnego przypadku

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu
- przygotowanie się do zaliczenia i egzaminu
- aktywny udział w zajęciach /dzielenie się swoimi opiniami i doświadczeniem/
- terminowe wykonywanie zajęć na platformie e-learningowej

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Reid G., *Dysleksja : podręcznik praktyka*, Harmonia Universalis, Gdańsk 2018.
2. Górniewicz E., *Pedagogiczna diagnoza specyficznych trudności w czytaniu i pisaniu*, Adam Marszałek, Toruń 2011.
3. Rudzińska-Rogoży A., *Wspomaganie rozwoju dziecka z ryzykiem dysleksji*, Impuls, Kraków 2014.
4. Krasowicz-Kupis G., *Nowa psychologia dysleksji*, PWN, Warszawa 2020.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Klim-Klimaszewska A., *Praca z dzieckiem ryzyka dysleksji i dysgrafii na zajęciach terapeutycznych w przedszkolu*, Instytut Wydawniczy Erica, Warszawa 2015.
2. Radwańska A., *Jak pomóc dziecku z dysleksją : poradnik dla rodziców i nauczycieli*, Difin, Warszawa 2017.

NETOGRAFIA:

1. <http://www.ore.edu.pl/category/ksztalcenie-i-wychowanie/uczen-ze-specjalnymi-potrzebami-edukacyjnymi/>
2. <http://www.ptd.edu.pl/odysleksji.html>
3. <http://www.dashofer.pl/przyklady/SPE.pdf>
4. <http://docplayer.pl/6290873-Terapia-pedagogiczna-uczniow-ze-specyficznymi-trudnosciami-w-uczeniu-sie-w-formie-poradnika-red-prowadzaca-irena-sosin-wyd-raabe.html>

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	Egzamin pisemny, aktywność na zajęciach
Umiejętności	Egzamin pisemny, aktywność na zajęciach
Kompetencje	Aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0%-59,99%	60%-74,99%	75%-79,99%	80%-88,99%	89%-94,99%	95%-100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: pedagogika

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Drama i teatr w terapii pedagogicznej

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: II

Forma zaliczenia przedmiotu: ćwiczenia – zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			
Ćwiczenia	15	8	3
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinary (zajęcia synchroniczne)			3
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			2
Praca własna studenta	10	17	
RAZEM	25	25	
Punkty ECTS	1	1	

CELE PRZEDMIOTU:

Poznanie modeli dramy i teatru wykorzystywanych w terapii pedagogicznej. Rozwijanie umiejętności opracowywania zajęć z wykorzystaniem metody dramy i technik teatralnych. Rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć z wykorzystaniem dramy i technik teatralnych. Kształtowanie postawy otwartości na nowe metody pracy z dziećmi i młodzieżą.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu definicję i modele dramy oraz jej cechy konstytutywne.	K_W01
W02	Klasyfikuje w pogłębionym stopniu techniki dramowe i wskazuje możliwości ich wykorzystania w pracy terapeutycznej z uwzględnieniem wieku uczniów w kontekście ich cech rozwojowych.	K_W10
W03	Zna, rozumie w pogłębionym stopniu interdyscyplinarność dramy. Wskazuje różnice pomiędzy dramą, psychodramą, socjodramą oraz inscenizacją i wskazuje możliwości ich wykorzystania w terapii pedagogicznej.	K_W08
W04	Podaje w pogłębionym stopniu możliwości wykorzystania dramy i technik teatralnych w terapii pedagogicznej.	K_W01

W zakresie umiejętności		
U01	Stosuje techniki dramowe i teatralne w terapii pedagogicznej.	K_U03, K_U06
U02	Opracowuje scenariusze zajęć dramowych i teatralnych.	K_U03, K_U06, K_U09
U03	Prowadzi zajęcia metodą dramy procesualnej oraz metodą Teatru Forum.	K_U03, K_U06
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Jest gotów do przewodzenia grupie w ramach podejmowanych działań pedagogicznych, ale także do przyjmowania różnorodnych ról grupowych w procesie rozwiązywania problemów. Dbą o rozwój umiejętności interpersonalnych własnych i uczniów.	K_K01
K02	Jest otwarty na nowe metody pracy z dziećmi i młodzieżą. Jest gotów do krytycznej oceny przyswajanych treści pedagogicznych.	K_K03

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Czym jest drama – definicja dramy, jej cechy konstytutywne; Funkcje dramy jako metody terapeutycznej.
2.	Różnice pomiędzy dramą, a psychodramą, socjodramą, czy inscenizacją? Definicja dramy edukacyjnej/kreatywnej. Funkcje dramy w rozwoju człowieka.
3.	Strategie i techniki dramowe. Drama oparta na technikach/konwencjach. Klasyfikacja technik dramowych. Dostosowanie technik dramowych do wieku uczniów w kontekście rozwojowym w zakresie terapii pedagogicznej.
4.	Drama procesualna i jej zastosowanie w terapii pedagogicznej.
5.	Czy można zrobić dramę „z niczego”? Kiedy środki dydaktyczne urealniamy, a kiedy odrealniamy fikcję? Funkcje środków dydaktycznych w dramie, wykorzystanie rekwizytu; Wykorzystanie pantomimy w edukacji. Komunikacja niewerbalna w dramie.
6.	Teatr forum w terapii pedagogicznej. Gry dla aktorów i nieaktorów Augusto Boala. Warsztat teatralny jako forma pracy w terapii pedagogicznej.
7.	Struktura zajęć dramowych. Konstruowanie scenariuszy zajęć dramowych. Scenariusz zajęć w modelu dramy opartej na technikach a scenariusz dramy procesualnej.
8.	Jak prowadzić dramę, aby służyła rozwojowi ucznia, a nie rozwojowi sztuki teatralnej. Metodyka zajęć dramowych, stymulowanie rozwoju poprzez improwizację i jej analizę. Tekst, obraz, muzyka – inspiracje dla dramy jako metody terapeutycznej.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramowe; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- techniki dramowe
- metoda dramy procesualnej
- metoda teatru forum

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu
- przygotowanie pracy zaliczeniowej

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Boal A., *Gry dla aktorów i nieaktorów*, Wydawnictwo Cyklady, 2014.
2. Pankowska K., *Drama. Konteksty teoretyczne*, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2013.
3. Witerska K., *Drama procesualna w pracy z dziećmi w przedszkolu i klasach I-III*, Difin, Warszawa, 2020.

4. Witerska K., *Teatr Forum*, Difin, Warszawa 2016.
5. Witerska K., *Drama. Techniki, strategie, scenariusze*, Difin, Warszawa 2011.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Jagiełło-Rusiłowski A., *Drama w STOP-KLATCE w kierunku pozytywnej zmiany społecznej*, Warszawa 2010.
2. Witerska K. *Drama. Przewodnik po koncepcjach, technikach i miejscach*, Difin, Warszawa 2014.
3. Witerska K., *Drama edukacyjna w szkole wyższej*, [w:] K.J. Szmidt K.J., *Trening twórczości w szkole wyższej*, AHE, Łódź 2005.
4. Witerska K., *Drama kreatywna jako swoista metoda dydaktyki twórczości*, [w:] K.J., Szmidt, *Pedagogika twórczości*, GWP, Gdańsk 2007.
5. Witerska K., *Drama na różnych poziomach kształcenia*, AHE, Łódź 2010.

NETOGRAFIA:

1. PLAY IT OUT LOUD Drama w integracji społecznej dzieci nieśmiałych Podręcznik dla nauczycieli
https://www.researchgate.net/publication/376111410_PLAY_IT_OUT_LOUD_Drama_w_integracji_spolecznej_dzieci_niesmialych_Podrecznik_dla_nauczycieli
2. PLAY IT OUT LOUD Zastosowanie dramy w inkluzji społecznej dzieci nieśmiałych RAPORT,
https://www.researchgate.net/publication/355648973_PLAY_IT_OUT_LOUD_Zastosowanie_dramy_w_inkluzji_spolecznej_dzieci_niesmialych_RAPORT
3. HANDBOOK Power Speaking PL,
https://www.researchgate.net/publication/391450670_HANDBOOK_Power_Speaking_PL
4. Przedstawienie Teatru Forum, <http://www.youtube.com/watch?v=ZXVgwVEGf3c&t=1098s>

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

Efekt uczenia się	Metoda weryfikacji efektów uczenia się
Wiedza	Prezentacja, Aktywność na zajęciach
Umiejętności	Prezentacja, Aktywność na zajęciach
Kompetencje	Prezentacja, Aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0%-59,99%	60%-74,99%	75%-79,99%	80%-88,99%	89%-94,99%	95%-100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: pedagogika

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Logopedia

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: II

Forma zaliczenia przedmiotu: wykład – egzamin, ćwiczenia – zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład	15	8	3
Ćwiczenia	15	8	3
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinary (zajęcia synchroniczne)			6
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			4
Praca własna studenta	45	59	
RAZEM	75	75	
Punkty ECTS	3	3	

CELE PRZEDMIOTU:

Przekazanie wiedzy na temat procesu kształtowania mowy i jego uwarunkowań. Poznanie standardów profilaktyki logopedycznej. Poznanie metod stymulowania procesu nabywania kompetencji i sprawności warunkujących prawidłowy przebieg komunikacji językowej. Uwrażliwienie pedagogów na wczesne wykrywanie zaburzeń mowy u dzieci i kierowanie ich do logopedy. Kształtowanie świadomości na temat wpływu zaburzeń mowy na samoocenę i funkcjonowanie społeczne ucznia. Zajęcia z tego przedmiotu oferują wiedzę, ale nie uprawniają do prowadzenia terapii logopedycznej.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Charakteryzuje w pogłębionym stopniu etapy rozwoju mowy i ich uwarunkowania	K_W04, K_W07, K_W08
W02	Wymienia i referuje w pogłębionym stopniu zasady i formy profilaktyki logopedycznej	K_W01, K_W05, K_W08
W zakresie umiejętności		
U01	Rozpoznaje wady wymowy dziecka	K_U02, K_U06, K_U08
U02	Konstruuje ćwiczenia logopedyczne	K_U02, K_U07, K_U12

W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Jest wrażliwy na problemy i potrzeby osób z zaburzeniami mowy	K_K01, K_K05, K_K06
K02	Rozumie trudności emocjonalne i szkolne dzieci z zaburzeniami mowy	K_K01, K_K03, K_K06

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Rozwój mowy dziecka. Komponenty mowy: język, tekst (treść, forma językowa, substancja), nadawanie (mówienie), odbiór. Rola aparatu oddechowego, fonacyjnego i artykulacyjnego. Rola narządu wzroku i aparatu słuchowego w procesie nabywania mowy.
2.	Mózgowe mechanizmy nadawania i odbioru mowy (ośrodki mowy werbalnej, czytania i pisanie); rola prawej i lewej półkuli mózgowej (struktury korowe, podkorowe, mózdzek)
3.	Znaczenie percepcji słuchowej w nabywaniu mowy. Pojęcie głoski i fonemu. Podział głosek języka polskiego. Prawidła wymowa głosek polskich.
4.	Mowa werbalna a mowa pisana. Trudności w czytaniu i pisaniu. Przegląd zaburzeń mowy występujących u dzieci. Szczegółowe omówienie zaburzeń artykulacyjnych o różnej etiologii w zakresie: profilaktyka, wspomaganie terapii logopedycznej. Komunikacja alternatywna. Krótka charakterystyka poszczególnych typów zaburzeń mowy.
5.	Standardy profilaktyki logopedycznej. Metody stymulowania procesu nabywania kompetencji i sprawności warunkujących prawidłowy przebieg komunikacji językowej. Pedagogiczne i psychologiczne aspekty zaburzeń mowy. Problemy i potrzeby osób z zaburzeniami mowy. Wpływ zaburzeń mowy na samoocenę i funkcjonowanie społeczne ucznia. Trudności emocjonalne i szkolne dzieci z zaburzeniami mowy
6.	Ćwiczenia praktyczne: opracowanie zestawów ćwiczeń usprawniających narządy mowy. Ćwiczenia z zakresu emisji głosu

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramowe; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- wykład
- klasyczna metoda problemowa
- analiza indywidualnego przypadku

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu
- przygotowanie do egzaminu
- aktywny udział w zajęciach
- terminowe wykonywanie zajęć na platformie e-learningowej
- wykonanie zadań, ćwiczeń

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. *Logopedia przedszkolna i wczesnoszkolna*, red. A. Domagała, U. Mirecka, Harmonia Universalis, Gdańsk 2021.
2. Bleszyński J. J., *Alternatywne i wspomagające metody komunikacji*, Impuls, Kraków 2008.
3. Nosko-Goszczycka M., *AAC dla każdego : poradnik dla rodziców i terapeutów*, Harmonia Universalis, Gdańsk 2021.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. *Diagnoza i terapia w pracy logopedy i nauczyciela terapeuty : konteksty teoretyczne i praktyka*, red. E. Jeżewska-Krasnodębska i B. Skałbani, Impuls, Kraków 2017.
2. *Wczesna interwencja w logopedii*, red. J. J. Bleszyński, D. Baczała, Harmonia Universalis, Gdańsk 2015.

NETOGRAFIA:

1. Czasopismo internetowe LOGOPEDA www.logopeda.org.pl

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	Egzamin pisemny, praca pisemna, aktywność na zajęciach
Umiejętności	Aktywność na zajęciach
Kompetencje	Aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0%-59,99%	60%-74,99%	75%-79,99%	80%-88,99%	89%-94,99%	95%-100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: pedagogika

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Psychologiczne podstawy trudności niepowodzeń szkolnych

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: II

Forma zaliczenia przedmiotu: wykład – zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład	15	8	3
Ćwiczenia			
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinary (zajęcia synchroniczne)			3
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			2
Praca własna studenta	10	17	
RAZEM	25	25	
Punkty ECTS	1	1	

CELE PRZEDMIOTU:

Wprowadzenie pojęć dotyczących niepowodzeń szkolnych. Poznanie metod diagnostycznych i terapeutycznych niepowodzeń szkolnych. Wyposażenie w wiedzę i umiejętności dotyczące specyfiki pracy z dzieckiem przejawiającym niepowodzenia szkolne. Przedstawienie relacji terapeuta-dziecko i rodzic-dziecko w aspekcie współdziałania. Przedstawienie metod diagnostycznych i terapeutycznych.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Zna w pogłębionym stopniu przyczyny psychologiczno-pedagogiczne niepowodzeń szkolnych oraz rozumie pojęcia związane z niepowodzeniami szkolnymi	K_W04, K_W05, K_W07, K_W08
W02	Wymienia i referuje w pogłębionym stopniu zasady i formy profilaktyki niepowodzeń szkolnych	K_W01, K_W08, K_W10, K_W11
W zakresie umiejętności		
U01	Rozpoznaje przyczyny i przejawy niepowodzeń szkolnych	K_U02, K_U06, K_U08
U02	Planuje i projektuje działania terapeutyczne adekwatne do potrzeb dziecka	K_U02, K_U07, K_U12

W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Jest wrażliwy na problemy i potrzeby osób przejawiających niepowodzenia szkolne	K_K01, K_K05, K_K06
K02	Jest świadomy trudnej sytuacji w jakiej znajdują się dzieci doświadczające niepowodzeń szkolnych	K_K01, K_K03, K_K06

Lp.	Treści programowe
1.	Niepowodzenia szkolne – ustalenia terminologiczne.
2.	Diagnoza niepowodzeń szkolnych (przyczyny, przejawy). Diagnoza psychologiczna w placówce oświatowej. Modele diagnozy psychologicznej.
3.	Metody diagnozy (diagnoza dojrzałości szkolnej, zdolności umysłowych, kompetencji społecznych i dojrzałości emocjonalnej ucznia).
4.	Rodzaje niepowodzeń szkolnych i ich konsekwencje.
5.	Niespecyficzne trudności w nauce. Przegląd wybranych zagadnień: obniżenie poziomu rozwoju intelektualnego, zaburzenia emocjonalne, zaburzenia zachowania, fobia szkolna, nadpobudliwość psychoruchowa i zahamowanie psychoruchowe.
6.	Zasady organizacji zajęć dla dzieci przejawiających niepowodzenia szkolne.
7.	Warsztat pracy nauczyciela –terapeuty.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramatyczne; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- wykład
- klasyczna metoda problemowa

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu
- przygotowanie do zaliczenia egzaminu
- aktywny udział w zajęciach
- wykonywanie zajęć na platformie e-learningowej
- wykonanie zadań

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Domagała-Kręcioch A., *Niedostosowanie społeczne a niepowodzenia szkolne*, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pedagogicznej, Kraków 2008.
2. Dyrda B., *Zjawiska niepowodzeń uczniów zdolnych: rozpoznawanie i przeciwdziałanie*, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2007.
3. Bragdon Alen D., Gamon D., *Kiedy mózg pracuje inaczej. ADHD – alkoholizm – autyzm – deza wu – dysleksja – leworęczność – słuch absolutny – pamięć fotograficzna, zaburzenie afektywne – synestezja*, GWP, Gdańsk 2004.
4. Krasowicz-Kupis G., *Nowa psychologia dysleksji*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2020.
5. Kościelska M., *Psychologia kliniczna dziecka*, [w:] J. Strelau, *Psychologia. Podręcznik akademicki*, GWP, Gdańsk 2018.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Sędek G., *Psychologia kształcenia*, [w:] J. Strelau, *Psychologia. Podręcznik akademicki*, GWP, Gdańsk 2018.
2. Brzeźnicki Franciszek: *Podstawy dydaktyki*, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2011, s. 383-396.

NETOGRAFIA:

1. <http://www.ore.edu.pl/category/ksztalcenie-i-wychowanie/uczen-ze-specjalnymi-potrzebami-edukacyjnymi/>
2. <http://pedagogika-specjalna.edu.pl/kategoria/terapia-pedagogiczna/>
3. <http://www.dashofer.pl/przyklady/SPE.pdf>
4. <http://docplayer.pl/6290873-Terapia-pedagogiczna-uczniow-ze-specyficznymi-trudnosciami-w-uczeniu-sie-w-formie-poradnika-red-prowadzaca-irena-sosin-wyd-raabe.html>

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	Egzamin pisemny, praca pisemna, aktywność na zajęciach
Umiejętności	Egzamin pisemny, praca pisemna, aktywność na zajęciach
Kompetencje	Aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0%-59,99%	60%-74,99%	75%-79,99%	80%-88,99%	89%-94,99%	95%-100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: pedagogika

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Teoretyczne podstawy oddziaływań arteterapeutycznych

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: II

Forma zaliczenia przedmiotu: wykład – zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład	15	8	3
Ćwiczenia			
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinary (zajęcia synchroniczne)			3
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			2
Praca własna studenta	10	17	
RAZEM	25	25	
Punkty ECTS	1	1	

CELE PRZEDMIOTU:

Ogólnym celem przedmiotu jest zapoznanie z ważnymi pojęciami arteterapii, zrozumienie istoty i roli sztuki w procesie wychowania i terapii, zapoznanie z metodami arteterapeutycznymi oraz przygotowanie do stosowania arteterapii w praktyce terapeutyczno-wychowawczej

Cele szczegółowe zajęć:

- Poznanie znaczenia sztuki w rozwoju człowieka.
- Rozumienie roli i znaczenia sztuki w wychowaniu.
- Zapoznanie studentów z tradycyjnymi metodami arteterapii
- Czerpanie inspiracji ze świata sztuki w pracy pedagoga
- Zrozumienie i poznanie znaczenia sztuki w przekraczaniu ograniczeń i barier w rozwoju
- Wiedza na temat różnych obszarów i form arteterapii, metod arteterapeutycznych i ich zastosowania w terapii, edukacji i profilaktyce

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Definiuje w pogłębionym stopniu pojęcie arteterapii oraz rozróżnia wybrane obszary i formy arteterapii, rozumie ich specyfikę oddziaływań i funkcje.	K_W01, K_W08
W02	Ma pogłębioną wiedzę o uwarunkowaniach procesów arteterapeutycznych.	K_W06, K_W10

W03	Ma pogłębioną wiedzę na temat możliwości wykorzystania metod arteterapii w pracy pedagogicznej. Wskazuje w pogłębionym stopniu rolę sztuki w wychowaniu i całościowym rozwoju człowieka	K_W08, K_W09, K_W10
W zakresie umiejętności		
U01	Potrafi czerpać inspirację ze świata sztuki w pracy pedagogicznej	K_U06, K_U09
U02	Analizuje wybrane metody arteterapii i określa ich zastosowanie w praktyce pedagogicznej	K_U03, K_U06
U03	Potrafi wyjaśnić znaczenie arteterapii w budowaniu poczucia jakości życia, określaniu wartości doświadczeń życiowych i samorealizacji	K_U06, K_U08
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Jest świadomy roli i znaczenia sztuki w obszarze działań terapeutycznych i wychowawczych	K_K06
K02	Jest wrażliwy na potrzeby innych	K_K06

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Teoretyczne podstawy oddziaływań arteterapeutycznych. Najważniejsze definicje i pojęcia.
2.	Terapeutyczne oddziaływanie różnych dziedzin sztuki (plastykoterapia, choreoterapia, biblioterapia, muzykoterapia, teatroterapia, filmoterapia i inne). Obszary arteterapii wspomagające rozwój autoekspresji, przekraczania własnych barier, pokonywania ograniczeń i przezwyciężania trudności.
3.	Znaczenie oddziaływania przez sztukę w procesie kształtowania emocjonalnego, intelektualnego i społecznego jednostki. Wychowawcza rola sztuki
4.	Różne funkcje arteterapii (rekreacyjna, edukacyjna, korekcyjna, diagnostyczna, ekspresyjna).
5.	Arteterapia jako proces twórczy. Kreatywność jako wartość rozwoju i ważny aspekt terapeutyczny.
6.	Budowanie samoakceptacji w procesie twórczego poszukiwania i tworzenia. Znaczenie ekspresji
7.	Najważniejsze rodzaje metod i technik arteterapii: techniki plastyczne, techniki teatralne (m.in. drama), techniki pracy z biografią (techniki narracyjne, fotografia, video), biblioterapia, muzykoterapia, choreoterapia i inne
8.	Rola pedagoga, wychowawcy, animatora w procesie arteterapeutycznym

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramowe; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- wykład konwersatoryjny
- dyskusja dydaktyczna
- praca w grupach
- praca indywidualna

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami;
- przygotowanie prac zaliczeniowych
- przygotowanie się do zaliczenia

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Szulc W. *Arteterapia : narodziny idei, ewolucja teorii, rozwój praktyki*, Difin, Warszawa 2011.
2. Gładyszewska-Cylulko Joanna : *Arteterapia w pracy pedagoga : teoretyczne i praktyczne podstawy terapii przez sztukę*, Impuls, Kraków 2011.
3. Karolak W. *Arteterapia dzieci i młodzieży. Scenariusze zajęć*, Łódź 2019.

4. Karolak W., Karolak B., *Arteterapia w twórczym rozwoju. Ćwiczenia, warsztaty, praktyki dla dzieci i młodzieży*, Łódź 2021.
5. Karolak W., *Książka artystyczna w arteterapii*, Difin, Warszawa 2016.
6. Łoza B., Chmielnicka-Plaskota A., *Arteterapia. Cz. 1*, Difin, 2014.
7. Łoza B., Chmielnicka-Plaskota A., *Arteterapia. Cz. 2*, Difin, 2014.
8. Łoza B., Chmielnicka-Plaskota A., *Arteterapia. Cz. 3*, Difin, 2016.
9. Józefowski E., Florczykiewicz J., *Arteterapia jako praktyka oddziaływań artystycznych i terapeutycznych*, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza. Wydział Pedagogiczno-Artystyczny, Kalisz 2012.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Glińska-Lachowicz A. (red.), *Arteterapia w nauce i praktyce. Teoria-rozwoj-możliwości*, Uniwersytet Opolski, Opole 2015.
2. Pikała Anna, Sasin Magdalena *ARTETERAPIA. SCENARIUSZE ZAJĘĆ*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2016
3. Brett Doris : *Bajki, które leczą. Cz. 1. Wyd. 2.* Gdańsk : Gdańskie Wydaw. Psychologiczne, 2006.
4. Brett Doris : *Bajki, które leczą. Cz. 2. Wyd. 2.* Gdańsk : Gdańskie Wydaw. Psychologiczne, 2007.
5. Karolak W., Kaczorowska B., *Arteterapia : projekty*, Difin, 2022.
6. Karolak W., Karolak. B., *Autoarteterapie*, Difin, 2019.
7. Karolak W., *Autoarteterapia w sytuacjach kryzysowych : ćwiczenia uważności*, Difin, 2021
8. Karolak W., *Arteterapie : język wizualny w terapiach twórczości i sztuce*, Difin, 2014
9. Karolak W., *Arteterapia : przygoda i porządek* Difin, 2017
10. Łączyk M. i Pyrzyk-Kuta A. (red.), *Ekspresja ruchu – ciało – kreacja – komunikat*, Katowice 2016
11. Malchiodi C. A. (red.), *Arteterapia. Podręcznik*, tłum. E. Bochenek, Gdańsk 2012
12. Molicka M., *Biblioterapia i bajkoterapia, Rola literatury w procesie zmiany rozumienia świata społecznego i siebie*, Poznań 2011
13. Popek S., *Psychologia twórczości plastycznej*, Impuls, 2010

NETOGRAFIA:

1. Projekt UE Erasmus+, CU, Cultura Universalis. Enhancing intercultural competence through art, źródło: www.culturauniversalis-project.eu,

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

Efekt uczenia się	Metoda weryfikacji efektów uczenia się
Wiedza	Praca pisemna, aktywność na zajęciach
Umiejętności	Praca pisemna, aktywność na zajęciach
Kompetencje	Praca pisemna, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0%-59,99%	60%-74,99%	75%-79,99%	80%-88,99%	89%-94,99%	95%-100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: pedagogika

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Wprowadzenie do terapii pedagogicznej

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: II

Forma zaliczenia przedmiotu: wykład – egzamin

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład	15	8	3
Ćwiczenia			
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinary (zajęcia synchroniczne)			3
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			2
Praca własna studenta	10	17	
RAZEM	25	25	
Punkty ECTS	1	1	

CELE PRZEDMIOTU:

Wprowadzenie w obszar praktycznego zrozumienia i zastosowania terapii pedagogicznej. Zdobycie wiedzy i umiejętności z zakresu terapii pedagogicznej. Wybranie odpowiedniej formy terapii pedagogicznej w pracy z pacjentami. Kształcenie świadomości dotyczącej oddziaływań terapii pedagogicznej względem różnych obszarów działalności człowieka.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Ma pogłębioną wiedzę z zakresu stosowania terapii pedagogicznej	K_W04, K_W05, K_W08
W02	Zna w pogłębionym stopniu związek terapii pedagogicznej z rozwojem człowieka	K_W04, K_W07, K_W08
W03	Zna w pogłębionym stopniu najważniejsze założenia terapii pedagogicznej	K_W01, K_W05, K_W08
W04	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu terminologię z dziedzin: pedagogika korekcyjno-kompensacyjna, terapia pedagogiczna, pomoc psychologiczno-pedagogiczna	K_W05, K_W08, K_W11

W zakresie umiejętności		
U01	Potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu terapii pedagogicznej w pracy dziećmi, młodzieżą i dorosłymi	K_U02, K_U06, K_U07
U02	Potrafi posługiwać się wybranymi rodzajami terapii pedagogicznej	K_U02, K_U07, K_U08
U03	Potrafi współpracować w ramach zespołu, realizować powierzone zadania oraz zarządzać sobą w czasie	K_U12, K_U13
U04	Potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu terapii pedagogicznej w pracy dziećmi, młodzieżą i dorosłymi	K_U02, K_U07, K_U08
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Podjmuje trud i odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych działań.	K_K01, K_K03, K_K06
K02	Jest odpowiedzialny i wrażliwy na świat wartości.	K_K01, K_K04, K_K06
K03	Dostrzega etyczny wymiar pedagogiki	K_K02, K_K04, K_K06

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Wprowadzenie w tematykę terapii pedagogicznej w kontekście zadań i wybranych pojęć.
2.	Biologiczne i społeczne przyczyny powstawania zaburzeń rozwojowych.
3.	Cele terapii pedagogicznej oraz zasady organizowania jej procesu.
4.	Typologia zaburzeń rozwojowych i zasady pracy z dzieckiem. Przegląd specyficznych trudności w uczeniu się: (dysleksja, dysgrafia, dyskalkulia, dysortografia).
5.	Diagnoza psychopedagogiczna (cele, obszary).
6.	Metody pracy z dziećmi i młodzieżą z zaburzeniami zachowania.
7.	Metody pracy z dziećmi i młodzieżą z niepowodzeniami szkolnymi.
8.	Budowanie warsztatu pracy terapeuty.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramowe; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- wykład
- klasyczna metoda problemowa
- dyskusja dydaktyczna

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu
- przygotowanie do zaliczenia egzaminu
- aktywny udział w zajęciach
- terminowe wykonywanie zajęć na platformie e-learningowej
- wykonanie zadań

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Skalbani B., Lewandowska-Kidoń T., *Terapia pedagogiczna w teorii i działaniu*, Impuls, Kraków 2019.
2. Mountstephen M., *Jak wykryć zaburzenia rozwojowe u dzieci i co dalej?*, Wydawnictwo Fraszka Edukacyjna, Otwock 2011.

3. Szkatuła J., Żylińska D., *Poradnik metodyczny dla nauczycieli zajęć terapii pedagogicznej w klasach I-III szkoły podstawowej*, Mazurski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Elku, Elk 2013.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Skorek E. M., *Terapia pedagogiczna. Zaburzenia rozwoju psychoruchowego dzieci*, Impuls, Kraków 2022.
2. Borzyńska M., *Warsztat specjalisty terapii pedagogicznej*, Operon, 2020.
3. Lipowska M., *Dysleksja i ADHD współwystępujące zaburzenia rozwoju. Neuropsychologiczna analiza deficytów pamięci*, Scholar, Warszawa 2011.

NETOGRAFIA:

1. <https://www.ore.edu.pl/category/ksztalcenie-i-wychowanie/uczen-ze-specjalnymi-potrzebami-edukacyjnymi/>
2. <https://pedagogika-specjalna.edu.pl/kategoria/terapia-pedagogiczna/>
3. <http://www.dashofer.pl/przyklady/SPE.pdf>
4. <http://docplayer.pl/6290873-Terapia-pedagogiczna-uczniow-ze-specyficznymi-trudnosciami-w-uczeniu-sie-w-formie-poradnika-red-prowadzaca-irena-sosin-wyd-raabe.html>

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

Efekt uczenia się	Metoda weryfikacji efektów uczenia się
Wiedza	Egzamin pisemny, praca pisemna, aktywność na zajęciach
Umiejętności	Egzamin pisemny, praca pisemna, aktywność na zajęciach
Kompetencje	Egzamin pisemny, praca pisemna, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0%-59,99%	60%-74,99%	75%-79,99%	80%-88,99%	89%-94,99%	95%-100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: pedagogika

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Praktyki specjalnościowe

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: II, III, IV

Forma zaliczenia przedmiotu: zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			
Ćwiczenia			
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe	150		
Webinary (zajęcia synchroniczne)			
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			
Praca własna studenta			
RAZEM	150		
Punkty ECTS	5		

CELE PRZEDMIOTU:

Kształtowanie postaw pedagogicznych u studentów. Rozwijanie uzdolnień i zainteresowań studentów oraz ich identyfikację z zawodem pedagoga. Kształcenie umiejętności stosowania wiedzy pedagogicznej i psychologicznej, wychowawczej i opiekuńczej z dziećmi i młodzieżą, weryfikowania wiedzy teoretycznej z działaniem praktycznym. Poznanie instytucji i środowiska pracy pedagogicznej, jej organizacji, infrastruktury dydaktycznej, jej dokumentacji. Poznanie problemów opiekuńczych i wychowawczych w poszczególnych placówkach i środowiskach oraz kształtowanie umiejętności rozwiązywania tych problemów.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student posiada pogłębioną wiedzę o uczestnikach działalności edukacyjnej, wychowawczej, opiekuńczej i terapeutycznej	K_W07, K_W08
W02	Ma pogłębioną wiedzę o metodyce wykonywania typowych zadań, wyjaśnia normy i procedury stosowane w różnych obszarach działalności pedagogicznej i terapeutycznej	K_W02, K_W11
W03	Ma pogłębioną wiedzę o bezpieczeństwie i higienie pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych i terapeutycznych	K_W11

W04	Ma pogłębioną wiedzę na temat projektowania swojej ścieżki rozwoju oraz norm i zasad etycznych	K_W11, K_W09
W zakresie umiejętności		
U01	Student potrafi animować prace nad rozwojem uczestników procesu pedagogicznego oraz wspierać ich samodzielność	K_U02, K_U03
U02	Potrafi dokonać analizy własnych działań i wskazać ewentualne obszary wymagające modyfikacji w przyszłym działaniu	K_U02
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działanie pedagogiczne	K_K02

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Zapoznanie się ze specyfiką działalności instytucji. Zapoznanie się ze strukturą organizacyjną instytucji.
2.	Zapoznanie się ze sposobem organizacji i prowadzenia pracy pedagoga – terapeuty.
3.	Organizacja procesu dydaktycznego, wychowawczego i terapeutycznego.
4.	Różnorodne formy pracy dydaktycznej, wychowawczej i terapeutycznej.
5.	Planowanie zajęć o charakterze dydaktycznym, wychowawczym i terapeutycznym.
6.	Prowadzenie zajęć w placówkach edukacyjnych o charakterze dydaktycznym, wychowawczym i terapeutycznym w zgodzie z opracowanym wcześniej scenariuszem.
7.	Wykonanie zadań zleczanych przez kierownictwo instytucji.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramowe; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- konsultacje z opiekunem praktyk
- metoda praktyczna (obserwacja i samodzielne prowadzenie zajęć, zapoznanie studenta z dokumentacją placówki)

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z Regulaminem Praktyk
- przygotowywanie scenariuszy zajęć
- prowadzenie zajęć wg opracowanych scenariuszy
- ewaluacja pracy własnej
- prowadzenie Dziennika Praktyk

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Regulamin praktyk na kierunku Pedagogika.
2. Szkatuła J., Żylińska D., *Poradnik metodyczny dla nauczycieli zajęć terapii pedagogicznej w klasach I-III szkoły podstawowej*, Mazurski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Elku, Elk 2013.
3. Urbaniak-Zajac, *O profesjonalizacji nauczyciela świetlicy – refleksja nad instytucjonalną codziennością*, Problemy Wczesnej Edukacji 2024, Tom 57 nr 2.
4. Jaroni E., *Dylematy integrowanej edukacji wczesnoszkolnej*, Impuls, Kraków 2008.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Mietzel G., *Psychologia dla nauczycieli. jak wykorzystać teorie psychologiczne w praktyce dydaktycznej*, GWP, Gdańsk 2009.

NETOGRAFIA:

1. <https://www.kuratorium.lodz.pl/kuratorium/prawo-oswiatowe/prawo-oswiatowe-akty-prawne-dotyczace-oswiaty-i-wychowania-opublikowane-w-roku-2025/>

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	Zapis w dzienniczku praktyk, karta oceny praktyk
Umiejętności	Zapis w dzienniczku praktyk, karta oceny praktyk
Kompetencje	Zapis w dzienniczku praktyk, karta oceny praktyk

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0%-59,99%	60%-74,99%	75%-79,99%	80%-88,99%	89%-94,99%	95%-100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: pedagogika

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Biblioterapia i bajkoterapia w pracy pedagoga terapeuty

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: III

Forma zaliczenia przedmiotu: ćwiczenia – zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			
Ćwiczenia	15	8	3
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinary (zajęcia synchroniczne)			3
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			2
Praca własna studenta	10	17	
RAZEM	25	25	
Punkty ECTS	1	1	

CELE PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studenta z stosowaniem różnych technik: teatralnych, sztuk wizualnych, literatury, pracy z książką, z poezją w pracy opiekuńczo-wychowawczej. Zapoznanie z możliwościami współpracy z zespołem interdyscyplinarnym w zakresie pomocy w diagnozie stanu pacjenta /podopiecznego i o przebiegu procesu arteterapii, opracowywanie i weryfikacja narzędzia badawczego do diagnozy arteterapeutycznej przy zastosowaniu różnych technik: plastycznych, bajkoterapeutycznych w celu uzyskania zamierzonego efektu arteterapeutycznego

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student zna i rozumie w pogłębionym stopniu rodzaje zaburzeń sfery fizycznej, psychicznej i społecznej pacjenta / podopiecznego i ich wpływ na jakość jego życia	K_W04, K_W07, K_W08
W02	Student rozumie w pogłębionym stopniu aspekty szczegółowych zaleceń zespołu specjalistów co do współpracy z pacjentem / podopiecznym oraz jego rodziną i środowiskiem	K_W08, K_W11, K_W05
W03	Student zna i rozumie w stopniu pogłębionym przeznaczenie terapeutyczne technik biblioterapii i bajkoterapii zależnie od rodzaju potrzeb, stanu zdrowia, możliwości i sprawności pacjenta / podopiecznego wpływające na rozwijanie jego zainteresowań	K_W04, K_W08, K_W09

W zakresie umiejętności		
U01	Student potrafi rozpoznawać rodzaje zaburzeń sfery fizycznej, psychicznej i społecznej pacjenta /podopiecznego	K_U02, K_U06, K_U08
U02	Potrafi zastosować metodę bajkoterapii i biblioterapii odpowiednio do potrzeb, problemów, stanu zdrowia, możliwości i sprawności pacjenta /podopiecznego	K_U02, K_U07, K_U08
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Student jest gotów do komunikowania się z pacjentem / podopiecznym w sposób otwarty, asertywny, tolerancyjny i życzliwy	K_K01, K_K03, K_K04, K_K06

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Pojęcia biblioterapii i bajkoterapii. Cele bajkoterapii. Dlaczego terapia przez baśń? Rola baśni w życiu dziecka.
2.	Lęki dzieci i ich przyczyny. Lęki dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Bajki terapeutyczne w redukcji lęków.
3.	Pojęcie bajki relaksacyjnej. Wizualizacja w celu wywołania odprężenia i uspokojenia. Przykłady bajek relaksacyjnych.
4.	Teoria i metodyka bajko terapii. Bajkoterapia w redukcji lęku u dzieci
5.	Pojęcie bajki relaksacyjnej. Wizualizacja w celu wywołania odprężenia i uspokojenia. Przykłady bajek relaksacyjnych.
6.	Pojęcie bajki psychoedukacyjnej. Zdobywanie doświadczenia przez świat bajkowy i uczenie się nowych wzorów zachowania. Metafory i symbole. Przykłady bajek psychoedukacyjnych.
7.	Poezjoterapia i jej wybrane techniki.
8.	Materiał alternatywny w postępowaniu biblioterapeutycznym.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramowe; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- klasyczna metoda problemowa,
- dyskusja dydaktyczna,
- analiza indywidualnego przypadku
- praca w grupach,
- praca indywidualna

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami;
- przygotowanie prac zaliczeniowych

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Konieczna E. *Biblioterapia w praktyce. Poradnik dla nauczycieli i wychowawców i terapeutów*, Impuls, Kraków 2006.
2. Molicka M. *Biblioterapia i bajkoterapia*. Media Rodzina, Poznań 2011.
3. Konieczna E. *Arteterapia w teorii i praktyce*. Impuls, Kraków 2007.
4. Czernianin W. i in. *Podstawy współczesnej biblioterapii*. Uniwersytet Wrocławski, Wrocław 2017.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Gudro-Homicka M. *Jak rozwijać aktywność twórczą dzieci i młodzieży*. Difin, Warszawa 2015.
2. *Bajkoterapia czyli Bajki-pomagajki dla małych i dużych*, Nasza Księgarnia, Warszawa 2015.
3. Wosik-Kawali D., Zubrzycka-Maciąg T. *Kompetencje diagnostyczne i terapeutyczne nauczyciela*. Impuls, Kraków 2011.
4. Konieczna E.J., *Arteterapia w teorii i praktyce*, Kraków 2011.

5. Koźmińska I., Olszewska E., *Wychowanie przez czytanie*. Warszawa 2011.
6. Wójtowicz M., *Scenariusze zajęć biblioterapeutycznych nie tylko dla uczniów z dysleksją: Terapia – zabawa – nauka*, Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk 2010.

NETOGRAFIA:

1. Biblioterapeutyczne wspomaganie ucznia nie tylko z dysleksją : scenariusze zajęć / Mirosława Wójtowicz // Biblioterapeuta. – 2010, nr 2, s. 19-26 [online] [dostęp: 10.06.2020]. Dostępny w Internecie: http://www.biblioterapiatow.pl/images/Biblioterapeuta/2_2010.pdf
2. Biblioterapeutyczne wspomaganie uczniów z dysleksją / Mirosława Wójtowicz // Biblioterapeuta. – 2010, nr 1, s. 9-17 [online] [dostęp: 10.06.2020]. Dostępny w Internecie: http://www.biblioterapiatow.pl/images/Biblioterapeuta/1_2010.pdf
3. Biblioterapia – słów kilka o teorii, praktyce i... poradniku / Małgorzata Czerwińska // Biblioterapeuta. – 2006, nr 1, s. 19-23 [online] [dostęp: 10.06.2020]. http://www.biblioterapiatow.pl/images/Biblioterapeuta/1_2010.pdf
4. Biblioterapia : potrzeba nowego spojrzenia / Janina Kościów // Biblioterapeuta. – 2006, nr 1, s. 1-3 [online] [dostęp: 10.06.2020]. Dostępny w Internecie: <http://www.biblioterapiatow.pl/images/Biblioterapeuta/1-2006.pdf>
5. Biblioterapia dla osób współzależnych / Magdalena Prokopowicz // Biblioterapeuta. – 2014, nr 2, s. 1-22 [online] [dostęp: 10.06.2020]. Dostępny w Internecie: http://www.biblioterapiatow.pl/images/Biblioterapeuta/B_2_2014.pdf
6. Biblioterapia jako forma pomocy psychologiczno-pedagogicznej : przykładowy scenariusz zajęć / Iwona Bukowska // Biblioterapeuta. – 2012, nr 1, s. 20-23 [online] [dostęp: 10.06.2020]. Dostępny w Internecie: http://www.biblioterapiatow.pl/images/Biblioterapeuta/B_1_2014.pdf
7. Biblioterapia w pracy wychowawczej z grupą dzieci w wieku przedszkolnym / Hanna Hajzak // Biblioterapeuta. – 2010, nr 4, s. 1–18 [online] [dostęp: 10.06.2020]. Dostępny w Internecie: http://www.biblioterapiatow.pl/images/Biblioterapeuta/4_2010.pdf
8. Biblioterapia w pracy z dzieckiem i młodzieżą dyslektyczną / Wanda Matras // Biblioterapeuta. – 2007, nr 4, s. 2-8 [online] [dostęp: 10.06.2020]. Dostępny w Internecie: http://www.biblioterapiatow.pl/images/Biblioterapeuta/4_2007.pdf
9. Czytanie książek uśmierza ból / Monika Chrobak // Biblioterapeuta. – 2013, nr 2, s. 36 [online] [dostęp: 10.06.2020]. Dostępny w Internecie: http://www.biblioterapiatow.pl/images/Biblioterapeuta/B_2_2013.pdf

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

Efekt uczenia się	Metoda weryfikacji efektów uczenia się
Wiedza	Kolokwium, zadania domowe
Umiejętności	Kolokwium, zadania domowe
Kompetencje	Kolokwium, zadania domowe

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0%-59,99%	60%-74,99%	75%-79,99%	80%-88,99%	89%-94,99%	95%-100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: pedagogika

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Biografia i storytelling w arteterapii

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: III

Forma zaliczenia przedmiotu: ćwiczenia – zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			
Ćwiczenia	15	8	3
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinary (zajęcia synchroniczne)			3
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			2
Praca własna studenta	10	17	
RAZEM	25	25	
Punkty ECTS	1	1	

CELE PRZEDMIOTU:

Zrozumienie czym jest metoda storytelling i praca z biografią (metoda biograficzna).
Poznanie zasad stosowanie obu metod w działaniach terapeutycznych, profilaktycznych i edukacyjnych w pracy z różnymi grupami odbiorców.
Wykorzystanie metody biograficznej i storytelling w rozwijaniu zasobów twórczych w pracy pedagogicznej.
Wspieranie potrzeby samorozwoju i kompetencji miękkich studentów poprzez pracę z biografią i storytelling.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student ma pogłębioną wiedzę na temat założeń teoretycznych metody storytellingu i pracy z biografią (metody biograficznej) w działaniach pedagogicznych z zakresu arteterapii	K_W09
W02	Rozumie w pogłębionym stopniu rolę narracji, autonarracji w procesie twórczym, rozwoju osobistym i terapii.	K_W09
W03	Zna w pogłębionym stopniu wybrane metody i techniki pracy z biografią w arteterapii oraz zasady stosowania metody storytelling w praktyce pedagogicznej.	K_W09

W zakresie umiejętności		
U01	Posiada umiejętności projektowania ćwiczeń i scenariuszy w zakresie pracy z biografią (metody biograficznej) i storytellingiem w celu budowania zasobów wychowanków oraz zadań pomocnych w łagodzeniu ich problemów i trudności.	K_U02, K_U07
U02	Student ma rozwinięte umiejętności lepszego wyrażania siebie i rozwijania własnej kreatywności poprzez wykorzystanie metody biograficznej i storytelling w praktyce pedagogicznej.	K_U13
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Student jest gotów do rozwijania większej świadomości siebie, swoich zasobów twórczych, inteligencji emocjonalnej oraz poszarzania kompetencji interpersonalnych poprzez metodę biograficzną i storytelling	K_K04

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Terapeutyczny wymiar metody biograficznej i storytelling. Różne formy zastosowania myślenia narracyjnego w pedagogice. Narracja jako opowieść życia, samorozumienie, spotkanie, interpretacja i nadawanie znaczeń
2.	Metoda biograficzna jako autoarteterapia. Wspieranie refleksji i autorefleksji w działaniach arteterapeutycznych. Znaczenie tożsamości narracyjnej
3.	Rozwijanie wyobraźni, wspomaganie empatii i kształtowanie sfery wartości metodą storytelling
4.	Struktura storytelling i wykorzystanie metafory w procesie uczenia się i terapii
5.	Temporalne odniesienia w biografii. Retrospektywne i prospektywne ujmowanie doświadczeń biograficznych. Odwoływanie się do wspomnień i kształtowanie wizji przyszłości. Znaczenie autokreacji
6.	Rekonstruowanie historii autobiograficznych i dzielenie się ważnymi doświadczeniami z wykorzystaniem elementów sztuki. Uczenie i rozwój poprzez poznawanie historii życia innych ludzi
7.	Projektowanie autorskich scenariuszy zajęć z wykorzystaniem metody storytelling, metody biograficznej i sztuki (m.in. wizualnej, literatury, muzyki, filmu, itp.)
8.	Analiza i ewaluacja scenariuszy i pomysłów studentów na zajęcia w oparciu o metodę biograficzną i storytelling dla wybranych odbiorców (wychowanków)

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramowe; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- dyskusja dydaktyczna;
- burza mózgów
- rozwiązywanie zadań problemowych
- metoda warsztatowa
- praca w grupach;
- praca indywidualna

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- Zapoznanie się z literaturą przedmiotu
- Przygotowanie prac zaliczeniowych
- Przygotowanie się do zaliczenia

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Demetrio D., *Pedagogika pamięci : w trosce o nas samych, z myślą o innych*, Wydawnictwo AHE, Łódź 2009.
2. Krawczyk-Bocian A., *Homo narrator*, Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz 2021.
3. Lasocińska K., *Życie poza schematem. Analiza biografii twórców*, Wydawnictwo AHE, Łódź 2011.
4. Pastuszka I., *Jak pachnie oranżada. Ćwiczenia w twórczym pisaniu*, Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe, Gdańsk 2020.
5. Tkaczyk P., *Narratologia*, PWN, Warszawa 2017.
6. Jemielniak, D. (red.), *Badania jakościowe. T. 1, Podejścia i teorie*, PWN, Warszawa 2012.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Bugajska B., Timoszczyk-Tomczak C. (2014). *Podróż w czasie. Warsztat rozwoju osobistego osób starszych*, Szczecin: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego.
2. Dubas E., Stelmaszczyk J. (red.) (2014). *Biografia i badanie biografii. Biografie edukacyjne, t. 3*, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego.
3. Krzychała S. (2007). *Ryzyko własnego życia. Indywidualizacja w późnej nowoczesności*, Wrocław: Wydawnictwo Naukowe Dolnośląskiej Szkoły Wyższej Edukacji TWP.
4. Krawczyk-Bocian A., *Narracja w pedagogice*, Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego 2019.
5. Kwiatkowska-Tybulowicz B. (2020). *Wychowawcze aspekty sztuki współczesnej. Z perspektywy pedagogiki krytycznej*, Warszawa: WUW.
6. Lalak D., *Życie jako biografia. Podejście biograficzne w perspektywie pedagogicznej*, Żak, 2010
7. Lasocińska K., *Autobiografia jako autokreacja. Twórcze aspekty procesu myślenia autobiograficznego w edukacji dorosłych*, [w:] E. Dubas, J. Stelmaszczyk (red.), *Biografia i badanie biografii: Biografie edukacyjne. Wybrane konteksty*, Tom 3, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2014, 33-46.
8. Lasocińska, K., (2018). *Kształtowanie twórczej codzienności. Warsztat autobiograficzny jako metoda wspomaganie kreatywności dorosłych*, *Civitas Hominibus*, 13, 141-158.
9. Lasocińska K., Wawrzyniak, *Autobiografia jako twórcze wyzwanie*, Żak, 2013
10. Lasocińska K., (2020a). *Storytelling w zadaniach biograficznych – budowanie opowieści jako inspiracja do kreatywności i uczenia się z doświadczeń życia*, [w:] Sawicki A., Przybyła W. (red.) *Wybrane aspekty zarządzania społeczną odpowiedzialnością biznesu i kształceniem online*, Łódź: Wydawnictwo AHE w Łodzi, 145-161.
11. Szmidt K. J. (2013). *Pedagogika twórczości*, Sopot: GWP.
12. Pietrański Z. (2008). *Ekspansja pięknych umysłów. Nowy renesans i ożywcza autokreacja*, Warszawa: Wydawnictwo CIS.
13. Pawlak J. (2009), *Autokreacja. Psychologiczna analiza zjawiska i jego znaczenie w rozwoju człowieka*, Kraków: Wydawnictwo WAM.
14. Skibińska M. E., (2009). *Dydaktyka biograficzna – nowy obszar poznawczy andragogiki czy nowa utopia?*, „Teraźniejszość – Człowiek – Edukacja”, nr 2 (46), 51-70.
15. Stączek M., *Storytelling*, EdisonTeam.pl, 2014.
16. Wiking M., *Sztuka tworzenia wspomnień*, Insignis, 2019
17. Woźnicka E. (2021). *Dydaktyka biograficzna w ujęciu Olgi Czerniawskiej*, *Edukacja Dorosłych*, nr 1, 41-52.

NETOGRAFIA:

1. Solarczyk-Szwec H. (2015). *Cztery ćwiartki biograficznego uczenia się*, *Rocznik Andragogiczny*, 22, 119-133. <https://apcz.umk.pl/RA/issue/view/689>
2. Golonka-Legut J., *Uczenie się w perspektywie biograficzności. Perspektywa andragogiczna*, *Rocznik Andragogiczny*, 22, <https://apcz.umk.pl/RA/article/view/RA.2015.005>

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	Praca pisemna, zadania domowe, aktywność na zajęciach
Umiejętności	Praca pisemna, zadania domowe, aktywność na zajęciach
Kompetencje	Praca pisemna, zadania domowe, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0%-59,99%	60%-74,99%	75%-79,99%	80%-88,99%	89%-94,99%	95%-100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: pedagogika

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Diagnostyka i terapia dzieci w spektrum autyzmu

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: III

Forma zaliczenia przedmiotu: wykład – egzamin, projekt – zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład	45	24	9
Ćwiczenia			
Projekt	30	16	6
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinary (zajęcia synchroniczne)			15
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			10
Praca własna studenta	50	85	
RAZEM	125	125	
Punkty ECTS	5	5	

CELE PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów problematyką diagnozy, objawów i codzienności życia dzieci w spektrum autyzmu. Zapoznanie studentów ze specyfiką działań o charakterze terapeutycznym. Ukazanie specjalnych potrzeb osób w spektrum autyzmu. Ukazanie zasad współpracy pedagoga terapeuty z innymi specjalistami w zakresie diagnozy i terapii osób z autyzmem.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Zna w pogłębionym stopniu historię diagnozowania autyzmu oraz współczesną klasyfikację według DSM 5 i ICD 11	K_W01, K_W03, K_W06
W02	Zna w pogłębionym stopniu współczesne koncepcje dotyczące etiologii zaburzeń spektrum autyzmu oraz metody pracy edukacyjno-terapeutycznej z dzieckiem w spektrum autyzmu	K_W01, K_W03, K_W06
W03	Zna w pogłębionym stopniu regulacje prawne edukacji i terapii oraz udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej dziecku w spektrum autyzmu	K_W01
W zakresie umiejętności		
U01	Rozpoznaje symptomy zaburzeń ze spektrum autyzmu i potrafi wskazać ścieżkę pomocy rodzinie z dzieckiem w spektrum. Posługuje się metodami edukacyjno-terapeutycznymi w pracy z dzieckiem w spektrum autyzmu	K_U01, K_U02, K_K06

U02	Potrafi planować oddziaływania terapeutyczne skierowane do dzieci w spektrum autyzmu.	K_U01, K_U03, K_U06
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Jest wrażliwy na potrzeby dziecka i rodziny zmagającej się z problemem. Docenia wagę współpracy z rodziną i specjalistami.	K_K01, K_K06
K02	Rozumie i respektuje dylematy etyczne i moralne związane z pracą pedagoga.	K_K01, K_K06

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Definicja, historia diagnozowania, zmiany w klasyfikacji, współczesne kryteria diagnostyczne spektrum autyzmu
2.	Diagnoza zaburzeń spektrum autyzmu – kryteria diagnostyczne
3.	Etiologia zaburzeń spektrum autyzmu
4.	Specyfika funkcjonowania dzieci w spektrum autyzmu
5.	Metody wsparcia i terapii osób w spektrum autyzmu
6.	Terapia dzieci w spektrum autyzmu. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna i jej podstawy prawne w placówkach oświatowych, współpraca zespołu specjalistów z dziećmi.
7.	Specyfika funkcjonowania rodziny dzieci w spektrum autyzmu. Formy współpracy placówek oświatowych, terapeutycznych, instytucji pomocowych ze środowiskiem rodzinnym.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramowe; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- wykład
- klasyczna metoda problemowa
- metoda projektowa

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu
- przygotowanie do egzaminu
- terminowe wykonywanie zajęć na platformie e-learningowej
- przygotowanie projektu

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Chrzanowska I., *Pedagogika specjalna*, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2019.
2. Pisula E., *Autyzm: przyczyny, symptomy, terapia*, Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk 2010.
3. Pisula E., *Łagodny kraniec autystycznego spektrum – specyfika pracy z dobrze funkcjonującymi dziećmi z autyzmem i dziećmi z zespołem Aspergera* [w:] M. Sekulowicz (red.), *Wybrane problemy pedagogiki specjalnej: teoria – diagnoza – terapia*, Wydawnictwo Naukowe Dolnośląskiej Szkoły Wyższej Edukacji TWP we Wrocławiu, Wrocław 2006.
4. Pisula E., *Małe dziecko z autyzmem. Diagnoza i terapia*, GWP, Gdańsk 2005.
5. Pisula E., *Rodzice dzieci z autyzmem*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2012.
6. Temple G., Panek R., *Mózg autystyczny*, Copernicus Center Press, Warszawa 2018.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Bleszyński J., *Analiza różnicująca wybranych zespołów zaburzeń autystycznych. Zarys rewalidacji*. UMK, Toruń 2010.
2. Bleszyński J., *Autyzm a niepełnosprawność intelektualna i opóźnienie w rozwoju*, Harmonia Universalis, Kraków 2011.
3. Gałkowski T., *Zdolności porozumiewania się w autyzmie i ich wspomaganie* [w:] T. Gałkowski, E. Szeląg, G. Jastrzębowska, *Podstawy neurologopedii. Podręcznik akademicki*, Opole 2005.

4. Pisula E., *Rodzice i rodzeństwo dzieci z zaburzeniami rozwoju*, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2007.
5. Liberska H., Matuszewska M., *Model rodziny z dzieckiem niepełnosprawnym* [w:] H. Liberska, Rodzina z dzieckiem niepełnosprawnym – możliwości i ograniczenia rozwoju, Wydawnictwo Difin, Warszawa 2011.
6. Kozłowski J., *Zachowania trudne u osób z zaburzeniami rozwojowymi: behawioralny model diagnozy, terapii i profilaktyki*. [w:] E. Pisula, D. Danielewicz, Wybrane formy terapii i rehabilitacji osób z autyzmem, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2008.
7. Sekulowicz M., *Efekty terapii dziecka z autyzmem – studium przypadku* [w:] E. Pisula, D. Danielewicz, Wybrane formy terapii i rehabilitacji osób z autyzmem, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2008.
8. Kutscher M.L, Attwood T., Wolff R. R., *Dzieci z zaburzeniami łączonymi : ADHD, trudności w nauce, zespół Aspergera, zespół Tourette, depresja dwubiegunowa i inne zaburzenia*, Wydawnictwo K.E. Liber, Warszawa 2007.

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

Efekt uczenia się	Metoda weryfikacji efektów uczenia się
Wiedza	Egzamin pisemny, projekt
Umiejętności	Egzamin pisemny, projekt
Kompetencje	Projekt

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0%-59,99%	60%-74,99%	75%-79,99%	80%-88,99%	89%-94,99%	95%-100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: pedagogika

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Diagnostyka i terapia integracji sensorycznej

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: III

Forma zaliczenia przedmiotu: wykład – egzamin, ćwiczenia – zaliczenie, projekt – zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			
Ćwiczenia	30	16	6
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinary (zajęcia synchroniczne)			6
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			4
Praca własna studenta	20	34	
RAZEM	50	50	
Punkty ECTS	2	2	

CELE PRZEDMIOTU:

Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z założeniami terapii integracji sensorycznej w pracy z osobami o ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student zdobył pogłębioną wiedzę o różnych rodzajach struktur społecznych i instytucjach życia społecznego oraz zachodzących między nimi relacjach a także na temat poradnictwa dla osób z zaburzeniami rozwoju.	K_W01, K_W03, K_W08
W02	Student posiada pogłębioną wiedzę na temat komunikowania interpersonalnego i społecznego oraz zna kluczowe elementy diagnostyki istniejących nieprawidłowości rozwojowych i funkcjonalnych.	K_W04, K_W07, K_W08
W zakresie umiejętności		
U01	Potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki specjalnej oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizowania i interpretowania problemów życia osób z zaburzeniami w rozwoju.	K_U06, K_U08, K_U01

U02	Potrafi rozwiązywać problemy pedagogiczne, rozpoznaje zaburzenia psychiczne i społeczne; korzysta z diagnozy psychologicznej dla potrzeb nauczania, wychowania i terapii.	K_U02, K_U07, K_U08
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Rozumie istotę i potrzebę integracji człowieka wykazującego odstępstwa od ogólnie przyjętych norm; docenia znaczenie procesów normalizacyjnych w środowisku osób z zaburzeniami rozwoju.	K_K01, K_K05, K_K04
K02	Rozumie i respektuje dylematy etyczne i moralne związane z pracą pedagoga specjalnego.	K_K06, K_K02

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Integracja sensoryczna – wprowadzenie w problematykę
2.	Świat zmysłów – wyzwanie dla pedagoga terapeuty
3.	Prezentacja dobrych praktyk w zakresie wykorzystania metody integracji sensorycznej. Wykorzystanie gier i zabaw we wczesnej interwencji w pracy z dziećmi z zaburzeniami przetwarzania sensorycznego.
4.	Ćwiczenia usprawniające układy zmysłowe z wykorzystaniem środków i pomocy terapeutycznych.
5.	Wykorzystanie integracji sensorycznej w procesie wzmacniania sprawności językowej dzieci
6.	Wykorzystanie terapii integracji sensorycznej w procesie budowania więzi.
7.	Elementy arteterapii w terapii integracji sensorycznej

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramowe; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- wykład konwersatoryjny
- burza mózgów
- klasyczna metoda problemowa

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu
- przygotowanie do zaliczenia
- aktywny udział w zajęciach
- terminowe wykonywanie zajęć na platformie e-learningowej

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Biel L., *Integracja sensoryczna. Skuteczne strategie w terapii dzieci i nastolatków*, Wydawnictwo UJ, Kraków 2015.
2. Jean Ayres A., *Dziecko a integracja sensoryczna*, Harmonia Universalis, Gdańsk 2016.
3. Yack E., Aquilla P., Sutton S., *Tworzenie więzi poprzez integrację sensoryczną*, Harmonia Universalis, Gdańsk 2014.
4. Charbicka M., *Integracja sensoryczna przez cały rok*, Difin, Warszawa 2017.
5. Odowska-Szlachcic B., *Terapia integracji sensorycznej*, Harmonia Universalis, Gdańsk 2011.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Jodzis D., *Dysfunkcje integracji sensorycznej a sprawność językowa dzieci w młodszy wieku szkolnym*, Harmonia Universalis, Gdańsk 2013.
2. Borkowska M., Wagh K., *Integracja sensoryczna na co dzień*, PZWL, Warszawa 2022.

NETOGRAFIA:

1. <https://pstis.pl/pl/html/?str=podstrona0>

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	Praca pisemna, aktywność na zajęciach
Umiejętności	Praca pisemna, aktywność na zajęciach
Kompetencje	Praca pisemna, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0%-59,99%	60%-74,99%	75%-79,99%	80%-88,99%	89%-94,99%	95%-100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: pedagogika

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Elementy surdopedagogiki

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: III

Forma zaliczenia przedmiotu: wykład – egzamin

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład	30	16	6
Ćwiczenia			
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinary (zajęcia synchroniczne)			6
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			4
Praca własna studenta	20	34	
RAZEM	50	50	
Punkty ECTS	2	2	

CELE PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z terminologią, językiem, pojęciami surdopedagogiki. Ukazanie procesów i problemów surdopedagogiki w wymiarze psychospołecznym. Przedstawienie związku surdopedagogiki z innymi dyscyplinami nauki. Kształtowanie umiejętności w zakresie poprawnego posługiwania się kategoriami pojęciowymi współczesnej surdopedagogiki. Przygotowanie do pracy z uczniami z niepełnosprawnością słuchu.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Posiada pogłębioną wiedzę na temat surdopedagogiki i charakteryzuje pojęcia z jej zakresu	K_W01, K_W05, K_W08
W02	Zna i wymienia w pogłębionym stopniu zasady oraz formy pracy surdopedagogiki	K_W04, K_W08, K_W09
W zakresie umiejętności		
U01	Wykorzystuje wiedzę teoretyczną zakresu surdopedagogiki oraz analizuje i interpretuje poszczególne problemy w celu organizacji pomocy i wsparcia.	K_U01, K_U02, K_U06, K_U08
U02	Współpracuje z zespołem specjalistów w zakresie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej.	K_U02, K_U12, K_U07

W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Potrafi dokonać samooceny własnej wiedzy z dziedziny surdopedagogiki	K_K01, K_K02, K_K06
K02	Ma świadomość kompetencji poziomu umiejętności pracy z podopiecznymi, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania	K_K04, K_K06, K_K03

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Elementy historyczne pedagogiki specjalnej. Uwagi terminologiczne; ewolucja, współczesne trendy rozwojowe oraz aspekt interdyscyplinarny w pedagogice specjalnej.
2.	Surdopedagogika jako dział pedagogiki specjalnej. Cele surdopedagogiki; stopnie ubytku słuchu a trudności szkolne – klasyfikacja wg BIAP; charakterystyczne zaburzenia w rozwoju mowy i odbiorze dźwięków, specyficzne trudności szkolne dziecka. Charakterystyka fragmentarycznych deficytów rozwojowych.
3.	Pojęcie uszkodzenia słuchu i klasyfikacja. Aparaty słuchowe i ich znaczenie w funkcjonowaniu psychospołecznym.
4.	Specyficzne warunki kształtowania mowy u dzieci niedosłyszących i niesłyszących.
5.	Problemy emocjonalne i społeczne osób głuchych
6.	Głuchota a sfera poznawcza, emocjonalna i społeczna. Systemy komunikowania się jako „okno na świat” osób z wadą słuchu

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramowe; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- wykład
- dyskusja dydaktyczna
- metoda problemowa

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu
- przygotowanie do zaliczenia, egzaminu
- aktywny udział w zajęciach
- terminowe wykonywanie zajęć na platformie e-learningowej
- wykonanie zadań i ćwiczeń

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Bleszyński J., *Alternatywne i wspomagające metody komunikacji*, Impuls, Kraków 2008.
2. Chrzanowska I., *Pedagogika specjalna. Od tradycji do współczesności*, Impuls, Kraków 2019.
3. Eckert U., *Pedagogika niesłyszących i niedosłyszących – surdopedagogika*, [w:] W. Dykik, *Pedagogika specjalna*, wyd. VII, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2007.
4. Liberska H., *Rodzina z dzieckiem niepełnosprawnym – możliwości i ograniczenia rozwoju*, Difin, Warszawa 2011.
5. Czyż A., Plutecka K., *Zarys audyofonologii edukacyjnej*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, Kraków 2018.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Buryn U., *Uczeń z wadą słuchu chce zrozumieć świat : poradnik dla nauczycieli ogólnodostępnych szkół ponadpodstawowych*, Warszawa 2005.
2. Deleżyńska K., *Testy maturalne z języka angielskiego dla ucznia niesłyszącego: wskazówki dla ucznia i nauczyciela*, Warszawa 2009.
3. Domeradka-Kowalkowska J., *Przewodnicy w świecie ciszy: poradnik dla rodziców dzieci z wadą słuchu*, Kraków 2008.

NETOGRAFIA:

1. <http://www.znps.up.krakow.pl/wp-content/uploads/2017/10/CZASOPISMO-SCALONE1-6-v.1.pdf>
2. http://www.depot.ceon.pl/bitstream/handle/123456789/16376/inkluzja_int_2.pdf?sequence=1&isAllowed=y

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	Egzamin pisemny, zadania domowe, aktywność na zajęciach
Umiejętności	Egzamin pisemny, zadania domowe, aktywność na zajęciach
Kompetencje	Aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0%-59,99%	60%-74,99%	75%-79,99%	80%-88,99%	89%-94,99%	95%-100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: pedagogika

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Elementy tyflopädagogiki

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: III

Forma zaliczenia przedmiotu: wykład – egzamin

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład	30	16	6
Ćwiczenia			
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinary (zajęcia synchroniczne)			6
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			4
Praca własna studenta	20	34	
RAZEM	50	50	
Punkty ECTS	2	2	

CELE PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z terminologią, językiem, pojęciami tyflopädagogiki. Ukazanie wybranych procesów i problemów tyflopädagogiki w wymiarze psychospołecznym. Przedstawienie związku tyflopädagogiki z innymi dyscyplinami nauki. Kształtowanie umiejętności w zakresie poprawnego posługiwania się kategoriami pojęciowymi współczesnej tyflopädagogiki. Przygotowanie do udzielania pomocy psychologiczno-pädagogicznej uczniowi z niepełnosprawnością wzroku.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Zna i charakteryzuje w pogłębionym stopniu pojęcie z zakresu tyflopädagogiki	K_W01, K_W05, K_W08
W02	Zna i wymienia w pogłębionym stopniu zasady i formy pracy tyflopädagogiki	K_W04, K_W08, K_W09
W zakresie umiejętności		
U01	Wykorzystuje wiedzę teoretyczną z zakresu tyflopädagogiki dokonując analizy oraz interpretacji poszczególnych problemów celu organizacji pomocy i wsparcia.	K_U01, K_U02, K_U06, K_U08

U02	Potrafi planować i udzielać pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniowi z niepełnosprawnością wzroku, dostosowuje oddziaływania pedagogiczne do specjalnych potrzeb uczniów z niepełnosprawnością wzroku.	K_U02, K_U07, K_U12
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Potrafi dokonać samooceny własnej wiedzy z dziedziny tyflopedagogiki i ma potrzebę ciągłego dokształcania.	K_K01, K_K04, K_K06
K02	Ma świadomość kompetencji poziomu umiejętności pracy z podopiecznymi rozumie potrzebę ciągłego dokształcania	K_K03, K_K04, K_K06
K03	Potrafi współpracować w zespole terapeutów, wymieniając uwagi, spostrzeżenia i doświadczenia w kontakcie z podopiecznym.	K_K03, K_K05, K_K06

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Tyflopedagogika i jej wymiar psychospołeczny.
2.	Znaczenie narządu wzroku; dysfunkcje narządu wzroku; klasyfikacja niepełnosprawności.
3.	Przyczyny uszkodzeń i dysfunkcji wzroku.
4.	Ewolucja systemu pomocy, opieki i wsparcia dla osób niewidomych i niedowidzących.
5.	Wpływ braku wzroku na rozwój psychiczny i fizyczny dziecka.
6.	Nauczanie, wychowanie i reintegracja zawodowo-społeczna. Rehabilitacja.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramowe; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- wykład
- wykład konwersatoryjny
- metoda problemowa

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu
- przygotowanie do zaliczenia
- aktywny udział w zajęciach
- terminowe wykonywanie zajęć na platformie e-learningowej

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Chrzanowska I., *Pedagogika specjalna. Od tradycji do współczesności*, Impuls, Kraków 2019.
2. Ossoivski R., *Pedagogika niewidomych i niedowidzących* [w:] W. Dykcik, *Pedagogika specjalna*, wyd. VII, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2007.
3. Smith D.D., *Pedagogika specjalna*, t. 2, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008.
4. Liberska H., *Rodzina z dzieckiem niepełnosprawnym – możliwości i ograniczenia rozwoju*, Difin, Warszawa 2011.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. *Dajmy szansę niewidomym i słabowidzącym : poradnik metodyczny dla nauczycieli*, red. T. Żółkowska, Wydawnictwo OR TWP, Szczecin 2010.
2. Kucharczak-Wawrowska E., *Zabawy na co dzień: poradnik dla rodziców i nauczycieli dzieci z niepełnosprawnością wzrokową i ruchową*, Warszawa 2007.

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	Egzamin pisemny, aktywność na zajęciach
Umiejętności	Egzamin pisemny, aktywność na zajęciach
Kompetencje	Aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0%-59,99%	60%-74,99%	75%-79,99%	80%-88,99%	89%-94,99%	95%-100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: pedagogika

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Arteterapia osób z niepełnosprawnościami

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: IV

Forma zaliczenia przedmiotu: ćwiczenia – zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			
Ćwiczenia	30	16	6
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinary (zajęcia synchroniczne)			6
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			4
Praca własna studenta	20	34	
RAZEM	50	50	
Punkty ECTS	2	2	

CELE PRZEDMIOTU:

Wprowadzenie w obszar praktycznego zrozumienia i zastosowania arteterapii w działalności pedagogicznej. Zdobywanie wiedzy i umiejętności z zakresu arteterapii. Wybranie odpowiedniej formy arteterapeutycznej w pracy z pacjentami. Kształcenie świadomości dotyczącej oddziaływań arteterapii względem różnych obszarów działalności człowieka

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student zna i rozumie w pogłębionym stopniu rodzaje zaburzeń sfer: fizycznej, psychicznej i społecznej pacjenta / podopiecznego i ich wpływ na jakość jego życia	K_W04, K_W07, K_W08
W02	Ma pogłębioną wiedzę w zakresie zasad tworzenia diagnozy terapeutycznej	K_W05, K_W08, K_W09
W03	Rozumie w pogłębionym stopniu zalecenia zespołu specjalistów co do współpracy z pacjentem / podopiecznym oraz jego rodziną i środowiskiem	K_W08, K_W10, K_W11
W zakresie umiejętności		
U01	Potrafi układać plan terapii na podstawie diagnozy i zaleceń zespołu specjalistów co do współpracy z pacjentem/podopiecznym oraz jego rodziną i środowiskiem	K_U02, K_U06, K_U07, K_U08

U02	Potrafi stosować odpowiednie metody i techniki arteterapii do potrzeb, problemów, stanu zdrowia, możliwości i sprawności pacjenta /podopiecznego	K_U02, K_U03, K_U07
U03	Potrafi opracować kwestionariusze, arkusze lub inne narzędzia do ewidencji terapii oraz monitorować i oceniać efekty pracy z pacjentem/ podopiecznym, jego rodziną i środowiskiem	K_U05, K_U06, K_U08, K_U12
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Jest gotów do przyjmowania odpowiedzialności za skutki podejmowanych decyzji i działań oraz do podejmowania współpracy z przełożonymi, podopiecznymi i ich otoczeniem w realizacji terapii	K_K01, K_K03, K_K06

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Rozpoznawanie potencjału terapeutycznego w przykładach różnorodnej aktywności artystycznej
2.	Aktywność artystyczna a terapia: jak aktywność artystyczną przekształcić na terapię. Przykłady.
3.	Tworzenie scenariuszy zajęć terapeutycznych, wykorzystujących działania plastyczne, ruch i taniec, muzykę, działania teatralne.
4.	Poznanie i analiza różnorodnych dokonań artystycznych osób z niepełnosprawnościami.
5.	Poznanie możliwości projektowania działań terapeutycznych w oparciu o rzadziej wykorzystywane rodzaje sztuki np. architektura, strony internetowe.
6.	Poznanie różnych form prezentacji dokonań artystycznych jako kontynuacja terapii.
7.	Rozpoznawanie potencjału terapeutycznego w przykładach różnorodnej aktywności artystycznej
8.	Aktywność artystyczna a terapia: jak aktywność artystyczną przekształcić na terapię. Przykłady.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramowe; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- klasyczna metoda problemowa
- dyskusja dydaktyczna
- analiza indywidualnego przypadku
- praca w grupach
- praca indywidualna

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami;
- przygotowanie prac zaliczeniowych

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Karolak W. *Arteterapia dzieci i młodzieży. Scenariusze zajęć*, Łódź 2019.
2. Karolak W. i Karolak B., *Arteterapia w twórczym rozwoju. Ćwiczenia, warsztaty, praktyki dla dzieci i młodzieży*, Łódź 2021.
3. Łączyk M. i Pyrzyk-Kuta A. (red.), *Ekspresja ruchu – ciało – kreacja – komunikat*, Katowice 2016.
4. Malchiodi C. A. (red.), *Arteterapia. Podręcznik*, tłum. E. Bochenek, Gdańsk 2012.
5. Molicka M., *Biblioterapia i bajkoterapia, Rola literatury w procesie zmiany rozumienia świata społecznego i siebie*, Poznań 2011.
6. Olechnowicz H., *Terapia dzieci z niepełnosprawnością intelektualną. Programy i metody*, Warszawa 2013.
7. Wajdenfeld J., *Kreatywna plastykostymulacja w świetle twórczego funkcjonowania umysłu*, Konin 2013.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Jajte-Lewkowicz I. i Wąsik M. (red.), *Spektakl jako wydarzenie i doświadczenie. Aktor*, Łódź 2018.
2. Kozubek M., *Filmoterapia. Teoria i praktyka*, Gdańsk 2016.
3. Szuman S., *Wybór pism estetycznych*, Kraków 2008.
4. Zielińska G., *Filozofia dramy w procesie twórczym*, t. 1-2, Kraków 2013.

NETOGRAFIA:

1. Aboriginal Artist Nellie Marks Nakamarra 1017
<https://www.youtube.com/watch?v=504lXoTETEU&list=PLMOpbEv6uDwDKfitPqjNKPHjXO52ERgtC&index=2>
2. Alparslan Babaoglu Hatip ebru yapımı
https://www.youtube.com/watch?v=GrAm_IPL7Bg&list=PLMOpbEv6uDwDKfitPqjNKPHjXO52ERgtC&index=3
3. Hitsuzendo / the Way of the Zen Brush
https://www.youtube.com/watch?v=Jgf95SfoO_s&list=PLMOpbEv6uDwDKfitPqjNKPHjXO52ERgtC&index=4
4. Muzykoterapia dla dzieci z autyzmem
<https://www.youtube.com/watch?v=WqkumUFWw68&list=PLMOpbEv6uDwDKfitPqjNKPHjXO52ERgtC&index=6>
5. Na jakie zaburzenia muzykoterapia?
<https://www.youtube.com/watch?v=Nfga7RxzK6Y&list=PLMOpbEv6uDwDKfitPqjNKPHjXO52ERgtC&index=7>

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

Efekt uczenia się	Metoda weryfikacji efektów uczenia się
Wiedza	Praca pisemna, aktywność na zajęciach
Umiejętności	Praca pisemna, aktywność na zajęciach
Kompetencje	Praca pisemna, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0%-59,99%	60%-74,99%	75%-79,99%	80%-88,99%	89%-94,99%	95%-100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: pedagogika

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Choreoterapia – taniec leczniczy

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: IV

Forma zaliczenia przedmiotu: ćwiczenia – zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			
Ćwiczenia	30	16	6
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinary (zajęcia synchroniczne)			6
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			4
Praca własna studenta	20	34	
RAZEM	50	50	
Punkty ECTS	2	2	

CELE PRZEDMIOTU:

Zrozumienie jakie są podstawowe korzyści z uprawiania choreoterapii i różnych form tańca w profilaktyce, rozwoju osobistym. Poznanie różnych rodzajów i form zastosowania tańca jako formy leczenia, wsparcia działań terapeutycznych i rozwoju osobistego. Poznanie podstawowych zasad na których opierają się różne formy choreoterapii i terapii ruchem. Poznanie podstaw teoretycznych stosowania choreoterapii i tańca terapeutycznego w różnych przypadkach: wspieranie w radzeniu sobie ze stresem i wypaleniem, budowanie relacji z ludźmi, rozwijanie świadomości ciała i inteligencji emocjonalnej, rozwijanie zdolności wyrażania siebie, rozwijanie kreatywności. Taniec jako forma pracy z ciałem i ruchem. Taniec jako forma profilaktyki, wsparcie leczenia i terapii, taniec w rozwoju osobistym, taniec w budowaniu wsparcia społecznego i poczucia wspólnoty, taniec jako forma aktywizacji społecznej. Wskutek odbytych zajęć student będzie posiadał zrozumienie wartości różnych form tańca jako metody profilaktyki, wsparcia rozwoju człowieka, w edukacji, terapii oraz jako wsparcie procesu leczenia, w pracy z grupami dzieci, młodzieży, dorosłych i seniorów.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student ma pogłębioną wiedzę na temat wykorzystania tańca terapeutycznego w różnych obszarach i pracy z różnymi grupami.	K_W04, K_W07, K_W08, K_W09

W zakresie umiejętności		
U01	Student ma znaczące umiejętności prowadzenia ćwiczeń tańca terapeutycznego w celu rozwijania umiejętności relaksacji, regeneracji i budowania zasobów pomocnych w radzeniu sobie z problemami podopiecznych	K_U02, K_U06, K_U07, K_U08
U02	Student ma rozwinięte umiejętności prowadzenia ćwiczeń tańca terapeutycznego do aktywizacji społecznej, rozwijania świadomości ciała i inteligencji emocjonalnej, do lepszego wyrażania siebie i rozwijania kreatywności.	K_U02, K_U03, K_U07, K_U11
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Student jest gotów do dawania wsparcia poprzez wykonywanie i omawianie ćwiczeń w grupie i w parach.	K_K01, K_K03, K_K06
K02	Student jest gotów do działania w zakresie radzenia sobie ze stresem i do wspierania innych osób w redukcji skutków stresu i zapobieganiu jego powstawaniu.	K_K03, K_K04, K_K06
K03	Student jest gotów do rozwijania inteligencji emocjonalnej i społecznej poprzez pogłębianie większej świadomości siebie, swoich uczuć i potrzeb oraz zdolności ich wyrażania poprzez taniec leczniczy.	K_K01, K_K04, K_K05

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Choreoterapia i taniec terapeutyczny, podstawowe założenia teoretyczne.
2.	Podstawowe ćwiczenia choreoterapii i tańca terapeutycznego.
3.	Podstawowa struktura tworzenia zajęć. Różne typy ćwiczeń i dostosowanie zajęć do pracy z różnymi grupami.
4.	Choreoterapia i taniec terapeutyczny w pracy z różnymi wyzwaniami: w walce ze stresem, wypaleniem zawodowym, w profilaktyce zdrowotnej i leczeniu, w nawiązywaniu lepszego kontaktu ze sobą i poznawaniu siebie, w rozwijaniu zasobów emocjonalnych np. poczucia własnej wartości, rozwijaniu inteligencji emocjonalnej, rozwijaniu kreatywności
5.	Budowanie wsparcia społecznego, poczucia wspólnoty i aktywizacji społecznej poprzez taniec terapeutyczny

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramowe; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- dyskusja dydaktyczna,
- analiza indywidualnego przypadku
- praca w grupach,
- praca indywidualna

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami;
- przygotowanie prac zaliczeniowych

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Karolak W., Karolak B., *Arteterapia w twórczym rozwoju. Ćwiczenia, warsztaty, projekty dla dzieci i młodzieży*, Łódź 2021.
2. Karolak W., Handford O., *Mandala w arteterapii*, Łódź 2008.
3. Wiszniewski M., *Taniec jako terapia*, Warszawa 2016.

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	Praca pisemna, aktywność na zajęciach
Umiejętności	Praca pisemna, aktywność na zajęciach
Kompetencje	Praca pisemna, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0%-59,99%	60%-74,99%	75%-79,99%	80%-88,99%	89%-94,99%	95%-100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: pedagogika

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Kreatywne pisanie w terapii

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: IV

Forma zaliczenia przedmiotu: ćwiczenia – zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			
Ćwiczenia	30	16	6
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinary (zajęcia synchroniczne)			6
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			4
Praca własna studenta	45	59	
RAZEM	75	75	
Punkty ECTS	3	3	

CELE PRZEDMIOTU:

Zrozumienie znaczenia kreatywności w działaniach pedagogicznych i arteterapii
 Poznanie metod wspomagających myślenie twórcze wychowanków z wykorzystaniem elementów kreatywnego pisania i innych form aktywności twórczej (metody myślenia dywergencyjnego, synektyka, metoda myślenia pytajnego i inne)
 Zrozumienie podstawowych koncepcji czym jest kreatywne pisanie i różne jego formy.
 Kreatywne pisanie w arteterapii – zastosowanie w działaniach terapeutycznych, rozwojowych i edukacyjnych.
 Poznanie zasad pracy z kreatywnym pisaniem, zastosowanie w pracy w różnych obszarach życia.
 Rozwijanie kreatywności i zdolności wyrażania się w słowach dzięki kreatywnemu pisaniu, wspieranie refleksji i autorefleksji studentów
 Zrozumienie korzyści z pracy kreatywnym pisaniem w pracy z różnymi grupami.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student ma pogłębioną wiedzę na temat założeń teoretycznych kreatywnego pisania.	K_W10, K_W13, K_W11
W02	Student w pogłębiony sposób wskazuje metody wspomagające myślenie twórcze wychowanków z wykorzystaniem elementów kreatywnego pisania i innych form aktywności twórczej	K_W09

W zakresie umiejętności		
U01	Student ma umiejętność prowadzenia ćwiczeń w zakresie kreatywnego pisania w różnych jego formach jak: poranne strony, kreatywny dialog, kreatywne wprawki-ćwiczenia, terapia poezją, „, prowadzenie dziennika refleksji	K_U02, K_U07, K_U13
U02	Student potrafi przygotować własną propozycję scenariusza zadań i ćwiczeń z zakresu kreatywnego pisania określając ich cele i potrzeby odbiorców	K_U02, K_U07
U03	Student potrafi motywować wychowanków do twórczego rozwoju, autorefleksji poprzez wykorzystanie zróżnicowanych metod twórczego myślenia, arteterapii a także kreatywnego pisania	K_U02, K_U13
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Student jest gotów do rozwijania inteligencji emocjonalnej i społecznej poprzez pogłębianie większej świadomości siebie, swoich uczuć i potrzeb oraz zdolności ich wyrażania poprzez kreatywne pisanie.	K_K04, K_K06
K02	Student jest wrażliwy na potrzeby innych	K_K04, K_K06

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Kreatywne pisanie-podstawowe założenia teoretyczne. Zastosowanie kreatywnego pisania w arteterapii.
2.	Różne aspekty wykorzystania techniki kreatywnego pisania w pracy edukatora, pedagoga, coacha.
3.	Znaczenie kreatywności w działaniach pedagogicznych i w arteterapii
4.	Metody wspomagające myślenie twórcze:
5.	Nauka praktycznych ćwiczeń: „Poranne strony”, „Kreatywny dialog”, „Terapia poezją”, „Kreatywne wprawki”, „Prowadzenie dziennika refleksji”
6.	Kreatywne pisanie w terapii łączone z innymi metodami arteterapeutycznymi (rysunek, malarstwo, muzyka, literatura, poezja, film czy fotografia.
7.	Opracowanie autorskich zadań i narzędzi z kreatywnego pisania dla wybranych osób, które wspierają proces twórczy, myślenie twórcze, wspomagają autorefleksję a także zachęcają do zmiany perspektywy i twórczego rozwiązywania problemów.
8.	Prezentacja i omówienie opracowanych scenariuszy i ich efektów zastosowania z wybranymi osobami (w grupie studenckiej bądź poza nią)

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramowe; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- dyskusja dydaktyczna;
- burza mózgów
- rozwiązywanie zadań problemowych
- metoda warsztatowa
- praca w grupach;
- praca indywidualna

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu i dodatkowymi materiałami
- przygotowanie prac zaliczeniowych
- przygotowanie się do zaliczenia

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Kwaśniewska J., *Droga do kreacji czyli Trening twórczości XXI wieku : praktyczny podręcznik dla nauczycieli i trenerów prowadzących zajęcia tradycyjne i online*, PWN, Warszawa 2023.
2. Pennebaker J., Smyth J., *Terapia przez pisanie*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2018.
3. Pastuszka I., *Jak Pachnie oranżada. Ćwiczenia w twórczym pisaniu*, Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe, Gdańsk 2020.
4. Tkaczyk P., *Narratologia*, PWN, Warszawa 2017.
5. Szmidt K.J., Płóciennik E., *Myślenie pytajne. Teoria i kształcenie*, Wydawnictwo UŁ, Łódź 2020.
6. Szmidt K.J. *ABC kreatywności*, Engram, Warszawa 2010.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Janicka-Olejnik E., Strzelecki W. red., *Kreatywność w arteterapii*, Wydawnictwo Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej, Łódź 2019.
2. Biela A. *Trening kreatywności : jak pobudzić twórcze myślenie*, Edgard, Warszawa 2015.
3. Lasocińska K., *Wawrzyniak, Autobiografia jako twórcze wyzwanie*, Żak, Warszawa 2013.
4. Lasocińska K., *Życie poza schematem. Analiza biografii twórców*, Wydawnictwo AHE, Łódź 2011.
5. Krawczyk-Bocian A., *Homo narrator*, Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz 2021.
6. Krawczyk-Bocian A., *Narracja w pedagogice*, Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz 2019.

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

Efekt uczenia się	Metoda weryfikacji efektów uczenia się
Wiedza	Praca pisemna, zadania domowe, aktywność na zajęciach
Umiejętności	Praca pisemna, zadania domowe, aktywność na zajęciach
Kompetencje	Praca pisemna, zadania domowe, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0%-59,99%	60%-74,99%	75%-79,99%	80%-88,99%	89%-94,99%	95%-100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: pedagogika

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Muzykoterapia

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: IV

Forma zaliczenia przedmiotu: wykład – zaliczenie ćwiczenia – zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład	30	16	6
Ćwiczenia	30	16	6
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinary (zajęcia synchroniczne)			12
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			8
Praca własna studenta	90	118	
RAZEM	150	150	
Punkty ECTS	6	6	

CELE PRZEDMIOTU:

Zrozumienie istoty procesu muzykoterapii. Zdobycie wiedzy na temat definiowania, obszarów zastosowania, modeli, kierunków, form, metod i technik muzykoterapii. Kształtowanie umiejętności stosowania elementów muzykoterapii w terapii pedagogicznej. Kształtowanie umiejętności doboru muzyki do celów terapeutycznych. Uwrażliwienie na etyczny aspekt oddziaływań terapeutycznych z zastosowaniem muzyki.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student zna i rozumie w pogłębionym stopniu problemy, pojęcia i zjawiska odnoszące się do muzykoterapii	K_W01, K_W04, K_W05, K_W07
W02	Student ma pogłębioną wiedzę dotyczącą muzykoterapii oraz stosowania jej elementów w terapii pedagogicznej	K_W04, K_W08, K_W09
W03	Student w pogłębionym stopniu rozumie potrzebę rozpatrywania działań terapeutycznych z zastosowaniem muzyki w kategoriach etycznych	K_W10, K_W11
W zakresie umiejętności		
U01	Student potrafi w sposób kreatywny wykorzystywać wiedzę i umiejętności z zakresu muzykoterapii w terapii pedagogicznej	K_U02, K_U03, K_U07, K_U08
U02	Student potrafi posługiwać się elementami muzykoterapii w we własnej pracy	K_U02, K_U06,

	zawodowej	K_U08, K_U12
U03	Student potrafi rozpatrywać problemy pedagogiczne w kategoriach etycznych	K_U01, K_U06, K_U09
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Student wytrwale i odpowiedzialnie realizuje zadania indywidualne i zawodowe w zakresie pracy pedagogicznej	K_K01, K_K03, K_K06
K02	Student stale rozwija się zawodowo, pogłębiając swoją wiedzę i doskonaląc warsztat pracy	K_K04, K_K06
K03	Student realizuje zadania zawodowe przestrzegając etyki zawodu pedagoga	K_K01, K_K05, K_K06

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Muzykoterapia jako dyscyplina naukowa i forma terapii – definiowanie, klasyfikacje, kierunki, rys historyczny.
2.	Istota procesu muzykoterapii.
3.	Diagnoza na potrzeby muzykoterapii.
4.	Obszary zastosowań i cele muzykoterapii.
5.	Wybrane modele, metody i techniki muzykoterapii oraz ich zastosowania terapeutyczne.
6.	Dobór muzyki do celów terapeutycznych.
7.	Etyczny aspekt działalności muzykoterapeutycznej.
8.	Możliwości zastosowania elementów muzykoterapii w terapii pedagogicznej.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramatyczne; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- wykład konwersatoryjny
- dyskusja dydaktyczna
- metoda warsztatowa
- praca w grupach
- praca indywidualna

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu
- przygotowanie do zaliczenia i egzaminu
- aktywny udział w zajęciach
- terminowe wykonywanie zajęć na platformie e-learningowej
- wykonanie zadań i ćwiczeń

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Dobrzyńska E., Cesarz H., Rymaszewska J., Kiejna A., *Muzykoterapia*, „Psychiatria w praktyce ogólnolekarskiej” 6 (2) 2006, s. 84–88.
2. Galińska E., *Muzykoterapia* [w:] Grzesiuk L., *Psychoterapia Teoria. Podręcznik akademicki*. Warszawa 2005.
3. Konieczna-Nowak L., *Wprowadzenie do muzykoterapii*, Impuls, Kraków 2013.
4. Stachyra K., *Modele, metody i podejścia w muzykoterapii*, Lublin 2012.
5. Stachyra K., *Podstawy muzykoterapii*, Lublin 2012.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Grocke D., Wigram T., *Receptive Methods in Music Therapy. Techniques and Clinical Applications for Music Therapy Clinicians, Educators and Students*, London 2007.
2. Gulińska-Grzeluska D., *Muzykoterapia dzieci agresywnych*, AHE, Łódź 2009.
3. Konieczna-Nowak L., *Muzykoterapia dzieci i młodzieży z zaburzeniami emocji i zachowania* [w:] K. Stachyra., *Podstawy muzykoterapii*, Lublin 2012, s. 221-237.
4. Kronenberger M., *Muzykoterapia. Wykorzystanie technik aktywnych i receptywnych w profilaktyce stresu*, Łódź 2004.
5. Lewandowska K., *Muzykoterapia dziecięca*, GWP, Gdańsk 2007.
6. Metera A., *Muzykoterapia. Muzyka w medycynie i edukacji*, Leszno 2006.
7. Strzelecki W., *Muzykoterapia w pracy z dzieckiem autystycznym. Zasady, metody, stan badań – w stronę muzykoterapii systemowej* [w:] P. Cylulko, J. Gładyszewska-Cylulko, *Muzykoterapia, stałość i zmiana*, Wrocław 2014, s. 205-234.
8. Woźniczka E., *Rola zajęć muzykoterapeutycznych w procesie wspierania i rozwoju dzieci z niepełnosprawnością intelektualną* [w:] K. Stachyra, *Podstawy muzykoterapii*, Lublin 2012, s. 161-170.

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

Efekt uczenia się	Metoda weryfikacji efektów uczenia się
Wiedza	Kolokwium, zadania domowe, aktywność na zajęciach
Umiejętności	Zadania domowe, aktywność na zajęciach
Kompetencje	Zadania domowe, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0%-59,99%	60%-74,99%	75%-79,99%	80%-88,99%	89%-94,99%	95%-100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: pedagogika

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Terapie logopedyczne

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: IV

Forma zaliczenia przedmiotu: ćwiczenia – zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład	30	16	6
Ćwiczenia			
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinary (zajęcia synchroniczne)			6
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			4
Praca własna studenta	45	59	
RAZEM	75	75	
Punkty ECTS	3	3	

CELE PRZEDMIOTU:

Pogłębienie wiedzy i umiejętności z zakresu wczesnego wykrywania zaburzeń mowy i u dzieci. Zapoznanie studentów z pojęciem profilaktyki logopedycznej oddziaływaniami dydaktyczno-wychowawczymi uwzględniającymi stymulację rozwoju mowy poprzez różnorodne ćwiczenia stworzenie podstaw do właściwego postępowania z dzieckiem z zaburzeniami mowy w okresie poprzedzającym terapię logopedyczną. Nabycie umiejętności prawidłowego utrwalania z klientem, zdobytych podczas terapii logopedycznej, wzorców mowy w trenowanych aspektach. Wyposażenie studentów w wiedzę pozwalającą na działania motywujące do podjęcia terapii logopedycznej.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Charakteryzuje w pogłębionym stopniu symptomy zaburzeń języka pod kątem jego warstwy fonetycznej, leksykalnej i składniowej	K_W04, K_W07, K_W08
W02	Opisuje w pogłębionym stopniu ćwiczenia usprawniające artykulatory i stymulujące funkcje percepcyjne, oddechowe i fonacyjne u pacjenta	K_W04, K_W09, K_W08
W03	Charakteryzuje w pogłębionym stopniu ćwiczenia i zabawy bogacące zasób słownikowy dziecka	K_W04, K_W08, K_W09
W04	Podaje w pogłębionym stopniu konsekwencje braku korygowania zaburzeń mowy, rozumie zatem konieczność podejmowania terapii.	K_W04, K_W10, K_W11

W05	Charakteryzuje w pogłębionym stopniu symptomy zaburzeń języka pod kątem jego warstwy fonetycznej, leksykalnej i składniowej	K_W04, K_W07
W zakresie umiejętności		
U01	Dokonuje oceny trudności klienta i udziela mu adekwatnej pomocy	K_U02, K_U06, K_U08
U02	Potrafi dobrać ćwiczenia uwzględniając zakres i rodzaj wady wymowy oraz wiek klienta	K_U02, K_U06, K_U07
U03	Potrafi postępować z pacjentem z zaburzeniami mowy towarzyszącymi zaburzeniom funkcjonowania społecznego i emocjonalnego	K_U02, K_U07, K_U08
U04	Wdraża działania profilaktyczne dotyczące rozwoju mowy dziecka	K_U02, K_U07, K_U12
U05	Potrafi profesjonalnie współpracować z logopedą, nauczycielami i innymi specjalistami w zakresie kompleksowej pomocy dziecku. Współpracuje z rodzicami w procesie usprawniania mowy dziecka	K_U02, K_U08, K_U12
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Dostrzega etyczny wymiar pedagogiki	K_K01, K_K02, K_K06
K02	Student ma aktywną postawę do szerzenia profilaktyki logopedycznej	K_K04, K_K05, K_K06

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Kwalifikowanie dzieci do diagnozy logopedycznej. Profilaktyka logopedyczna w okresie noworodkowym i wieku przedszkolnym.
2.	Percepcja słuchowa: pamięć, uwaga i słuch fonematyczny (fonetyczny, fonemowy, analiza i synteza). Rozwój słuchu mownego w odniesieniu do rozwoju mowy. Ćwiczenia stymulujące rozwój słuchu fonematycznego.
3.	Ćwiczenia oddechowe i fonacyjne – w jakich sytuacjach je stosować? Wyrabianie oddechu dla mowy, ćw. oddechu przeponowego, wydłużanie fazy wydechowej, ćw. emisyjne,
4.	Zabawy relaksacyjne w terapii logopedycznej.
5.	Ćwiczenia przygotowujące artykulatory do kształtowania prawidłowych głosek. Ćwiczenia narządów artykulacyjnych: języka, warg, podniebienia miękkiego, żuchwy.
6.	Dobór materiału językowego do ćwiczeń w zależności od wieku i możliwości artykulacyjnych dziecka. rozwijanie słownictwa czynnego i biernego, mowy opowieściowej i dialogowej, ćw. utrwalające daną głoskę w wierszykach, piosenkach wyliczankach, powiedzeniach, automatyzacja poprawnej wymowy w mowie spontanicznej, opowiadanie ilustracji, historyjek obrazkowych, rozmowy kierowane.
7.	Logorytmika. Założenia i cele, ćwiczenia. Metodyka przeprowadzania ćwiczeń logorytmicznych
8.	Postępowanie z dzieckiem z zaburzeniami mowy towarzyszącymi zaburzeniom funkcjonowania społecznego i emocjonalnego. Psychospołeczne następstwa zaburzeń mowy. Związek zaburzeń mowy z trudnościami w nauce. Dziecko z zaburzeniem mowy w roli kolegi. Osoba dorosła z zaburzeniami mowy.
9.	Profesjonalna współpraca z logopedą i rodzicami.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramowe; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- wykład
- klasyczna metoda problemowa
- dyskusja dydaktyczna

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu
- przygotowanie do zaliczenia i egzaminu
- aktywny udział w zajęciach
- terminowe wykonywanie zajęć na platformie e-learningowej

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Krasowicz-Kupis G., *Diagnoza dysleksji. Najważniejsze problemy*. Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk 2009.
2. Skorek E. M., *Dzieci z zaburzeniami mowy w szkole: Aspekt wychowawczy*. Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2008.
3. Skorek E., Rządka M., *Profilaktyka i terapia dysfunkcji oddechowych u dzieci*, Wydawnictwo Naukowe UZ, Zielona Góra 2011.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Cieszyńska J., Korendo M., *Karty Diagnozy. 10 etapów rozwoju dziecka od 4. do 36. miesiąca życia*, Wydawnictwo Edukacyjne, Kraków 2008.
2. Skorek E. M., *Oblicza wad wymowy*, Wyd. Akademickie Żak, Warszawa 2012.
3. Skorek E. M., *100 tekstów do ćwiczeń logopedycznych*. „Harmonia”, Gdańsk 2005.
4. Staniek M., *Konspekty zajęć rytmiczno-muzycznych dla grupy 5-6 latków na cały rok szkolny*, Oficyna Wydawnicza Impuls Kraków 2006.

NETOGRAFIA:

1. metoda werbotonalna: co to takiego...www.logopeda.pl
2. <http://www.logopeda.org.pl/subpage.php?id=13>

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

Efekt uczenia się	Metoda weryfikacji efektów uczenia się
Wiedza	Egzamin pisemny, praca pisemna, aktywność na zajęciach
Umiejętności	Egzamin pisemny, praca pisemna, aktywność na zajęciach
Kompetencje	Egzamin pisemny, praca pisemna, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0%-59,99%	60%-74,99%	75%-79,99%	80%-88,99%	89%-94,99%	95%-100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: pedagogika

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Wykorzystanie technik plastycznych w terapii pedagogicznej

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: IV

Forma zaliczenia przedmiotu: projekt – zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			
Ćwiczenia			
Projekt	30	16	6
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinary (zajęcia synchroniczne)			6
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			4
Praca własna studenta	45	59	
RAZEM	75	75	
Punkty ECTS	3	3	

CELE PRZEDMIOTU:

Zaznajomienie studentów z podstawami terapii przez sztukę (w obrębie działań plastycznych) i jej rolę w rozwoju osobistym oraz przełamywaniu trudności rozwojowych. Poznanie i stosowanie metod i technik plastycznych pomagających w określaniu i diagnozowaniu trudności powodujących zahamowania w rozwoju, wspomagających przełamywanie barier, wyrażanie uczuć i zmianę zachowania jednostek. Rozwijanie umiejętności wspomagania rozwoju wychowanków, ekspresji poprzez działania plastyczne, ich aktywizacji twórczej, odkrywaniu potencjału. Konstruowanie i realizacja własnych projektów działań dydaktycznych z wykorzystaniem technik plastycznych z zakresu arteterapii, poprzez działania plastyczne przełamywanie dysfunkcji i ograniczeń i rozwoju odwołując. Analiza realizowanych działań projektowych i wskazanie możliwości ich modyfikacji.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Charakteryzuje w pogłębionym stopniu wybrane techniki plastyczne wykorzystywane w terapii przez sztukę. Charakteryzuje i opisuje sytuacje problemowe, w których ma zastosowanie aktywność plastyczna.	K_W08, K_W09
W02	Zna w pogłębionym stopniu zasady i formy pracy na zajęciach plastycznych ukierunkowanych na przełamywanie trudności, dysfunkcji i ograniczeń rozwoju.	K_W08, K_W09

W zakresie umiejętności		
U01	Projektuje zajęcia stymulujące i wzbogacające twórczy rozwój uczestników, pozwalające im na zmianę perspektywy sytuacji problemowych i trudnych, przełamanie schematów w myśleniu, wyrażanie emocji, wyrażanie siebie, uzyskanie stanu katharsis, rozwijanie wrażliwości poprzez działania plastyczne	K_U02, K_U07
U02	Potrafi aktywizować uczestników zajęć do konstruktywnego działania z wykorzystaniem twórczości plastycznej i przełamania sytuacji ograniczeń.	K_U02, K_U07
U03	Potrafi twórczo wykorzystać wiedzę metodyczną. Stosuje różne środki wyrazu plastycznego i potrafi je łączyć z innymi działaniami z zakresu sztuki (muzyka, drama, literatura, poezja, i inne)	K_U02, K_U07
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Zyskuje wrażliwość na problemy i potrzeby osób w trudnych sytuacjach życiowych.	K_K04
K02	Jest świadomy roli i znaczenia sztuki w obszarze działań pedagogicznych i terapii pedagogicznej	K_K06

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Wprowadzenie do technik plastycznych z zakresu arteterapii. Rola myślenia twórczego i wspomagania ekspresji uczuć oraz kształcenia wrażliwości
2.	Efekty i korzyści płynące z praktycznego zastosowania technik plastycznych do celów edukacyjnych, rozwojowych i terapeutycznych. Zalety arteterapii w zakresie sztuk plastycznych.
3.	Techniki plastyczne wykorzystywane w terapii przez sztukę
4.	Warsztat artystyczno-twórczy. Przykłady ćwiczeń z zakresu plastyki i edukacji przez sztukę.
5.	Projektowanie własnych działań dydaktycznych i aktywności plastycznych z elementami terapeutycznymi.
6.	Konstruowanie i realizacja zadań terapeutycznych z wykorzystaniem arteterapii przez sztuki plastyczne.
7.	Ewaluacja realizowanych projektów i analiza rozwoju grupy bądź pojedynczych osób.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramowe; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- metoda projektowa
- dyskusja dydaktyczna
- burza mózgów
- praca w grupach

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami,
- przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów,

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Karolak W., Kaczorowska B., *Arteterapia : projekty*, Difin, Warszawa 2022.
2. Karolak W., Karolak B., *Autoarteterapie*, Difin, Warszawa 2019.
3. Karolak W., *Autoarteterapia w sytuacjach kryzysowych : ćwiczenia uważności*, Difin, Warszawa 2021.
4. Karolak W., *Arteterapie : język wizualny w terapiach twórczości i sztuce*, Difin, Warszawa 2014.
5. Karolak W., *Arteterapia : przygoda i porządek* Difin, Warszawa 2017.
6. Konieczna E., *Arteterapia w teorii i praktyce*, Impuls, Kraków 2003.
7. Łoza B., Chmielnicka-Plaskota A., *Arteterapia. Cz. 1*, Difin, Warszawa 2014.

8. Łoza B., Chmielnicka-Plaskota A., *Arteterapia*. Cz. 2, Difin, Warszawa 2014.
9. Łoza B., Chmielnicka-Plaskota A., *Arteterapia*. Cz. 3, Difin, Warszawa 2016.
10. Józefowski E., Florczykiewicz J., *Arteterapia jako praktyka oddziaływań artystycznych i terapeutycznych*, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza. Wydział Pedagogiczno-Artystyczny, Kalisz 2012.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Handford O., Karolak W., *Zabawa (z) przedmiotami w twórczym samorozwoju i arteterapii*, Wyd. WSHE, Łódź 2008.
2. Szmidt K. J., *Pedagogika twórczości*, GWP, Gdańsk 2007.
3. Sikorski W., *Wербalne i niewerbalne oddziaływania w psychoterapii*, Difin, Warszawa 2009.
4. Szulc W., *Arteterapia : narodziny idei, ewolucja teorii, rozwój praktyki*, Difin, Warszawa 2011.
5. Karolak W., *Książka artystyczna w arteterapii*, Difin, Warszawa 2016.

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

Efekt uczenia się	Metoda weryfikacji efektów uczenia się
Wiedza	Projekt, zadania domowe, aktywność na zajęciach
Umiejętności	Projekt, zadania domowe, aktywność na zajęciach
Kompetencje	Projekt, zadania domowe, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0%-59,99%	60%-74,99%	75%-79,99%	80%-88,99%	89%-94,99%	95%-100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje